

Samenvatting

Dit decreet bevat vooral bepalingen die te maken hebben met de wijziging van een aantal bestaande niveau- en themadecreten.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Dit onderwijsdecreet XXX beoogt drie doelstellingen te realiseren.
1. Een aanvulling en verbetering van een aantal bestaande decreten.

Bij hervormingen die zich als gevolg van het legaliteitsbeginsel altijd in een decretale context afspelen, is het niet altijd mogelijk alle consequenties dadelijk in te schatten. Ook de toepassing in de praktijk brengt mee dat een aantal decretale bepalingen nog moeten verfijnd worden. Er dienen zich nieuwe situaties aan, waardoor het nodig is dat de bestaande regelgeving, via verbeteringen, het steeds weer evoluerend onderwijsveld volgt. De betrokken doelgroepen (scholen, instellingen, centra en personeel) vragen dan ook dat de overheid omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid zo snel mogelijk de nieuwe decretale bepalingen verder verfijnt of aanpast.

De artikelen in dit decreet bevatten dan ook een aantal technische correcties, verduidelijkingen en aanvullingen van bestaande thema- en niveaudecreten.

2. Een reeks maatregelen tot vereenvoudiging in zijn meest ruime zin.

Het gaat hier om vereenvoudigingen in de ruime zin van het woord: verminderingen van administratie en verbetering van juridische teksten. Ditmaal gaat het bijna uitsluitend om juridisch technische vereenvoudigingen of in overeenstemming brengen van de onderwijsregelgeving onderling en met andere regelgeving.

Een reeks kleinere maatregelen voeren gedeeltelijk het regeerakkoord en de beleidsnota uit:

--Rationalisatie van het onderwijsaanbod

Voor het secundair, volwassenen-, en hoger onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs wordt expliciet opgelegd dat de onderwijsinstellingen minstens de officiële benamingen hanteren die betrekking hebben op de structuuronderdelen

van het betreffende onderwijs. Dit kan gesanctioneerd worden en draagt bij tot meer transparantie.

Het komt tegemoet aan de doelstelling om het aanbod te rationaliseren zoals verwoord in het regeerakkoord. "Door één eenvoudige en uniforme tabel voor heel Vlaanderen, moeten ouders en leerlingen zicht krijgen op het volledige leertraject van het eerste tot het laatste jaar" (secundair onderwijs).

"De regeringscommissarissen screenen de communicatie die de instellingen over hun studieaanbod voeren. Vaststellingen van misleidende communicatie leiden tot overheidsingrijpen waarbij de gevoerde communicatie wordt afgevoerd en bij herhaling er een financiële sanctie wordt opgelegd".

-De maatregel dat een Centrum voor Volwassenenonderwijs (CVO) dat niet deel uitmaakt van een onderwijskoepel of van het gemeenschapsonderwijs (GO!) zich ook contractueel kan laten begeleiden door een begeleidingsdienst is een invulling van het principe uit het regeerakkoord dat wanneer scholen extra diensten inkopen, ze beschikken over vrijheid.

-De wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving voert de maatregel in het regeerakkoord uit waarbij de termijn waarbinnen subsidies voor scholenbouw geheel of gedeeltelijk terugbetaald moeten worden bij het opheffen van de onderwijsbestemming van het gesubsidieerde gebouw, wordt verlengd van 20 naar 30 jaar.

-De onderwijsinspectie wordt weer bevoegd voor de doorlichting van de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs. Elke partner van een samenwerkingsverband (dus de school voor voltijds secundair onderwijs of de hogeschool) kan de NVAO vragen om samen met de onderwijsinspectie een beoordeling van de kwaliteit uit te voeren van HBO5-opleidingen verpleegkunde. Deze beoordeling wordt gebaseerd op de kwaliteitskenmerken voorzien in het hoger onderwijs.

-Voor de bachelors wordt het aandeel anderstalige opleidingen met drieledige contingentering opgetrokken tot maximaal 9%.

Voor anderstalige initiële opleidingen wordt ook voorzien dat een instelling een dergelijke opleiding niet langer kan aanbieden als ze niet aangeboden wordt uiterlijk in het derde academiejaar dat volgt op de bekendmaking van de erkenning of als ze gedurende drie opeenvolgende academiejaren niet aangeboden wordt.

-Duaal lesgeven wordt in eerste instantie ingevoerd als tijdelijk project. Tijdens dit project zullen werknemers uit bedrijven na een korte educatieve opleiding via een dienstverleningsovereenkomst in een school kunnen lesgeven.

-Aan de UHasselt wordt de onderwijsbevoegdheid gegeven om binnen de desbetreffende studiegebieden de opleidingen Bachelor sociale wetenschappen, Master Materiomics, Master systeem- en procesinnovatie in de gezondheidszorg en Master verpleeg- en vroedkunde op te starten.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

De kwantiteit en toenemende techniciteit van de regelgeving is de afgelopen jaren, zowel internationaal, federaal als op Vlaams niveau stelselmatig gegroeid. Ook binnen de sector onderwijs wordt er steeds meer en steeds sneller nieuwe en bijkomende regelgeving gecreëerd. De duurzaamheid van decretale bepalingen neemt af.

Jaarlijks ontstaan er situaties zoals hierboven beschreven die leiden tot genummerde decreten.

Deze situaties worden veelal veroorzaakt door de snelheid en de hoeveelheid van verschillende regelgevende processen (waaronder ook dat van het genummerd decreet) die vaak gelijktijdig lopen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

In chronologische volgorde van de bestaande decreten die worden aangevuld en gewijzigd bevat dit voorontwerp van decreet 16 hoofdstukken.

Hieronder wordt een overzicht van de belangrijkste bepalingen per hoofdstuk gegeven.

Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

Verlenging van de termijn voor terugbetaling van subsidies voor scholenbouw In het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 wordt aangegeven dat de termijn waarbinnen subsidies voor scholenbouw geheel of gedeeltelijk moeten terugbetaald worden bij het opheffen van de onderwijsbestemming van het gesubsidieerd gebouw, wordt verlengd van 20 naar 30 jaar. Hieraan wordt invulling gegeven door de decretale aanpassing

Hoofdstuk 3 Wijziging van het decreet rechtspositie personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs

Datum waarop aan anciënniteitsvoorwaarde wordt voldaan voor een vaste benoeming

In tegenstelling tot vroeger wordt voor alle personeelscategorieën en in verschillende omstandigheden de datum waarop aan de anciënniteitsvoorwaarde wordt voldaan voor een vaste benoeming op 31 augustus van het voorgaande schooljaar gebracht.

Hoofdstuk 5 Wijziging van het decreet van 5 april 1995 tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs

Er wordt uitdrukkelijk gesteld dat de procedures van de wet van 8 april 1965 niet gelden bij het opstellen en wijzigen van een arbeidsreglement in instellingen waar een lokaal onderhandelingscomité werd opgericht.

Hoofdstuk 6 Wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Verlagen van de aanvang van de leerplicht

De federale overheid besliste in het voorjaar 2019 tot een verlaging van de aanvang van de leerplicht.

Bij de uitwerking en invulling van de verlaging van de aanvang van de leerplicht maakt de Vlaamse overheid volgende keuzes:

- Het nieuwe jaar leerplichtonderwijs behoort tot het kleuteronderwijs
- Leerplicht voor 5-jarigen ten belope van 275 halve dagen aanwezigheid.
- Minimale (plan)last voor scholen en ouders (vandaar dat niet gewerkt wordt met alle verschillende afwezigheidscodes)
- Flexibele oplossing voor doelgroepen zoals leerlingen die revalidatie behoeven, trekkende bevolking, ...
- Taalscreening Nederlands voor elke leerling bij het begin van de leerplicht (gewoon onderwijs)
- Extra aandacht aan de kennis van het Nederlands aan de toelating tot het gewoon lager onderwijs voor zesjarigen zodat kinderen met maximale kansen en kennis van de onderwijstaal in het (gewoon) lager onderwijs kunnen starten
- Behoud levensbeschouwelijk onderricht voor de voltijds leerplichtigen in het basisonderwijs

Definitie onderwijs aan huis

Onderwijs aan huis wordt gedefinieerd als onderwijs dat thuis of in een medische instelling wordt verstrekt. Dit staat op gespannen voet staat met andere artikelen waarin het geheel van het tijdelijk en permanent onderwijs aan huis ruimer is geregeld enerzijds en anderzijds met de huidige concrete toepassing (bv. onderwijs dat niet thuis verstrekt wordt maar bij grootouders of in een internaat...). Bijgevolg wordt de definitie aangepast aan deze andere artikelen.

Tijdelijke aanstelling en vrijstelling reffectatieverplichting voor betrekkingen in het kader van onderwijs aan huis

Naar analogie met het secundair onderwijs zijn in het basisonderwijs betrekkingen in het kader van onderwijs aan huis tijdelijk en vrijgesteld van reffectatieverplichtingen.

Residentiële settings-type 5-scholen

Doorheen het decreet basisonderwijs zijn er een aantal specifieke bepalingen voor type 5-onderwijs. Deze zijn nog niet allemaal aangepast aan de verschillende mogelijkheden tot het inrichten van type 5-onderwijs bij een residentiële setting. Op een aantal plaatsen wordt er bijvoorbeeld nog gesproken over "ziekenhuisschool", terwijl dit begrip ondertussen een stuk ruimer is.

Uitbreiding bevoegdheid van de ontwikkelingscommissie

De bevoegdheid van de ontwikkelingscommissie van de eindtermen wordt uitgebreid naar het bewaken van de haalbaarheid.

Verlengen transitieperiode

Op vrijdag 25 oktober 2019 besliste de Vlaamse Regering om de huidige werkwijze van het ondersteuningsmodel in het schooljaar 2020-2021 te continueren (VR_2019_2510_DOC.1123/1TER).

Concreet komt deze wijziging erop neer dat het garantiefonds nog een schooljaar langer van toepassing blijft (idem secundair onderwijs).

Hoofdstuk 7 Wijzigingen van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs

Duaal lesgeven wordt in eerste instantie ingevoerd als tijdelijk project Tijdens dit project zullen werknemers uit bedrijven na een korte educatieve opleiding via een dienstverleningsovereenkomst in een school kunnen lesgeven

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs

Verruiming aanbod open modules NT2

Om aan de nood van een meer maatgericht aanbod NT2 tegemoet te komen, worden de mogelijkheden voor een aanbod onder de vorm van open modules in de studiegebieden Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2 en Nederlands tweede taal richtgraad 3 en 4 verruimd.

Uitbreiding machtiging aan de Vlaamse regering voor het vastleggen van aanvullende toelatingsvoorwaarden in centra voor volwassenenonderwijs

Naast machtiging om aanvullende voorwaarden te bepalen in uitvoering van federale of Europese regelgeving wordt ook Vlaamse regelgeving toegevoegd. Zo kan de Vlaamse regering in casu naar aanleiding van regelgeving in verband met vergunningsvoorwaarden voor opvang van baby 's en peuters bijkomende voorwaarden opleggen voor de opleiding begeleider in de kinderopvang.

Bewijs van beroepskwalificatie

Een bewijs van beroepskwalificatie uitgereikt aan kandidaten die in het assessment slaagden, kan in combinatie met aanvullende algemene vorming eveneens leiden tot een diploma secundair onderwijs.

Afrondingsregels voor het toekennen van punten in centra voor volwassenenonderwijs

Voor de toekenning van de vte aan de cbe en de leraarsuren aan de cvo zijn er in het decreet betreffende het volwassenenonderwijs afrondingsregels bepaald. De

afrondingsregels worden nu ook ingevoerd voor de punten. De punten zullen, net zoals in het verleden, naar beneden afgerond worden tot een geheel getal.

Vastlegging van de omrekening van de overdracht van leraarsuren naar lesurencursist

Vanaf 1 september 2019 zijn er nieuwe rationalisatienormen voor de CVO 's. Deze kunnen hieraan voldoen door ofwel op eigen kracht het vereiste aantal lesurencursist te behalen ofwel dankzij overgedragen leraarsuren van een ander CVO. In dat laatste geval worden de overgedragen leraarsuren omgerekend naar lesurencursist die in rekening worden gebracht voor het behalen van de rationalisatienorm. Omdat er nu veel meer wegingsfactoren van toepassing zijn, is de oude omrekening niet meer mogelijk en wordt er een nieuwe manier van omrekening voorzien.

Aanpassing werkingsgebieden

De werkingsgebieden worden aangepast aan de fusies van gemeenten op 1 januari 2019.

Hoofdstuk 9. Wijzigingen van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Bijkomende vereisten van voltijds engagement voor centra voor deeltijdsonderwijs en voor centra voor de vorming van zelfstandigen en kmo

Binnen duaal leren wordt gesteld dat de jongere voltijds op de school aanwezig dient te zijn indien de werkplekcomponent niet is ingevuld. Dit principe wordt nu doorgetrokken naar het huidige stelsel voor leren en werken.

Delegatie aan de Vlaamse regering om drie categorieën te bepalen inzake programmatie van duale structuuronderdelen

In functie van de omzettingsskalender van oude opleidingen leren en werken naar duale structuuronderdelen dient de Vlaamse Regering te bepalen welke opleidingen vrij programmeerbaar en welke niet-programmeerbaar zijn en welke programmeerbaar zijn mits goedkeuring van de Vlaamse regering. Dit om mogelijke versnippering van duale structuuronderdelen tegen te gaan.

Hoofdstuk 10. Wijziging van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit voor onderwijs

Inspectie voor hbo5 verpleegkunde

De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die door de cvo werden ingericht, zijn vanaf academiejaar 2019-2020 ingebed in de hogescholen en vallen vanaf dan onder het kwaliteitszorgsysteem van het hoger onderwijs. De opleiding verpleegkunde blijft georganiseerd worden door scholen voor voltijds secundair onderwijs. De onderwijsinspectie wordt weer bevoegd voor de doorlichting van de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs, zodat het kwaliteitstoezicht gegarandeerd is op alle opleidingen van het hoger beroepsonderwijs. Daarnaast kan elke partner van een samenwerkingsverband

(dus de school voor voltijds secundair onderwijs of de hogeschool) de NVAO vragen om samen met de onderwijsinspectie een beoordeling van de kwaliteit uit te voeren. Deze beoordeling wordt gebaseerd op de kwaliteitskenmerken voorzien in het hoger onderwijs.

Contractuele begeleiding van een CVO door een begeleidingsdienst

Een CVO dat geen deel uitmaakt van een onderwijskoepel of het GO! kan zich contractueel laten begeleiden door een begeleidingsdienst. Deze ingreep sluit niet uit dat het desbetreffende CVO zich daarnaast ook laat begeleiden door het Vlaams ondersteuningscentrum voor het volwassenenonderwijs.

Hoofdstuk 11. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Samenwerking opleidingsvorm 3 met centra voor deeltijds beroeps secundair onderwijs

De toevoeging bij de programmatie van een bijkomende opleiding in opleidingsvorm 3 dat naast de vereiste van een samenwerkingsovereenkomst met één of meer scholen voor gewoon secundair onderwijs ook met centra voor deeltijds beroep secundair onderwijs een dergelijke samenwerking mogelijk is.

Heropstart niet-duale variant van een structuuronderdeel

Een school die duaal leren uitrolt en de niet duale variant niet meer organiseert, kan door omstandigheden beslissen dit na twee jaar opnieuw te doen. Normaal moet hiervoor een programmatieprocedure worden doorlopen, maar gezien de expertise en de uitrusting van de school wordt hiervoor in dit geval vrijstelling gegeven.

Sociaal maatschappelijke training

Momenteel bepaalt de regelgeving dat sociaal maatschappelijke training niet tot doel kan hebben om later betaalde of onbetaalde arbeid te verrichten. Er wordt gecorrigeerd dat dit niet kan om later betaalde arbeid te verrichten, maar wel om onbetaalde arbeid te verrichten. De voorbereiding op vrijwilligerswerk en begeleid werk moet dus worden georganiseerd als een sociaal maatschappelijke training en niet als een stage.

Naleving in de communicatie van minstens de officiële benamingen die betrekking hebben op structuuronderdelen

Bij de informatieverstrekking moet een schoolbestuur minstens de benamingen gebruiken van de structuuronderdelen die zijn vastgelegd door of krachtens een decreet. Dit kan gesanctioneerd worden. Eenzelfde maatregel wordt ingeschreven voor opleidingen in het secundair onderwijs, het volwassenenonderwijs, het hoger onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs.

Teldatum opleidingen Se-n-Se (7 TSO en KSO) en de opleiding verpleegkunde HBO

De teldatum van 1 juni wordt vervroegd naar 15 mei om de omkaderings- en

werkingsmiddelen waarover een school voor het volgende schooljaar kan beschikken, zo spoedig mogelijk te kunnen versturen via "Mijn onderwijs".

Programmatieregels in het BUSO

De programmatieregels in het buitengewoon secundair onderwijs worden maximaal gelijkgezet met deze van het gewoon secundair onderwijs.

Verduidelijking leeftijdsgrens in het secundair onderwijs

Leerlingen kunnen tot de leeftijd van 23 jaar in opleidingsvorm 3 of 4 ingeschreven worden met het oog op het behalen van de studiebewijzen in die opleidingsvormen. De benamingen van de studiebewijzen worden niet langer opgenomen.

Hoofdstuk 12. Wijzigingen codex hoger onderwijs van 11 oktober 2013

Gelijke behandeling van de kandidaten voor de educatieve graduaatsopleiding onderwijsvak dans als voor de andere onderwijsvakken

Voor de instroom in de educatieve graduaatsopleiding voor het secundair onderwijs, onderwijsvak dans, is momenteel steeds vijf jaar professionele ervaring noodzakelijk. Dit wordt conform de andere onderwijsvakken teruggebracht naar 3 jaar, indien er ook een vooropleiding tot danser is.

Afwijking van de vereiste van 30 studiepunten indien een student, van een educatieve masteropleiding een bijkomende vakdidactiek wenst te behalen

Indien de student een bijkomende vakdidactiek wil behalen en opnieuw inschrijft is het deel vakdidactiek + de eventuele stage kleiner dan 30 studiepunten. Van de minimumvereiste van 30 studiepunten wordt in dit geval afgeweken.

Schrapping van de vereiste van "voltijds" student om lid te zijn van de academische of departementale raad

Om lid te zijn van de academische raad of de departementale raad moet de student niet meer voltijds zijn. Deze maatregel wordt ingevoerd omdat met de toenemende flexibiliteit minder en minder studenten voltijds zijn. Wel werd ingegaan op de vraag van de Vlor om een minimumvereiste te voorzien voor de student om 27 studiepunten op te nemen.

Verduidelijking dat in een participatiecommissie op niveau van de opleiding 1/3 van de leden van die commissie dient te bestaan uit studenten

Indien hogeschoolbesturen een aparte participatiecommissie oprichten op niveau van de opleiding dient 1/3 van de leden van die commissie te bestaan uit studenten. In alle andere gevallen dienen deze participatiecommissies de samenstelling van de departementale raad te volgen en is dit 1/4.

Actualiseren van het Hogeronderwijsregister

Worden mee opgenomen in het Hogeronderwijsregister:

-een aantal specifieke nieuwe graduaatsopleidingen opgesomd in art. II.100/1(opleidingen hoger beroepsonderwijs)

- de educatieve opleidingen die worden aangeboden op een vestigingsplaats van het volwassenenonderwijs
- de educatieve graduaatsopleiding en het verkort traject van de educatieve bacheloropleiding voor het secundair onderwijs
- het verkort traject van een educatieve master
- het verkorte traject van de educatieve master van U-Gent in de vestiging in Kortrijk.

Invoeren van een toelaatbaarheidsprocedure bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen

Naar analogie met cassatieberoepen bij de Raad van State wordt een toelaatbaarheidsprocedure ingevoerd waarbij de voorzitter in geval van kennelijke onbevoegdheid van de Raad binnen enkele dagen en alleen zetelend uitspraak kan doen.

Artistieke toelatingsproef voor kunstgerelateerde opleidingen

De mogelijkheid wordt gecreëerd om een artistieke toelatingsproef te organiseren voor een aantal kunstgerelateerde opleidingen binnen het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie.

Uitwisseling gegevens tussen instellingen hoger onderwijs over toelatingsproeven

Er wordt een decretale grondslag gecreëerd voor het gebruik van het rijksregisternummer.

Toelaten van kandidaat leraren met een diploma van licentiaat, burgerlijk en industrieel ingenieurs tot de verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs, zonder onderwijsvakken.

Deze groep studenten krijgt nu dezelfde rechten als recenter afgestudeerden.

Invoeren van een terugkeerrecht voor deeltijdse personeelsleden die een ambtshalve reductie hebben ondergaan ingevolge de vernieuwde cumulatie regering

Het terugkeerrecht geldt voor het volume van de opdracht dat het personeelslid vóór de reductie uitoefende.

Gelijkschakeling van een graduaatsdiploma met dat van bachelor bij uitbreiding van de omvang van de functie.

Indien personeelsleden uit een CVO overgaan naar een hogeschool wordt een graduaatsdiploma gelijkgesteld met een bachelordiploma. Deze gelijkstelling geldt nu ook om de omvang van het opdrachtpercentage van de betrokken personeelsleden te kunnen verhogen.

Voor bachelors wordt het aandeel anderstalige opleidingen opgetrokken tot maximaal 9%.

Er werd een contingentering toegevoegd in het kader van een billijke verdeling van de ruimte die met de verhoging naar 9% vrijkomt.

Het optrekken van het maximumpercentage opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands, om als anderstalige initiële bacheloropleiding te worden beschouwd, wordt geschrapt. Voor anderstalige initiële opleidingen wordt ook voorzien dat een instelling een dergelijke opleiding niet langer kan aanbieden als ze niet aangeboden wordt uiterlijk in het derde academiejaar dat volgt op de bekendmaking van de erkenning of als ze gedurende drie opeenvolgende academiejaren niet aangeboden wordt.

Hoofdstuk 13 Wijziging van het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

Formaliteiten voor de onderneming en de opleidingsverstrekker bij de overeenkomst van alternerende opleiding en de stageovereenkomst.

Conform de huidige praktijk wordt bepaald dat de opleidingsverstrekker een exemplaar van de stageovereenkomst bezorgt aan het Vlaams Partnerschap duaal leren.

Hoofdstuk 14 Wijzigingen van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016

Speciale onderwijsleermiddelen voor graduaatsstudenten

Bij de overgang van graduaatsopleidingen van het hoger beroepsonderwijs naar het hoger onderwijs zijn in de regelgeving deze studenten uitgesloten van speciale onderwijsleermiddelen. Dit is nooit de bedoeling geweest en wordt nu recht gezet.

Er wordt een tweede genadejaar voorzien voor onderwijsinternaten

Hoofdstuk 15. Wijzigingen van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs

Verschillende bepalingen met gevolgen voor de financiering worden decretaal op elkaar afgestemd

- De start van de termijn voor de verplichte aanwezigheid wordt gelijk gelegd met de start van het schooljaar;
- Indien leerlingen vakken van één opleiding volgen in meer dan één academie krijgt elke academie de helft van de omkadering;
- De aanpassing van wegingsfactoren in dunbevolkte gebieden wordt verfijnd;
- - leerlingen die in twee of meer academies meer opleidingen volgen tellen slechts één keer mee. Voor de werkwijze daarvan wordt een decretale grondslag gecreëerd.

Overdragen lestijden tussen academies van een schoolbestuur

Voor een schoolbestuur is het mogelijk om tussen zijn academies onderling lestijden over te dragen. Schoolbesturen met meer academies, zoals in grote steden als Gent en Antwerpen, kunnen op die manier de omkadering optimaler benutten.

Verfijning van de normen in een aantal specifieke situaties

De toepassing van de programmatorienormen worden verfijnd in een aantal specifieke situaties.

Impactanalyse

Het onderwijsdecreet XXX omvat verschillende maatregelen, die voor leerlingen en ouders een verdere vooruitgang betekenen op het gebied van recht op en toegang tot het onderwijs in Vlaanderen (art. 24 Grondwet). Daarbij zijn er voor hen geen negatieve effecten. De maatregelen die het belang van personen jonger dan 25 jaar rechtstreeks raken (JokER), worden toegelicht in de artikelsgewijze bespreking in de memorie en in de JoKER die als bijlage wordt toegevoegd. Het resultaat van de JoKER betreft de volgende maatregelen die in het voordeel van kinderen en jongeren zijn.

Gemeenschappelijk voor basisonderwijs en secundair onderwijs

1) De bepaling dat de ontwikkelcommissie voor de onderwijsdoelen voortaan ook de haalbaarheid zal bewaken, wat in het belang is van de leerlingen in het basis- en secundair onderwijs.

Gemeenschappelijk voor volwassenenonderwijs, secundair onderwijs en hoger onderwijs

2) De verplichting voor onderwijsinstellingen om minstens de officiële benamingen die betrekking hebben op structuuronderdelen, opleidingen, modules van het betreffende onderwijsniveau te gebruiken in hun communicatie vergroot de transparantie van het onderwijsaanbod, wat in het belang is van ouders en lerenden.

Basonderwijs

3) De aanvang van de leerplicht werd verlaagd naar 5 jaar

Volwassenenonderwijs

4) Het bewijs van beroepskwalificatie dat na het slagen voor een assessment uitgereikt door een CVO in combinatie met de opleiding Aanvullende Algemene Vorming leidt tot een diploma van het secundair onderwijs.

5) Om aan de nood van een meer maatgericht aanbod NT2 tegemoet te komen, worden de mogelijkheden voor een aanbod onder de vorm van open modules in de studiegebieden Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2 en Nederlands tweede taal richtgraad 3 en 4 verruimd.

Leren en werken

6) De verplichting tot voltijds engagement wordt ingevoerd voor centra voor deeltijds onderwijs (cdo) of het centrum voor de vorming van zelfstandigen en kmo indien de werplekcomponent niet is ingevuld.

7)De programmatie wordt beperkt, in functie van de omzettingsskalender van oude opleidingen leren en werken naar duale structuuronderdelen, die centra verplicht om gerichter opleidingen aan te bieden die leerlingen meer kansen op succes bieden.

Decreet kwaliteit

8)De mogelijkheid van een koepelloze CVO om zich contractueel te laten begeleiden door een begeleidingsdienst

Secundair onderwijs

9)De toevoeging bij de programmatie van een bijkomende opleiding in opleidingsvorm 3 dat naast de vereiste van een samenwerkingsovereenkomst met één of meer scholen voor gewoon secundair onderwijs ook met centra voor deeltijds beroeps secundair onderwijs een dergelijke samenwerking mogelijk is.

10)Verduidelijking in de regelgeving dat leerlingen tot de leeftijd van 23 jaar in opleidingsvorm 3 of 4 kunnen ingeschreven worden met het oog op het behalen van de studiebewijzen in die opleidingsvormen.

Hoger onderwijs

11)Studenten die willen instromen in de educatieve graduaatsopleiding voor het secundair onderwijs, onderwijsvak dans moeten naar analogie met andere onderwijsvakken in de educatieve graduaatsopleiding slechts 3 jaar nuttige ervaring kunnen aantonen om te kunnen starten in een graduaatsopleiding in plaats van 5 jaar.

12)Om lid te zijn van de academische raad of de departementale raad moet de student niet meer voltijds zijn. Deze maatregel wordt ingevoerd omdat met de toenemende flexibiliteit minder en minder studenten voltijds zijn

Uit de probleemstelling in de toelichting bij de betreffende artikelen blijkt dat het geen optie is om de bovenvermelde thema's niet op te nemen. Dit is in deze gevallen in het nadeel van de leerlingen/studenten (leerplicht, hoger onderwijs) en jongeren (volwassenenonderwijs).

De vergelijking die gemaakt werd, is vaak die tussen de nuloptie en de gekozen optie. De balans is duidelijk in het voordeel van de gekozen optie, omdat er voordelen bijkomen voor de leerlingen/studenten. Een ongunstige situatie wordt naar de toekomst verholpen.

Voor de maatregelen waar dit mogelijk was werden ook andere opties onderzocht.

Implementatie

Bij de implementatie gebeurt de communicatie:

-via wijzigingen in diverse omzendbrieven;

-communicatiekanalen die doelgroepgericht en per onderwijsniveau info verspreiden (bv. nieuwsbrief over schoolbeleid en regelgeving).

Handhaving en toezicht

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten, het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen, de Onderwijsinspectie en de regeringscommissarissen houden toezicht op de naleving van de verschillende maatregelen in dit decreet.

Dit decreet treedt in werking op 1 september 2020. De motiveringen voor een afwijkende inwerkingtreding zijn opgenomen in de toelichtingen bij de desbetreffende artikelen.

C. Totstandkomingsprocedure

C.1. Adviezen van Vlor, SERV, Syntra-Vlaanderen en de Vlaamse toezichtscommissie

De antwoorden op de opmerkingen van de adviesorganen worden vermeld bij de respectievelijke artikelen om de leesbaarheid te bevorderen.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Niet van toepassing

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1

Behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving

Artikel 2

In het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 wordt aangegeven dat de termijn waarbinnen subsidies voor scholenbouw geheel of gedeeltelijk moeten terugbetaald worden bij het opheffen van de onderwijsbestemming van het gesubsidieerd gebouw, wordt verlengd van 20 naar 30 jaar. Hieraan wordt invulling gegeven door de decretale aanpassing.

Er kan worden vastgesteld dat alvast een deel van de organisaties binnen de Vlor, het eens is met deze aanpassing.

De expliciete formulering van de bepaling in het Regeerakkoord gaat duidelijk over de algemene terugvorderingstermijn terwijl in de opmerking van een aantal organisaties binnen de Vlor vooral gefocust wordt op een afschrijvingstermijn van een specifiek gebouwonderdeel in het geval van renovatie. Gezien er in de huidige bestaande terugvorderingstermijn van 20 jaar, evenmin een verdere differentiëring is van afschrijftermijn naargelang van bepaalde gebouwonderdelen in de renovatie zonder dat dit tot noemenswaardige problemen aanleiding geeft, wordt de voorliggende formulering om te verlengen naar 30 jaar behouden.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991

Artikel 3 en 4

1. Algemene toelichting

Het decreet rechtspositie bepaalt momenteel dat een tijdelijk personeelslid zijn kandidatuur voor het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) moet indienen via een aangetekende brief. Een aangetekende brief zorgt voor heel wat administratieve planlast en brengt voor het personeelslid ook nog eens extra kosten met zich mee. Het voorstel geeft de inrichtende macht het mogelijkheid een gestandaardiseerde (gedigitaliseerde) procedure uit te werken die voor alle betrokken partijen eenzelfde rechtszekerheid garandeert als een aangetekende brief. Deze procedure wordt onderhandeld in het daartoe bevoegde onderhandelingscomité en wordt door de inrichtende macht aan alle personeelsleden meegedeeld. Daarnaast moet de inrichtende macht deze procedure ook openbaar maken, zodat de procedure voor elke potentiële kandidaat toegankelijk is. Door dit als een bijkomende mogelijkheid te voorzien, blijft voor het personeelslid nog steeds de mogelijkheid bestaan om zijn kandidatuur in te dienen met een aangetekende brief.

2. Artikelsgewijze toelichtingen

In artikel 23 en 23bis wordt opgenomen dat een personeelslid zijn kandidatuur voor het recht op TADD naast de al voorziene aangetekende brief ook kan indienen op een andere manier die wordt vastgelegd door de inrichtende macht. Daarbij moet er alleszins voor worden gezorgd dat deze andere wijze van kandidaatstelling dezelfde garanties van tegenstelbaarheid biedt als een aangetekende brief. De bijkomende mogelijkheid tot kandidaatstelling wordt onderhandeld in het daartoe bevoegde onderhandelingscomité en moet door de inrichtende macht aan al haar personeelsleden worden meegedeeld en ook openbaar worden gemaakt.

Artikel 5

In uitvoering van cao XI werd m.i.v. 1 september 2018 de procedure betreffende vacant verklaring en vaste benoeming aangepast.

De vacant verklaring moet vanaf dan plaatsvinden voor 15 november van het schooljaar en de vacant verklaarde betrekkingen worden op 1 januari van datzelfde schooljaar via vaste benoeming toegewezen aan de kandidaten die aan de voorwaarden voor benoeming voldoen, zoals opgesomd in artikel 31 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs.

Een van die voorwaarden stelt dat de kandidaat op 31 augustus van het voorafgaande schooljaar een bepaalde dienstanciënniteit moet hebben verworven (960 dagen). Voorheen moest deze voorwaarde bereikt zijn op 30 juni van het voorgaande schooljaar. De datum van 30 juni hield echter geen rekening met de personeelsleden die aangesteld waren in een ambt dat ook in de zomervakantie wordt ingericht, bv. in een ambt van het technisch personeel in de CLB of in een administratief ambt.

Conform de recente wijzigingen in uitvoering van cao XI is het aangewezen om ook hier nog met slechts 1 datum te werken en die af te stemmen op de eerder vermelde datum in artikel 31.

Deze wijziging zorgt ervoor dat de 960 dagen dienstanciënniteit die een personeelslid nodig heeft om voorrang voor vaste benoeming te krijgen t.a.v. een personeelslid dat deze dienstanciënniteit nog niet heeft, voor alle personeelsleden op eenzelfde moment moeten worden bereikt. Daartoe wordt de datum op 31 augustus van het voorgaande schooljaar gebracht.

Artikel 6

Artikel 61 bepaalt momenteel dat een tuchtmaatregel en een daaruit voortvloeiend ontslag of afzetting ter kennis moeten worden gebracht aan het personeelslid en met redenen moet omkleed zijn. Daarnaast bepaalt het artikel ook hoe deze kennisgeving gebeurt en wanneer dit daadwerkelijk uitwerking heeft.

De schriftelijke mededeling van de tuchtstraf en de beslissing tot ontslag of afzetting zijn evenwel twee aparte handelingen en dit wordt hier nu duidelijk onderscheiden. De wijziging verduidelijkt ook dat het ontslag of de afzetting ingaat op de derde werkdag na de kennisgeving van de inrichtende macht.

Artikel 7

Het decreet van 4 mei 2018 betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten voegt met ingang van 1 september 2019 in het decreet rechtspositie de bepaling in dat de weigering van een vast benoemde lector om bij de overheveling van de hbo5-opleiding mee naar de hogeschool te gaan, reden vormt tot ontslag van rechtswege.

Bij de invoeging van deze bepaling is bij vergissing het jaartal 2009 opgenomen i.p.v. 2019. Dit wordt hierbij gecorrigeerd.

Deze correctie wordt met terugwerkende kracht ingevoerd, omdat de maatregelen die samengaan met de transitie van de hbo5-opleidingen en de specifieke lerarenopleiding van kracht zijn vanaf 1 september 2019.

Artikel 8

1. Algemene toelichting

Als een vast benoemd personeelslid of een tijdelijk personeelslid dat voor doorlopende duur is aangesteld door zijn inrichtende macht ontslagen wordt, houdt dit in bepaalde omstandigheden (bv. bij een ontslag na evaluaties met eindconclusie "onvoldoende", na ontslag wegens tucht, ...) in dat de dienstanciënniteit die het personeelslid voorafgaand aan dit ontslag heeft opgebouwd niet langer in aanmerking komt voor de opbouw van het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD).

Na dergelijk ontslag heeft het personeelslid soms recht op een opzegtermijn gedurende welke hij tijdelijk aangesteld is.

De regelgeving stelt momenteel enkel dat het personeelslid tijdens de opzegtermijn tijdelijk aangesteld is, maar zegt niets over de impact van deze tijdelijke prestaties t.a.v. van de opbouw van het recht op TADD. Door de recente aanpassingen aan de opbouw van TADD zou het kunnen dat een personeelslid op basis van de

opzegtermijn voldoende dienstanciënniteit opbouwt om opnieuw een recht op TADD te verwerven. Dit kan niet de bedoeling zijn van deze opzegtermijn en daarom wordt verduidelijkt dat het personeelslid tijdens deze termijn steeds voor bepaalde duur is aangesteld en dat de opgebouwde diensten niet in aanmerking komen voor het recht op TADD.

2. Artikelsgewijze toelichting

In artikel 62bis wordt opgenomen dat de tijdelijke aanstelling tijdens de opzegtermijn na ontslag steeds een tijdelijke aanstelling voor de duur van de opzeggingstermijn is en dat de dienstanciënniteit die tijdens deze periode van tijdelijke aanstelling wordt gepresteerd niet in aanmerking komt voor het recht op TADD.

Artikel 9

1. Algemene toelichting

Het decreet rechtspositie bepaalt momenteel dat een personeelslid beroep kan aantekenen tegen een tuchtsanctie die hem wordt opgelegd binnen een termijn van 20 kalenderdagen volgend op de schriftelijke mededeling van de sanctie door de inrichtende macht. Het decreet zelf bepaalt geen verdere modaliteiten over de mededeling van de tuchtbeslissing. Het tuchtbesluit (besluit van de Vlaamse Regering 22 mei 1991) bepaalt weliswaar dat de beslissing van de inrichtende macht via aangetekende brief moet verstuurd worden (art. 8, § 9 van dat besluit).

2. Artikelsgewijze toelichting

De wijziging vangt de bestaande onzekerheid op die er heerst rond de ingang van de beroepstermijn bij tucht. Als referentiepunt wordt gekozen voor de eerste keer dat de aangetekende brief wordt aangeboden aan het personeelslid door de post. De regel sluit aan bij de beslissing van de Kamer van Beroep van 30 september 2015 (GVO/2015/014):

“Overeenkomstig artikel 72, 1° van het Rechtspositiedecreet moet het beroep tegen een tuchtmaatregel ingesteld worden binnen een termijn van twintig kalenderdagen volgend op de schriftelijke mededeling van de tuchtmaatregel. In voorliggend geval vangt de beroepstermijn dus aan de dag volgend op de afgifte door de postdiensten van de aangetekende zending aan de geadresseerde of wanneer de zending niet kon overhandigd worden wegens afwezigheid van de geadresseerde, door de postdiensten een bericht in de brievenbus werd achtergelaten waarin de betrokkene ervan verwittigd wordt dat de zending in het postkantoor kan worden afgehaald.”

De inrichtende macht is steeds in de mogelijkheid om de aangetekende zending te volgen via Track & Trace waardoor die makkelijk kan nagaan wanneer de aangetekende zending voor het eerst wordt aangeboden en wanneer bijgevolg de beroepstermijn voor het personeelslid begint te lopen en eindigt. Mocht, door omstandigheden, de aangetekende brief uitzonderlijk verloren raken of het aanbieden ervan door de post vertraging oplopen dan hoeft het personeelslid zich ook geen zorgen te maken dat de beroepstermijn al lopende is zonder dat het hiervan op de hoogte is.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991

Artikel 10

Deze aanpassing in artikel 3, 3° zorgt voor een correcte verwijzing naar de codex secundair onderwijs.

Artikel 11 en 12

1. Algemene toelichting

Het decreet rechtspositie bepaalt momenteel dat een tijdelijk personeelslid zijn kandidatuur voor het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) moet indienen via een aangetekende brief. Een aangetekende brief zorgt voor heel wat administratieve planlast en brengt voor het personeelslid ook nog eens extra kosten met zich mee. Het voorstel geeft de inrichtende macht de mogelijkheid een gestandaardiseerde (gedigitaliseerde) procedure uit te werken die voor alle betrokken partijen eenzelfde rechtszekerheid garandeert als een aangetekende brief. Deze procedure wordt onderhandeld in het daartoe bevoegde onderhandelingscomité en wordt door de inrichtende macht aan alle personeelsleden meegedeeld. Daarnaast moet de inrichtende macht deze procedure ook openbaar maken, zodat de procedure voor elke potentiële kandidaat toegankelijk is. Door dit als een bijkomende mogelijkheid te voorzien, blijft voor het personeelslid nog steeds de mogelijkheid bestaan om zijn kandidatuur in te dienen met een aangetekende brief.

2. Artikelsgewijze toelichting

In artikel 21 en 21 bis wordt opgenomen dat een personeelslid zijn kandidatuur voor het recht op TADD naast de al voorziene aangetekende brief ook kan indienen op een andere manier die wordt vastgelegd door het college van directeurs van de scholengroep. Daarbij moet er alleszins voor worden gezorgd dat deze andere wijze van kandidaatstelling dezelfde garanties van tegenstelbaarheid biedt als een aangetekende brief. De bijkomende mogelijkheid tot kandidaatstelling wordt onderhandeld in het daartoe bevoegde onderhandelingscomité en moet door de raad van bestuur aan al haar personeelsleden worden meegedeeld en ook openbaar worden gemaakt.

Artikel 13 en 16

1. Algemene toelichting

Technische aanpassing die zorgt voor een vereenvoudiging en meer duidelijkheid.

2. Artikelsgewijze toelichtingen

Met ingang van 1 september 2007 gelden voor de personeelsleden van de CLB, het secundair onderwijs en het volwassenenonderwijs specifieke regels betreffende functioneren en evaluatie. Vanaf 1 september 2009 gelden die regels ook voor de personeelsleden van het basisonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs.

Voorheen gold in het gemeenschapsonderwijs al een procedure van evaluatie voor vast benoemde personeelsleden en beoordeling voor tijdelijke personeelsleden. Deze procedures werden vervangen door de nieuwe regels, maar de desbetreffende artikelen werden nog behouden in het decreet rechtspositie om de rechten en plichten verbonden aan de oude procedures nog een tijd te kunnen garanderen.

Met ingang van 1 september 2019 wordt in de rechtspositie opnieuw een beoordeling ingevoerd voor tijdelijke personeelslid in het kader van de opbouw van het recht op TADD.

Om te vermijden dat er verwarring zou ontstaan met de 'oude' bepalingen betreffende de beoordeling die nog vermeld zijn in artikel 36, 4° en 46, 2°, worden deze bepalingen opgeheven.

Artikel 14

Deze aanpassing in artikel 39 zorgt voor een correcte verwijzing naar de codex secundair onderwijs.

Artikel 15

1. Algemene toelichting

Technische aanpassing die zorgt voor een vereenvoudiging en meer duidelijkheid.

2. Artikelsgewijze toelichtingen

Bij invoering van de procedure betreffende functiebeschrijving en evaluatie in 2007 (CLB, SO en VWO) en 2009 (BaO en DKO) bestond in het gemeenschapsonderwijs al een evaluatieprocedure die in artikel 41 wordt omschreven.

Deze evaluatieprocedure werd vervangen door de nieuwe regelgeving, maar de desbetreffende artikelen werden nog in het decreet rechtspositie behouden om lopende beroepsprocedures te kunnen afhandelen.

Bij de overgang naar de nieuwe regels rond functiebeschrijving en evaluatie is in het artikel 41 daarenboven een paragraaf 4 toegevoegd die stelt dat het artikel 41 niet meer van toepassing is (sinds 1 september 2007, respectievelijk 1 september 2009).

Om te vermijden dat er eventueel toch verwarring zou ontstaan met de evaluatieprocedure zoals omschreven in hoofdstuk VIIIter, wordt het hoofdstuk IV en artikel 41 opgeheven.

Artikel 17

1. Algemene toelichting

Technische aanpassing die zorgt voor een vereenvoudiging en duidelijkheid.

2. Artikelsgewijze toelichtingen

In artikel 55 octiesdecies wordt voor de vaststelling van de mandaatvergoeding voor de algemeen directeur nog verwezen naar een afwijking voor de scholengroep in de BSD.

Deze scholengroep is ondertussen opgeheven waardoor de verwijzing zonder voorwerp is en dus kan worden geschrapt.

Daarnaast wordt in het derde lid de verwijzing naar het decreet betreffende het onderwijs VIII opgeheven.

Artikel 18

1. Algemene toelichting

Het decreet rechtspositie bepaalt momenteel dat een personeelslid beroep kan aantekenen tegen een tuchtsanctie die hem wordt opgelegd door zijn inrichtende macht binnen een termijn van 20 kalenderdagen volgend op de schriftelijke mededeling van de sanctie door de inrichtende macht. Het decreet zelf bepaalt geen verdere modaliteiten over de mededeling van de tuchtbeslissing. Het tuchtbesluit (besluit van de Vlaamse Regering 22 mei 1991) bepaalt weliswaar dat de beslissing van de inrichtende macht via aangetekende brief moet verstuurd worden (art. 8, § 9 van dat besluit).

2. Artikelsgewijze toelichting

De wijziging vangt de bestaande onzekerheid op die er heerst rond de ingang van de beroepstermijn bij tucht. Als referentiepunt wordt gekozen voor de eerste keer dat de aangetekende brief wordt aangeboden aan het personeelslid door de post. De regel sluit aan bij de beslissing van de Kamer van Beroep van 30 september 2015 (GVO/2015/014):

"Overeenkomstig artikel 72, 1° van het Rechtspositiedecreet moet het beroep tegen een tuchtmaatregel ingesteld worden binnen een termijn van twintig kalenderdagen volgend op de schriftelijke mededeling van de tuchtmaatregel. In voorliggend geval vangt de beroepstermijn dus aan de dag volgend op de afgifte door de postdiensten van de aangetekende zending aan de geadresseerde of wanneer de zending niet kon overhandigd worden wegens afwezigheid van de geadresseerde, door de postdiensten een bericht in de brievenbus werd achtergelaten waarin de betrokkene ervan verwittigd wordt dat de zending in het postkantoor kan worden afgehaald."

De raad van bestuur of afgevaardigd bestuurder (voor de personeelsleden van de pedagogische begeleidingsdienst en van het vormingscentrum) is steeds in de mogelijkheid om de aangetekende zending te volgen via Track & Trace waardoor die makkelijk kan nagaan wanneer de aangetekende zending voor het eerst wordt aangeboden en wanneer bijgevolg de beroepstermijn voor het personeelslid begint te lopen en eindigt. Mocht, door omstandigheden, de aangetekende brief uitzonderlijk verloren raken of het aanbieden ervan door de post vertraging oplopen dan hoeft het personeelslid zich ook geen zorgen te maken dat de beroepstermijn al lopende is zonder dat het hiervan op de hoogte is.

Artikel 19

Artikel 87 bepaalt momenteel dat een tuchtmaatregel en een daaruit voortvloeiend ontslag of afzetting ter kennis moeten worden gebracht aan het personeelslid en met redenen moet omkleed zijn. Daarnaast bepaalt het artikel ook hoe deze kennisgeving gebeurt en wanneer dit daadwerkelijk uitwerking heeft.

De schriftelijke mededeling van de tuchtstraf en de beslissing tot ontslag of afzetting zijn evenwel twee aparte handelingen en dit wordt hier nu duidelijk onderscheiden.

De wijziging verduidelijkt ook dat het ontslag of de afzetting ingaat op de derde werkdag na de kennisgeving van de raad van bestuur of van de afgevaardigd bestuurder (voor personeelsleden van de pedagogische begeleidingsdienst en van het vormingscentrum).

Artikel 20

1. Algemene toelichting

Als een vast benoemd personeelslid of een tijdelijk personeelslid dat voor doorlopende duur is aangesteld door zijn inrichtende macht ontslagen wordt, houdt dit in bepaalde omstandigheden (bv. bij een ontslag na evaluaties met eindconclusie "onvoldoende", na ontslag wegens tucht, ...) in dat de dienstanciënniteit die het personeelslid voorafgaand aan dit ontslag heeft opgebouwd niet langer in aanmerking komt voor de opbouw van het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD).

Na dergelijk ontslag heeft het personeelslid soms recht op een opzegtermijn gedurende welke hij tijdelijk aangesteld is.

De regelgeving stelt momenteel enkel dat het personeelslid tijdens de opzegtermijn tijdelijk aangesteld is, maar zegt niets over de impact van deze tijdelijke prestaties t.a.v. van de opbouw van het recht op TADD. Door de recente aanpassingen aan de opbouw van TADD zou het kunnen dat een personeelslid op basis van de opzegtermijn voldoende dienstanciënniteit opbouwt om opnieuw een recht op TADD te verwerven. Dit kan niet de bedoeling zijn van deze opzegtermijn en daarom wordt verduidelijkt dat het personeelslid tijdens deze termijn steeds voor bepaalde duur is aangesteld en dat de opgebouwde diensten niet in aanmerking komen voor het recht op TADD.

2. Artikelsgewijze toelichting

In artikel 88bis wordt opgenomen dat de tijdelijke aanstelling tijdens de opzegtermijn na ontslag steeds een tijdelijke aanstelling voor de duur van de opzegtermijn is en dat de dienstanciënniteit die tijdens deze periode van tijdelijke aanstelling wordt gepresteerd niet in aanmerking komt voor het recht op TADD.

Artikel 21

Technische aanpassing die zorgt voor een vereenvoudiging en duidelijkheid. Artikel 100bis bevat bepalingen die de procedure betreffende functiebeschrijving en evaluatie gefaseerd invoerde tussen 1 september 2007 en 1 september 2009,

evenals een overgangsbepaling voor de afhandeling van 'oude' beoordelings- en evaluatieprocedures.

Deze fase is ondertussen volledig achter de rug, zodat deze bepalingen kunnen worden opgeheven.

Hoofdstuk 5. Wijziging van het decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs

Artikel 22

1. Algemene toelichting

Het decreet van 5 april 1995 tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs geeft aan het lokaal onderhandelingscomité van een instelling de bevoegdheid om een arbeidsreglement op te stellen en te wijzigen (art. 32, 11° en artikel 34, §2). In de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen is ook een procedure opgenomen, maar deze houdt geen rekening met de overlegstructuren binnen het onderwijs.

Vermits het LOC-decreet, noch de wet van 8 april 1965, de procedures die zijn opgenomen in deze wet niet expliciet buiten werking stellen, heerst er een zekere rechtsonzekerheid over de te volgen procedure. Het is dan ook aangewezen om in het LOC-decreet uitdrukkelijk op te nemen dat de procedures van de wet van 8 april 1965 niet gelden bij het opstellen en wijzigen van een arbeidsreglement in de onderwijsinstellingen waar een LOC werd opgericht.

2. Artikelsgewijze toelichting

In artikel 34 wordt in paragraaf 2 opgenomen dat een LOC de bevoegdheid heeft om het arbeidsreglement op te stellen en te wijzigen. Daarbij is opgenomen hoe dit verloopt en welke procedure moet worden gevolgd als er geen eenparig akkoord wordt bereikt in het LOC.

Paragraaf 3 bepaalt wanneer de procedures in paragraaf 2 niet gelden en paragraaf 4 zegt dat afdeling 3 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen niet van toepassing is voor de onderwijsinstellingen die een LOC hebben.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Artikel 23

In artikel 3, 38°, is een definitie van onderwijs aan huis opgenomen ("onderwijs aan huis: onderwijs dat thuis of in een medische instelling verstrekt wordt aan zieke leerlingen of leerlingen met een handicap");

Het onderwijs aan huis wordt in het decreet verder uitgewerkt in de artikelen 34, 35 en 36 van de onderafdeling 'Onderwijs aan huis'.

Ten aanzien van deze definitie stellen zich drie problemen:

1. de huidige definitie van onderwijs aan huis in het decreet verhoogt de leesbaarheid van de verdere decretale tekst niet, wat toch de voornaamste motivering voor de opname van een definitie is;

2. de definitie komt niet overeen met de huidige concrete toepassing van tijdelijk en Permanent Onderwijs Aan Huis dat regelmatig buiten de thuissituatie of de medische instelling plaats vindt (bij grootouders, in een internaat, multifunctioneel centrum (MFC));
3. de definitie legt al een aantal modaliteiten vast ('thuis'). Op die manier staat de definitie op gespannen voet met de artikelen waarin het geheel van het tijdelijk onderwijs aan huis uitgewerkt wordt, en de regering gemachtigd wordt om nadere bepalingen te nemen.

In het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 5 maart 2004 betreffende de diensten met onderwijsbehoeften en het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2007 betreffende het onderwijs aan huis voor zieke kinderen en jongeren dat de regering op 22 maart 2019 goedkeurde werd het mogelijk gemaakt dat onderwijs aan huis voor chronisch zieke kinderen ook ten dele op school kan plaatsvinden. De Vlaamse Regering mag dit, zoals reeds vermeld, volgens art. 34 van het decreet basisonderwijs bepalen. Dit geeft echter decretaal moeilijkheden; volgens het decreet basisonderwijs, art. 3, 38°, moet dit onderwijs thuis of in een medische instelling voorzien worden.

In het advies van de Raad van State bij dit besluit werden ook opmerkingen gemaakt over de relatie tussen de definitie en de artikelen 34, 35 en 36.

Ten aanzien van permanent onderwijs aan huis (POAH) stelt zich hetzelfde probleem, omdat POAH veelvuldig uitgevoerd wordt in een multifunctioneel centrum.

In het veranderende onderwijslandschap is het opportuun om onderwijs aan huis zo flexibel als mogelijk op te vatten, zodat we op verschillende scenario's kunnen inspelen. Om dit mogelijk te maken, wordt de definitie van "onderwijs aan huis" zoals in art. 3, 38° in het decreet basisonderwijs geschrapd. Dit gebeurde reeds in het decreet secundair onderwijs.

Bepalingen m.b.t. de verlaging van de aanvang van de leerplicht en de daaraan gekoppelde versterking van de kennis van Nederlands

Artikel 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 33, 35,37, 2° en 166

Algemeen:

De federale overheid besliste in het voorjaar 2019 tot een verlaging van de aanvang van de leerplicht. Door deze federale wet (wet van 23 maart 2019 tot wijziging van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht, teneinde die in te stellen vanaf de leeftijd van vijf jaar (B.S. 2 mei 2019)) verlaagt vanaf 1 september 2020 de aanvang van de leerplicht van 6 naar 5 jaar en wordt het aantal jaren leerplicht opgetrokken van 12 naar 13 jaar.

De uitwerking en invulling van de verlaging van de aanvang de leerplicht behoort geheel tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen. Bij de uitwerking en invulling van

de verlaging van de aanvang van de leerplicht maakt de Vlaamse overheid volgende keuzes:

- Het nieuwe jaar leerplichtonderwijs behoort tot het kleuteronderwijs
- Leerplicht voor 5-jarigen ten belope van 275 halve dagen aanwezigheid.
- Minimale (plan)last voor scholen en ouders (vandaar dat niet gewerkt wordt met alle verschillende afwezigheidscodes)
- Flexibele oplossing voor doelgroepen zoals leerlingen die revalidatie behoeven, trekkende bevolking, ...
- Taalscreening Nederlands voor elke leerling bij het begin van de leerplicht (gewoon onderwijs)
- Extra aandacht aan de kennis van het Nederlands bij de toelating tot het gewoon lager onderwijs voor zesjarigen zodat kinderen met maximale kansen en kennis van de onderwijstaal in het (gewoon) lager onderwijs kunnen starten
- Behoud levensbeschouwelijk onderricht voor de voltijds leerplichtigen in het basisonderwijs

Bij deze keuzes is ook rekening gehouden met de aandachtspunten die de Vlor recent oplistte in het advies "Nood aan duidelijkheid over de implicaties van de leerplichtverlaging. Advies over de leerplicht voor vijfjarige kleuters vanaf 1 september 2020" (zie https://assets.vlor.be/www.vlor.be/advice_final_attachments/RBO-RBO-ADV-1920-001.pdf)

De Vlor vraagt daarin vnl. duidelijkheid over de aan- en afwezigheden voor 5-jarigen, het aanbod levensbeschouwelijk onderwijs en het huisonderwijs. De voorliggende artikelen komen hieraan tegemoet, met dien verstande dat het bestaande kader voor huisonderwijs ook op de 5-jarigen toegepast kan worden en geen aanpassing behoeft.

De Vlor vraagt ook aandacht voor specifieke groepen. De voorliggende artikelen laten toe dat voor kinderen in specifieke situaties er oplossingen op maat, in overleg met de directie gezocht worden. Zo is er een soepeler revalidatieregeling mogelijk voor de 5-jarige kleuters in vergelijking met de revalidatieregeling in het lager onderwijs (waar de directeur slechts toestemming kan geven voor een beperkt aantal lestijden binnen een in de regelgeving bepaald kader). Zo ook laat de regeling toe dat er voor kinderen van trekkende bevolking een andere oplossing kan gekozen worden dan op 5 jaar reeds op internaat moeten.

Over de verlaging van de aanvang van de leerplicht zal zo breed mogelijk gecommuniceerd worden zodat alle betrokken (vnl. scholen en ouders) goed geïnformeerd zijn tegen 1 september 2020.

De leerplichtcontrole gebeurt door het Agentschap voor Onderwijsdiensten.

Artikelsgewijze toelichting

Art. 24

Het huidig artikel 6, §1 bepaalt dat het begin van het lager onderwijs samenvalt met de aanvang van de leerplicht. Door de vervroeging van de aanvang van de leerplicht

naar 5 jaar zou, indien artikel 6, §1 niet gewijzigd wordt, de start van het lager onderwijs eveneens een jaar vervroegen. 5-jarigen zouden dan al in het lager onderwijs zitten. Dit zou vele (ongewenste) consequenties hebben, niet in het minst m.b.t. personeelsaspecten. Het is de bedoeling dat de 5-jarigen het nieuwe jaar leerplichtonderwijs in het kleuteronderwijs doorbrengen om zo op 6 jaar maximaal voorbereid aan het lager onderwijs te kunnen starten.

Artikel 25

Wegens onduidelijkheid over het adjectief voltijds bij het begrip taalbad wordt dit geschrapt. Vanaf het schooljaar 2021-2022 zal de taalscreening die nu gebeurt bij de eerste instroom in het gewoon lager onderwijs vervroegd worden naar het begin van de leerplicht. De screening kan nooit voor de inschrijving van een leerling gebeuren. De Vlaamse Regering zal bepalen met welk instrument de taalscreening moet gebeuren, wanneer de taalscreening juist afgenomen moet worden (bijvoorbeeld uiterlijk tegen de herfstvakantie, uiterlijk tegen de kerstvakantie, ...) en hoe de afname moet gebeuren.

Met de screening moet de school bij elke leerling, met uitzondering van anderstalige nieuwkomers, nagaan wat het niveau van de onderwijstaal is. Belangrijk is dat de school met de resultaten van de taalscreening aan de slag gaat om leerlingen die de onderwijstaal onvoldoende beheersen actief bij te spijkeren, door middel van een taalbad of een evenwaardig alternatief.

Art. 26

Het artikel 12/1 van het decreet basisonderwijs is een artikel dat toelatingsvoorwaarden tot het kleuteronderwijs regelt. Het bevat ook een aantal verwijzingen naar het feit dat 6- en 7-jarigen leerplichtig zijn, ook als ze nog in het kleuteronderwijs zitten. Het is evenwel aangewezen om alle bepalingen m.b.t. de leerplicht te bundelen op de daartoe voorziene plaats in het decreet basisonderwijs (nl. artikel 26 van het decreet basisonderwijs), in plaats van ze te vermengen met de toelatingsvoorwaarden.

Art. 27

De toelatingsvoorwaarden tot het gewoon lager onderwijs voor zesjarigen (en voor wie op vijf jaar vervroegd instapt) worden gewijzigd.

In de toelatingsvoorwaarden tot het gewoon lager onderwijs wordt het vereist aantal halve dagen aanwezigheid in een Nederlandstalige erkende kleuterschool voor een 5-jarige opgetrokken van 250 naar 275 halve dagen. Dit aantal is gelijk aan het aantal halve dagen leerplicht voor een 5-jarige.

In de regelgeving met betrekking tot het groeipakket (selectieve participatietoeslag) worden voor de 5-jarigen ook de 275 halve dagen aanwezigheid ingeschreven (i.p.v. de 250) (zie artikel 168 en 169 van dit decreet).

Op het einde van het kleuteronderwijs zal de klassenraad van de school waar de leerling het kleuteronderwijs gevolgd heeft een advies geven of de kleuter het Nederlands voldoende beheerst om het gewoon lager onderwijs te kunnen aanvatten. Bij een gunstige beslissing heeft het kind recht op instap in het lager onderwijs. Indien bij een ongunstige beslissing de ouders het kind toch willen laten starten in het gewoon

alge onderwijs, dan kan dit enkel als de klassenraad van de school voor lager onderwijs hiermee akkoord is. Dit betekent evenwel ook dat leerlingen met een ongunstig advies enkel worden toegelaten tot het gewoon lager onderwijs mits deze leerling een taaltraject doorloopt. Daartoe organiseert de school in beginsel een taalbad of een volwaardig alternatief met dezelfde resultaten. Dit kan een voltijds traject zijn, tenzij voorafgaand al een voltijds taalbad werd doorlopen. De klassenraad legt de modaliteiten vast hoe dat taaltraject wordt ingevuld. De school voor lager onderwijs kan ook beslissen om de kleuter niet toe te laten tot het gewoon lager onderwijs. In dat geval moet het kind een jaar langer in het kleuteronderwijs doorbrengen.

Voor zesjarige leerlingen (of vijfjarigen) die nog geen kleuteronderwijs gevolgd hebben beslist de klassenraad van de school voor gewoon lager onderwijs, na een screening die nagaat wat het niveau van de leerling inzake de onderwijstaal is, over de toelating tot het lager onderwijs. Indien de klassenraad geen toelating verleent, dan dient de kleuter een jaar verlengd in het kleuteronderwijs door te brengen; indien de leerling toegelaten wordt tot het gewoon lager onderwijs kan de klassenraad beslissen dat de leerling daar een taalbad moet volgen of een volwaardig alternatief met dezelfde resultaten.

De huidige bepalingen en termijn mbt het meedelen van de beslissing aan de ouders blijven behouden.

Deze bepalingen kunnen uiteraard niet gelden voor het klein aantal Franstalige scholen, aangezien men in deze scholen geen kennis van het Nederlands kan vragen. Ook voor het buitengewoon lager onderwijs wijzigen de toelatingsvoorwaarden niet.

De inhoud van paragraaf 3 van het huidig artikel 13 decreet basisonderwijs gaat over het levensbeschouwelijk onderricht voor wie omwille van een beslissing van de klassenraad verlengd in het kleuteronderwijs doorbrengt. De inhoud van deze § wordt overgeheveld naar de daartoe voorzien plaats in het decreet basisonderwijs (nl. artikel 29 decreet basisonderwijs), in plaats van dit te mengen met de toelatingsvoorwaarden.

Art. 28

Het artikel 14 is een artikel dat toelatingsvoorwaarden tot het lager onderwijs regelt. §3 bepaalt dat een 5-jarige in het lager onderwijs leerplichtig is. Los van het feit dat dit omwille van de verlaging van de aanvang van de leerplicht een overbodige bepaling wordt (alle 5-jarigen zijn dan immers leerplichtig) is het aangewezen om alle bepalingen m.b.t. de leerplicht te bundelen op de daartoe voorziene plaats in het decreet basisonderwijs (nl. artikel 26 decreet basisonderwijs), in plaats van ze te vermengen met de toelatingsvoorwaarden.

Art. 29

Artikel 20 bepaalt wanneer een leerling beschouwd kan worden als een regelmatige leerling.

§1 legt bepalingen op voor alle leerlingen (leerplichtigen en niet leerplichtigen). Deze blijven ongewijzigd.

§2 wordt herschreven om het begrip 'regelmatige leerling' aan te passen aan de verlaging van de aanvang van de leerplicht vanaf 1/9/2020 (zie ook verder bij de wijziging aan artikel 26 van het decreet basisonderwijs).

1° Alle leerlingen in het lager onderwijs (ook de 5-jarigen), alsook de 6- en 7-jarigen in het kleuteronderwijs, dienen altijd aanwezig te zijn, behalve bij gewettigde afwezigheden (= status quo t.o.v. huidige situatie). Op basis van artikel 22 van het decreet basisonderwijs komt het de Vlaamse Regering toe om te bepalen welke afwezigheden gewettigd zijn. Dit is momenteel geregeld via het Besluit van de Vlaamse Regering van 12 november 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het basisonderwijs.

2° De nieuwe cohorte leerplichtigen (de 5-jarigen in het kleuteronderwijs) moeten voldoende aanwezig zijn conform artikel 26 (waarin de leerplicht verder omschreven wordt - het gaat daarbij om een aanwezigheid van 275 halve dagen, met een bevoegdheid voor de directie om aanvaardbare afwezigheden te 'regulariseren').

3° Voor alle leerplichtige leerlingen (dus voor zowel de groep in 1° als 2°) geldt dat ze moeten deelnemen aan alle onderwijsactiviteiten die voor hem of zijn leerlingengroep worden georganiseerd (waartoe ook het taalbad en andere taalintegratietrajecten behoren), behoudens de vrijstelling voor levensbeschouwelijk onderricht (bepaald in artikel 29 van het decreet basisonderwijs). De enige wijziging t.o.v. het huidige artikel is, naast een meer genderneutrale formulering, dat de verwijzing naar artikel 30 wegvalt, omdat artikel 30 een opgeheven artikel is.

Art. 31

Daar waar het bepalen van het begin en einde van de leerplicht federale bevoegdheid is, is de Vlaamse overheid bevoegd om die leerplicht in te vullen.

Op dit ogenblik is de leerplicht voor alle leerplichtigen in het basisonderwijs (d.w.z. voor alle leerlingen in het lager onderwijs en voor de 6- en 7-jarigen in het kleuteronderwijs) voltijds. Dit blijft behouden.

Voor de nieuwe cohorte leerplichtigen (de 5-jarigen in het kleuteronderwijs) wordt er een leerplicht ingevoerd van 275 halve dagen. Een doorsnee schooljaar telt 320 à 330 halve dagen waarop kinderen les kunnen krijgen. Door voor de 5-jarigen een leerplicht van 275 halve dagen in te voeren, behouden de ouders van deze jonge kinderen een aantal (halve) dagen waarin ze zelf kunnen beslissen om hun jong kind niet naar school te laten gaan, omwille van specifieke kindgerichte situaties van hun 5-jarige.

Het is niet aangewezen om de leerplicht van 275 halve dagen ook in te voeren voor de 6- en 7-jarigen in het kleuteronderwijs, ook al zou dit als voordeel hebben dat alle leerplichtigen in het kleuteronderwijs dan onder dezelfde regeling vallen. Het gaat bij deze 6- en 7-jarigen immers om leerlingen die reeds een 'achterstand' hebben t.o.v. hun leeftijdsgenoten en voor wie elke halve dag school dus telt. Deze leerlingen moeten overigens ook nu reeds elke dag (behoudens gewettigde afwezigheid) aanwezig zijn.

Voor de huidige leerplichtigen, die elke dag aanwezig moeten zijn, bestaan er momenteel diverse situaties die als wettige afwezigheden beschouwd worden (ziekte, revalidatie, topsport, trekkende bevolking, religieuze feestdagen, etc).

Ook voor de 5-jarige leerplichtigen moet een regeling voorzien worden om te vermijden dat kleuters die om een aanvaardbare reden niet op school kunnen zijn in de problemen komen m.b.t. de leerplicht. Dit niet doen zou tot gevolg hebben dat de leerplicht voor de 5-jarigen in het kleuteronderwijs op het eind van de rit strenger zou zijn dan de leerplicht van de oudere leerlingen (of de 5-jarigen in het lager onderwijs).

Omdat het anderzijds niet de bedoeling is om de scholen en de ouders voor de nieuwe cohorte leerplichtige kleuters te belasten met alle verantwoordingsattesten en codes van de afwezigheidsregeling, wordt voor deze 5-jarigen een vereenvoudigde regeling ingevoerd: de directie kan beslissen of een afwezigheid van een 5-jarige als aanvaardbaar beschouwd kan worden. Dergelijke afwezigheid die volgens de directie aanvaardbaar is kan dan in aanmerking genomen worden als een aanwezigheid in functie van de te bereiken 275 halve dagen aanwezigheid voor de leerplicht en de regelmatigheid van de leerling. Er wordt hierbij vertrouwen gegeven aan de directie die het kind kent en het best geplaatst is om in te schatten of een leerplichtige kleuter om een aanvaardbare reden (ziekte, revalidatie, familiale omstandigheid, ...) afwezig is. De afwezigheden die momenteel bij besluit vastgelegd zijn voor de oudere leerplichtigen (of de 5-jarigen in het lager onderwijs) zijn bij deze inschatting richtinggevend. Overigens kan in de huidige regelgeving op afwezigheden de directie ook voor leerlingen in het lager en secundair onderwijs aanvaardbaar geachte afwezigheden toestaan (de afwezigheden om persoonlijke redenen).

Het is de bedoeling dat in de regelgeving mbt het groeipakket (selectieve participatietoeslag) voor de 5-jarigen ook de 275 halve dagen aanwezigheid ingeschreven wordt (i.p.v. de 250).

Art. 33

1° Aangezien alle leerlingen in het lager onderwijs leerplichtig zijn is de toevoeging 'leerplichtige' in het eerste lid van dit artikel overbodig. Deze toevoeging wordt geschrapt.

2° Deze bepaling is een overname van hetgeen momenteel bepaald is in artikel 13 van het decreet basisonderwijs: de leerlingen die omwille van een beslissing van de klassenraad een jaar langer in het kleuteronderwijs doorbrengen kunnen voor het levensbeschouwelijk onderricht, aansluiten in een lagere school die de ouders daarvoor kiezen ('opt in'-systeem). Dit is conform de grondwet die uit hoofde van de leerlingen spreekt van een recht op levensbeschouwelijk onderricht, niet van een verplichting. Zoals hoger toegelicht verplaatsen we deze bepaling, omdat de inhoud ervan thuishoort in een artikel over het levensbeschouwelijk onderricht, in plaats van in een artikel over de toelatingsvoorwaarden.

Het decreet basisonderwijs bevat van oudsher geen regeling m.b.t. het levensbeschouwelijk onderricht voor leerplichtigen (6- en 7-jarigen) die op basis van een beslissing van de ouders (dus niet omdat de klassenraad daartoe beslist, hiervoor geldt immers de regeling hierboven vermeld) in het kleuteronderwijs doorbrengen. Artikel 29 van het decreet basisonderwijs legt sinds 1997 de keuzeplicht enkel op voor leerlingen in het officieel lager onderwijs, niet voor leerplichtigen (6- en 7-jarigen) in het kleuteronderwijs. We behouden deze regeling, die tot op heden nooit betwist geworden is.

Voor vijfjarige leerplichtigen die niet voltijds aanwezig moeten zijn, wordt geen levensbeschouwelijk onderricht voorzien. Deze keuze wordt gemotiveerd op basis van de adviezen van de Raad van State en arresten van het Grondwettelijk Hof inzake de reductie van de totale onderwijstijd levensbeschouwelijke vakken om tijd te maken voor een aanbod burgerschap in het onderwijs van de Franse Gemeenschap waaruit blijkt dat de verplichting om levensbeschouwing te organiseren tijdens de leerplicht niet gelijk staat aan minimaal 2 uren per week gedurende elk jaar. Daarom wordt beslist de huidige situatie te behouden.

Art. 35

Aangezien alle leerlingen lager onderwijs leerplichtig zijn betreft het hier een overbodige toevoeging.

Art. 37, 2°

Het schoolreglement in het lager onderwijs omvat verplicht richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen. Het is, zeker wanneer een deel van de populatie in het kleuteronderwijs leerplichtig wordt, aangewezen om ook in het schoolreglement kleuteronderwijs bepalingen op te nemen m.b.t. afwezigheden en te laat komen. Voor de niet-leerplichtige kleuters zijn deze bepalingen zeer zinvol in het kader van het bevorderen van de kleuterparticipatie. Voor de leerplichtige kleuters is het van belang dat ouders goed geïnformeerd zijn over de leerplicht. Hierin kan de school ook communiceren naar de ouders m.b.t. welke afwezigheden voor de directie aanvaardbaar zijn.

Artikel 168 en 169

In het decreet van 28 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid wordt naar analogie met de invulling van de leerplicht voor 5-jarigen het vereiste aantal dagen aangepast van 250 naar 275.

Art. 34.

Naar aanleiding van artikel 85 van het huidig ontwerp heeft de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens geadviseerd (advies 2020/02 van 18 februari 2020) om de bestaande bepalingen over de overdracht van leerlingendossiers zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs aan te passen. Artikel 34 past artikel 31 van het decreet basisonderwijs aan dat advies aan. Een analoog artikel van het ontwerp past artikel 123/6 van de codex secundair onderwijs aan op vergelijkbare manier.

In lijn met het advies bepaalt het ontwerpartikel in punt 1° welke persoonsgegevens deel kunnen uitmaken van het overgedragen dossier (punt 14 en 24 van vermeld advies). In punt 2° en 3° wordt verduidelijkt welk school-/centrumbestuur verwerkingsverantwoordelijke is (punt 14 en 20 van het advies). De verwerkingsverantwoordelijke is "een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt" (artikel 4, 7 van de algemene verordening gegevensbescherming), in casu het school- of centrumbestuur. In punt 4° wordt delegatie verleend aan de regering

om details te bepalen, zoals de opslagperiode en transparantievereisten (punt 14, 30 en 35 van het advies).

De overdracht van het leerlingendossier vindt zijn grondslag in de noodzaak om te voldoen aan een wettelijke verplichting of voor de vervulling van een taak van algemeen belang, zoals bepaald in artikel 6.1 c en e van de algemene verordening gegevensbescherming (punt 10 van het advies).

Artikel 30, 32, 37, 1°, 39, 40, 48 (aanpassing type-5 onderwijs: ziekenhuis, preventorium, residentiële setting)

1. Algemene toelichting

Een school voor buitengewoon basisonderwijs type 5 kan op drie soorten locaties ingericht worden: een ziekenhuis, een preventorium of een residentiële setting (artikel 10, §1, 5°).

De mogelijkheid om een type 5-school bij een residentiële setting op te richten is relatief nieuw (M-decreet). Met "residentiële setting" worden diverse welzijns-, jeugd- en gezondheidsvoorzieningen bedoeld, andere dan ziekenhuizen en preventoria, waar kinderen en jongeren opgenomen en begeleid worden en voor wie het daardoor niet mogelijk is om onderwijs te volgen in een school, maar waar zij wel nood hebben aan onderwijs (bijvoorbeeld: begeleidingstehuizen). De regering moet nog categorieën voorzieningen bepalen die als residentiële setting in aanmerking komen en waar, na toestemming van de Vlaamse Regering, een type 5 school opgericht kan worden. Wat mogelijk is in welke categorie voorziening, zal bij Besluit van de Vlaamse Regering bepaald worden.

Doorheen het decreet basisonderwijs zijn er een aantal specifieke bepalingen voor type 5-onderwijs. Deze zijn nog niet allemaal aangepast aan de bovenstaande mogelijkheid tot het inrichten van type 5-onderwijs bij een residentiële setting. Op een aantal plaatsen wordt er bijvoorbeeld nog gesproken over "ziekenhuisschool", terwijl dit begrip ondertussen een stuk ruimer is.

Daarnaast stellen we vast dat binnen het type 5-landschap scholen ontstaan zijn die actief zijn in meerdere van de mogelijke locaties tot oprichting. De regelgeving gaat echter nog steeds sterk uit van type 5-scholen die aan één locatie gebonden zijn. Dit geeft bijvoorbeeld problemen met de definitie van een regelmatige leerling. De regelgeving dient hieraan aangepast te worden.

Aan de hand van de wijzigingen die in deze fiche vooropgesteld worden, trachten we een uniform taalgebruik te hanteren in het decreet basisonderwijs, planlastvermindering te genereren en eventuele legistische issues aan te pakken.

2. Artikelsgewijze toelichtingen

Artikel 30

Type 5-scholen zijn 'scholen' in de reglementaire zin van het woord. Er wordt een lestijdenpakket berekend op basis van het gemiddeld aantal leerlingen tijdens de telperiode en een gemiddelde verblijfsduur. Het begrip 'regelmatige leerling' is voor deze scholen dan ook van belang. Dit wordt echter anders ingevuld dan in het reguliere onderwijs. In het artikel 23 van hetzelfde decreet wordt een 'regelmatige leerling' in het type 5-onderwijs als volgt omschreven:

In afwijking van artikel 20, § 1, 2°, worden de leerlingen die onderwijs volgen in een school van type 5 of een dienst bedoeld in artikel X.1, 2°, van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV beschouwd als regelmatige leerling in de school waar zij zijn ingeschreven. Deze school heeft daardoor de verplichting alle medewerking te verlenen bij het onderwijs dat aldus aan haar leerling verstrekt wordt.

De leerling is daarenboven regelmatige leerling:

- in de ziekenhuisschool, voor de dagen dat hij ten minste één lestijd onderwijs krijgt;
- in het preventorium, wanneer voldaan is aan de bepalingen van artikel 20, § 1, 1°, en § 2.

Ten aanzien van dit artikel stellen zich een aantal problemen.

- Een aantal van de bestaande K-diensten die met het subsidiëringmechanisme 'DMOB' werkten (Dienst met Onderwijsbehoeften; voor de toelichting zie oorspronkelijk: decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV HOOFDSTUK X, Autonome bepalingen, AFDELING 1, Diensten met onderwijsbehoeften artikelen X.1 t.e.m. X.21.), maakten op 1 september 2019 de overgang naar een type 5-school. Dit zorgt ervoor dat er binnen het type 5-onderwijs mengvormen ziekenhuisschool – preventorium ontstaan (cf. praktijkvoorbeeld De Haan). Dit zorgt voor moeilijkheden bij de telling van het aantal leerlingen, wat cruciaal is voor het lestijdenpakket, de werkingsmiddelen en omkadering van de school. Een regelmatige leerling in het preventorium moet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden, voldoende aanwezig zijn en deelnemen aan alle onderwijsactiviteiten die voorzien worden. Een leerling in de ziekenhuisschool telt als een regelmatige leerling op de dag dat hij of zij minstens één lestijd krijgt. Om verwarring te vermijden, wordt voorgesteld om te werken op het niveau van de vestigingsplaats in plaats van op niveau van de school. Dat wil concreet zeggen dat de leerlingen die les volgen in de ziekenhuisschool tellen als een regelmatige leerling op de dag dat zij minstens één lestijd volgen. Leerlingen in het preventorium dienen te voldoen aan de regels zoals deze bepaald zijn in het artikel 20, §1, 1°, en §2 van het decreet basisonderwijs.

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten telt sinds 1 september 2019 als regelmatige leerling op de manier omschreven in artikel 22 omdat dit noodzakelijk was en niet anders kon. Daarom heeft dit artikel terugwerkende kracht met ingang van 1 september 2019.

- DMOB is een subsidiëringsmechanisme, voorzien voor K-diensten die onderwijs willen voorzien voor hun cliënten. Naar deze diensten wordt in het artikel 23 van hetzelfde decreet verwezen. Een leerling kan echter niet ingeschreven zijn in een DMOB, aangezien dit een subsidiëringsmechanisme is. Dit is een technische fout in het decreet. Het stukje 'of een dienst bedoeld in artikel X.1, 2°, van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV' dient dus uit het artikel geschrapt te worden.
- De residentiële setting, waarvan wel vermelding in artikel 10, wordt niet opgenomen in de definitie van 'regelmatige leerling' in artikel 23. Hier zullen echter wel leerlingen verblijven, die ook als 'regelmatige leerling' geteld moeten worden op basis waarvan de school dan een lestijdenpakket, werkingsmiddelen en omkadering toegekend zal krijgen. Bij het bepalen van de categorieën voorzieningen die als residentiële setting in aanmerking komen zal de regering rekening houden met de omvang, kenmerken, verblijfsduur en regime van de doelgroep en met de specificiteit van de residentiële setting. Wat als een 'regelmatige leerling' gezien wordt in welke categorie, moet nog door de regering bepaald worden.

In antwoord op de vraag van de Vlor om dringend werk te maken van een definitie of omschrijving van een residentiële setting kan ingevolge voorgaande uitleg gesteld worden dat het logisch is dat het decreet basisonderwijs het begrip residentiële setting niet verder definieert. De residentiële setting is immers een figuur die fungeert als een ventiel. Het is aan de Vlaamse Regering om, wanneer zich situaties voordoen waarin dit nodig is, de figuur te gebruiken en aldus te concretiseren.

Artikel 32

Artikel 28, §2 (info bij inschrijving):

§ 2. In afwijking van § 1 informeert het schoolbestuur van een ziekenhuisschool, bij de inschrijving, de ouders schriftelijk over onder meer (...).

In deze bepaling dienen we het gehele type 5-onderwijs onder te brengen. Dit omvat de nog te bepalen categorieën residentiële settings, vestigingsplaatsen bij ziekenhuizen (waarvoor deze regelgeving al geldt), alsook de preventoria. Voor de preventoria geldt nu dat zij de elementen in artikel 28, §1 dienen op te nemen in hun schoolreglement. Voor hen zal deze wijziging een verlichting van de procedure betekenen, met planlastvermindering tot gevolg.

Artikel 37, 39 en 48

-Artikel 37, paragraaf 1 (handelend over het schoolreglement):

§ 1. Een schoolbestuur moet, met uitzondering van de ziekenhuisscholen, voor elk van zijn scholen met toepassing van de regelgeving inzake medezeggenschap een schoolreglement opstellen dat de betrekkingen tussen het schoolbestuur en de ouders en leerlingen regelt.

-Artikel 48, paragraaf 3 (lestijden):

§ 3. De bepalingen van § 1 en § 2 gelden niet voor de leerlingen die ingeschreven zijn in een ziekenhuisschool.

In een preventorium kan, conform artikel 48, §2, een negenentwintigste lestijd ingericht worden. In een ziekenhuis kan dit niet. Een leerling die opgenomen is in het ziekenhuis is immers niet altijd in staat om aan een volledig lesprogramma met tal van onderwijsactiviteiten deel te nemen, laat staan dat er een extra lestijd toegevoegd wordt aan het lesprogramma.

-Artikel 149, 2e streepje (uitzonderingen op paramedische uren):

Leerlingen die onderwijs van het type 5 volgen, met uitzondering voor de paramedische discipline logopedie in een school voor type 5 verbonden aan een preventorium. De regering bepaalt welke leerlingen in aanmerking komen en de wijze waarop het urenpakket wordt berekend.

In twee van de bovenstaande artikelen is er nog steeds sprake van een ziekenhuisschool. Het type 5-onderwijs is echter een stuk verruimd (mogelijke oprichting in een ziekenhuis, een preventorium of een residentiële setting). Door het aanpassen van deze artikelen, genereren we uniformiteit over het gehele type 5-onderwijs.

De Vlaamse regering moet nog categorieën voorzieningen bepalen die als residentiële setting in aanmerking komen en waar, na toestemming van de Vlaamse Regering, een type 5 school opgericht kan worden. Wat mogelijk is in welke categorie voorziening, zal bij Besluit van de Vlaamse Regering bepaald worden. Afhankelijk van de beslissing van de Vlaamse Regering, zullen bovenstaande artikelen een uitzondering moeten voorzien voor bepaalde categorieën residentiële settings. Hiertoe zal geldende regelgeving ook herzien moeten worden. De zorg omtrent meervraag en dubbele financiering is een zorg die we op dat moment ook meenemen.

Artikel 40

- Artikel 103, paragraaf 3 (programmatie van type 5-scholen):

§ 3. In afwijking van § 1 kan een door de regering aangeduide medische instelling per 1 september één school voor type 5 in de financierings- of subsidieregeling opgenomen worden indien de gemiddelde aanwezigheid van de regelmatige leerlingen gedurende de maand september van het oprichtingsjaar voldoet aan de door de regering vastgestelde programmatienormen.

Waar artikel 10 naast medische instellingen zoals een ziekenhuis of preventorium ook een residentiële setting vermeldt als een mogelijke locatie voor het oprichten van een type 5-school, staat dit nog niet vermeld in bovenstaand artikel. We nemen dan ook een wijziging op die maakt dat deze bepaling geldt ten aanzien van het gehele type 5-onderwijs (ziekenhuizen, residentiële settings en preventoria), terwijl er nu enkel wordt gesproken over een 'medische instelling'.

Artikel 36

Algemene toelichting

Onder bepaalde voorwaarden kan een basisschool voor een leerling die afwezig is wegens ziekte of een ongeval en daardoor de lessen in de school niet kan bijwonen, onderwijs aan huis organiseren.

Daartoe ontvangt de school bijkomende lestijden.

Omdat de organisatie van dergelijk onderwijs aan huis de facto tijdelijk van aard is en met de nodige flexibiliteit moet kunnen worden georganiseerd, gelden t.a.v. de invulling van een betrekking die met deze lestijden wordt georganiseerd een aantal uitzonderingen op de personeelsregelgeving. Dit moet mogelijk maken dat de school de keuze heeft om de betrekking toe te wijzen aan het meest geschikte personeelslid.

Daarom is de aanstelling in dergelijke betrekking steeds tijdelijk van aard en komt de betrekking niet in aanmerking voor vacant verklaring, definitieve affectatie, mutatie of vaste benoeming.

Dit principe geldt eveneens in het secundair onderwijs, maar daar is ook bepaald dat de tijdelijke betrekking niet onderhevig is aan de reffectatieverplichtingen van school en schoolbestuur. Op deze wijze kan de betrekking, zoals voorzien, maximaal toegewezen worden aan de meest geschikte kandidaat.

Deze toevoeging is ook in het basisonderwijs aangewezen, zodat de voorziene flexibiliteit van organisatie en invulling van de betrekking ook daar maximaal kan worden gegarandeerd.

2. Artikelsgewijze toelichting

Aan paragraaf 3 van artikel 34 wordt toegevoegd dat het personeelslid dat aangesteld wordt in de betrekking, die wordt ingericht met de lestijden voor onderwijs aan huis, steeds als tijdelijk personeelslid wordt aangesteld.

De aanstelling is een tijdelijke aanstelling die onderhevig is aan de regels van de decreten rechtspositie van 27 maart 1991. De tijdelijke betrekking mag evenwel niet vacant worden verklaard en is dus niet vatbaar voor vaste benoeming. Een schoolbestuur kan er ook geen personeelslid in aanstellen via een definitieve affectatie of via een mutatie.

De betrekking is ook niet onderhevig aan de reffectatieverplichtingen van de school en het schoolbestuur. Wel kan het schoolbestuur er zelf voor kiezen om op vrijwillige basis de betrekking toe te wijzen aan een personeelslid dat ter beschikking is gesteld wegens ontstentenis van betrekking. Het personeelslid moet akkoord gaan met deze toewijzing en als hij de toewijzing aanvaardt, geldt deze toewijzing als een volwaardige reffectatie of wedertewerkstelling.

Artikel 38

In het kaderdecreet onderwijsdoelen (ingeschreven in het decreet basisonderwijs en in de codex secundair onderwijs) is de procedure vastgelegd voor de ontwikkeling, validering en goedkeuring van de onderwijsdoelen. In tegenstelling tot de eerste generatie onderwijsdoelen is voor de nieuwe generatie onderwijsdoelen de valideringscommissie als een extra procedurestap voorzien. De ontwikkelcommissie formuleert een beperkt aantal van sober geformuleerde,

duidelijke, competentiegerichte en evalueerbare eindtermen en ontwikkelingsdoelen waar de aspecten kennis, vaardigheden, inzichten en indien van toepassing attitudes aan bod komen. Ze geeft ook het belang en de uitgangspunten ervan aan. De valideringscommissie heeft de opdracht om de kwaliteit van de eindtermen te controleren en te valideren op basis van de criteria coherentie, consistentie en evalueerbaarheid. De valideringscommissie heeft bij de start van haar werking een beoordelingskader uitgewerkt met een operationalisering van de criteria coherentie, consistentie en evalueerbaarheid. Dit beoordelingskader is ook bezorgd aan de leden van de ontwikkelcommissies. Op deze manier hanteren de ontwikkelcommissies diezelfde geoperationaliseerde criteria bij de ontwikkeling van de onderwijsdoelen. De ontwikkelcommissie zal nu ook de haalbaarheid bewaken in functie van de onderwijstijd en in combinatie met de specifieke eindtermen voor doorstroomfinaliteit en dubbele finaliteit en het beroeps specifieke gedeelte voor dubbele finaliteit en arbeidsmarktfinaliteit.

Artikel 41, 42, 43, 44 en 45

De artikelen 108bis, 109, 110, 111 en 112 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 bepalen de regels bij de oprichting van een vestigingsplaats, een niveau of een type, en van de oprichting van een type door omvorming. Deze artikelen geven onder meer aan dat de school die herstructureert (door een oprichting van een vestigingsplaats, niveau of type), hertelt op 1 oktober. Maar, op basis van de huidige teksten van de artikelen is er onduidelijkheid over de concrete wijze waarop de school hertelt. In de verschillende artikelen is de formulering telkens anders en enkele formuleringen bevatten tekstuele fouten. Met de huidige wijziging wordt de bepaling over het hertellen in elk artikel gelijk geformuleerd. De formulering van het artikel 110 §2 wordt namelijk in de andere artikelen overgenomen. Op die manier wordt duidelijk dat de school die hertelt op 1 oktober, voor elk onderdeel waarvoor een rationalisatienorm geldt, aan de rationalisatienorm moet voldoen.

Artikel 46

Onderwijsdecreet 29 voorziet in een nieuwe cyclus van scholengemeenschappen vanaf 1 september 2020. De uitstap uit een scholengemeenschap op 1 september 2019 om toe te treden tot een schoolbestuur met bepaalde kenmerken is niet meer van toepassing door deze verlenging van scholengemeenschappen. In onderwijsdecreet 29 werd deze uitstap niet geschrapt. Dit wordt met dit artikel rechtgezet.

Dit wordt met dit artikel rechtgezet met ingang van de voorziene uitstapdatum 1/9/2019.

Artikel 47

In amendement Nr. 2 van 7 juni 2012 tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, met het oog op de invoering van een deels op socio-economische leerlingenkenmerken gebaseerd omkaderingssysteem, waarbij het kleuteronderwijs evenwaardig omkaderd wordt als het lager onderwijs, werd de coëfficiënt voor opleiding moeder voor de berekening van de SES-lestijden vastgelegd op 0,26710 voor zowel kleuteronderwijs als lager onderwijs. In de tekst

van het decreet dat aangenomen werd in het Vlaams parlement staat de coëfficiënt voor het kleuteronderwijs echter verkeerdelijk op 0,2710. Voor het lager onderwijs staat de coëfficiënt wel correct zoals in het amendement voorzien. Dit artikel zet de coëfficiënt opleiding moeder voor het kleuteronderwijs correct met als ingangsdatum die van het betrokken decreet, nl. die van 1 september 2012.

Artikel 48

Zie toelichting hiervoor: aanpassing type 5-onderwijs.

Artikel 49

In artikel 153quinquies, paragraaf 2, wordt voor de samenwerkingsverbanden ICT verwezen naar onderwijsdecreet XIV. Deze bepalingen werden echter opgenomen in de codificatie van sommige bepalingen voor het onderwijs.

Artikel 50

Op vrijdag 25 oktober 2019 besliste de Vlaamse Regering om de huidige werkwijze van het ondersteuningsmodel in het schooljaar 2020-2021 te continueren (VR_2019_2510_DOC.1123/1TER).

Concreet komt deze wijziging erop neer dat het garantiefonds nog een schooljaar langer van toepassing blijft. Daarnaast blijft de specifieke prestatieregeling van de ondersteuners ook nog een schooljaar langer behouden. De verlenging van de transitieperiode zorgt voor de nodige tijd om op basis van de evaluatie van het ondersteuningsmodel een definitief model voor ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs uit te werken als onderdeel van een begeleidingsdecreet, dat in de plaats komt van het M-decreet.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs

Artikel 51

We stellen vast dat het lerarentekort zich steeds eerder in het schooljaar voordoet en de arbeidsmarktprognoses geven aan dat de behoefte – en onrechtstreeks dus ook het tekort – aan leraren op de arbeidsmarkt de komende jaren steeds groter zal worden. Scholen hebben het steeds moeilijker om in de loop van het schooljaar vervangingen in te vullen, niet alleen vervangingen wegens ziekte maar ook vervangingen van langere duur zoals een zwangerschapsverlof, een loopbaanonderbreking, ... Daarnaast stellen we ook vast dat in bepaalde vakken zelfs vacante betrekkingen moeilijk(er) of zelfs niet ingevuld raken.

In de beleidsnota Onderwijs 2019-2024 is daarom opgenomen dat we maatregelen zullen nemen om het groeiende lerarentekort te counteren via samenwerking met andere sectoren op de arbeidsmarkt.

Om specifieke profielen aan te trekken zoek ik creatief naar samenwerking met andere sectoren, zet ik in op outplacement richting onderwijs en stimuleer ik LIO-banen (leraren in opleiding), onder meer door ze beter bekend te maken.

Ik voer duaal lesgeven in. Leraren en docenten worden zo gestimuleerd om tegelijkertijd les te geven en te werken in een bedrijf. Dit leidt tot een grotere

interactie tussen onderwijs en de arbeidsmarkt. Eventuele drempels voor duaal lesgeven werk ik actief en versneld weg.

Om na te gaan of een specifieke maatregel ook daadwerkelijk effectief is, is het aangewezen om die eerst uit te proberen in de vorm van een tijdelijk project met de nodige regelluwt. Via dergelijk tijdelijk project kan worden nagegaan of er al of niet knelpunten rijzen bij toepassing van de maatregel en hoe die kunnen worden aangepakt voordat de maatregel eventueel breed toepasbaar wordt gemaakt.

De toevoeging van deze paragraaf geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid om bij de uitwerking van een tijdelijk project in het kader van vastgestelde tekorten op de arbeidsmarktmaatregelen te nemen die toelaten dat een onderwijsinstelling in het kader van een tijdelijk project met de nodige flexibiliteit een of meer externe personeelsleden kan aanwerven buiten de statutaire regelgeving.

Daarbij zullen natuurlijk de nodige garanties gelden betreffende de arbeidsvoorwaarden voor de betrokken personeelsleden en t.a.v. de kwaliteit van het onderwijs dat aan de betrokken leerlingen zal worden verstrekt. Deze arbeidsvoorwaarden en de nodige kwaliteitsvereisten – in de vorm van specifieke aanstellingsvoorwaarden – zullen deel uitmaken van de dienstverleningsovereenkomst die de school (i.c. het schoolbestuur) en het bedrijf of de organisatie gebruiken bij de indienstneming van een werknemer van het bedrijf of de organisatie. Deze overeenkomst zal natuurlijk ook de gangbare principes van de arbeidswetgeving respecteren en garandeert alvast ook dat de werknemer het salaris en eventuele aanvullende financiële voordelen die hij in zijn bedrijf of organisatie geniet. Voor de werknemer wordt in overleg met de lerarenopleiding van een of meerdere hogescholen of universiteiten een specifieke korte educatieve opleiding op maat ontwikkeld. Het volgen van deze opleiding is alvast een verplichte voorwaarde voor de werknemer die via een dienstverleningsovereenkomst in de school aan de slag gaat. Uiteraard zal er daarbij ook gekeken worden welk bekwaamheidsbewijs voor de betrokken lesopdracht binnen onderwijs gebruikelijk is.

De Vlaamse Regering zal hiertoe een standaardmodel opstellen, waarvan minstens volgende elementen deel uitmaken:

- de specifieke opdracht die de werknemer in de school zal opnemen. Dit omhelst de effectieve lesopdracht en daarbij behorende taken (lesvoorbereidingen, evaluatie van de leerlingen, deelname aan vergaderingen, overleg, ...);
- de aanstellingsvoorwaarden die gelden voor de werknemer;
- de arbeidsvoorwaarden die gelden voor de werknemer, waarbij alvast de garantie geldt dat hij zijn salaris en andere financiële voordelen bij zijn bedrijf of organisatie behoudt;
- de plichten waaraan de werknemer zich moet houden bij het uitoefenen van zijn opdracht in de school;
- de duur van de overeenkomst en de mogelijkheden tot voortijdige beëindiging van de overeenkomst.

Door de uitschakeling van de statutaire regelgeving wordt aangegeven dat de werknemer die via dergelijke dienstverleningsovereenkomst in onderwijs wordt ingeschakeld, dit slechts voor een specifieke opdracht en een wel afgebakende periode doet. Daarenboven zorgt dit ervoor dat deze werknemer niet in

concurrentie komt met andere (tijdelijke of vastbenoemde) personeelsleden die een reguliere statutaire aanstelling hebben of krijgen bij het betrokken schoolbestuur. Dergelijke wijze van tewerkstelling zal ook enkel van toepassing zijn binnen de contouren van een tijdelijk project dat opgezet wordt bij een vastgesteld tekort op de arbeidsmarkt waardoor een school er niet in slaagt personeelsleden aan te werven via statutaire tewerkstelling.

Een school zal via deze bepaling een deel van zijn omkadering kunnen omzetten in een krediet, dat dan vervolgens kan worden aangewend om een financiële tegemoetkoming te betalen aan het bedrijf of de organisatie van de betrokken werknemer. Hiertoe zal de school een deel van haar reguliere omkadering voor onderwijzend personeel, toegekend in uren-leraar of in lesuren, kunnen omzetten in een krediet. Voor deze omzetting hanteren we het principe dat gebruikt wordt voor de voordrachtgever in het secundair onderwijs: een uur-leraar of lesuur vertegenwoordigt 58,50 euro. Aan de Vlaamse Regering wordt daarnaast de bevoegdheid gegeven om bij het opzetten van een tijdelijk project te bepalen wat het aandeel van de omkadering is dat een school kan aanwenden om lesuren of uren-leraar om te zetten in een krediet, de wijze waarop dat krediet aan de school wordt toegekend en de wijze waarop de school deze aanwending moet melden aan de bevoegde dienst van de administratie.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs

Artikel 52

1. Algemene toelichting

Om aan de nood van een meer maatgericht aanbod NT2 tegemoet te komen, worden de mogelijkheden voor een aanbod onder de vorm van open modules in de studiegebieden Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2 en Nederlands tweede taal richtgraad 3 en 4 verruimd. Deze open modules NT2 zullen toelaten dat er basiscompetenties uit het volledige studiegebied NT2 R1 en R2 of NT2 R3 en R4 geselecteerd worden en in een relevante en consistente clustering op maat van de cursist wordt aangeboden.

2. Artikelsgewijze toelichting

Uit de evaluatie van de opleidingsprofielen Nederlands als Tweede Taal van het secundair volwassenenonderwijs is gebleken dat er nood is aan meer mogelijkheden om een aanbod onder de vorm van open modules te organiseren. Open modules laten toe om eindtermen of basiscompetenties uit een bepaald leergebied of studiegebied te selecteren en te bundelen in een relevante en consistente clustering in functie van de behoefte van de cursist. Ook geletterdheidsmodules kunnen onder de vorm van open modules aangeboden worden.

In de huidige opleidingsprofielen NT2 van richtgraad 1 en 2 zijn er geletterdheidsmodules opgenomen maar op het niveau van richtgraad 1 zijn deze enkel gericht op functiegerichte, mondelinge communicatie in een opleidings- of werkcontext. Er blijkt echter ook behoefte aan een opleidingsaanbod op maat

m.b.t. de schriftelijke competenties. Dit zou de doorstroom van de cursisten van de basiseducatie naar het secundair volwassenenonderwijs kunnen bevorderen. Het zou het ook mogelijk maken dat cursisten die al een tijdje uit les-roulatie zijn en omwille van weinig schrijfkansen deze schrijfvaardigheid verliezen, hun schriftelijke competenties kunnen opfrissen.

Op het niveau van de opleidingen NT2 van richtgraad 3 en 4 zijn er geen geletterdheidsmodules voorzien. Er zijn wel geletterdheidsmodules Nederlands en Leren Leren en de matrix Nederlands en Leren Leren waaruit in de vorm van een open module ondersteuning op maat kan geboden worden aan cursisten die problemen hebben met specifieke taalvereisten van een opleidingscontext in het hoger onderwijs. Er is echter ook een doelgroep van cursisten die al hoogopgeleid zijn in een andere taal dan het Nederlands maar die vooral baat zouden hebben bij het doelgericht werken aan specifieke basiscompetenties van NT2 op een hoger niveau. Nu herhalen cursisten vaak verschillende malen achter elkaar de volledige modules van richtgraad 3 en 4 omdat zij bepaalde basiscompetenties nog onvoldoende beheersen. Sommige cursisten haken hierdoor af zonder het certificaat te behalen. Een specifiek, doelgericht aanbod op maat van de cursisten in de hoge richtgraden kan deze cursisten helpen om zonder veel tijdverlies alle basiscompetenties te verwerven en een certificaat van richtgraad 3 of 4 te behalen.

Artikel 53

Het decreet betreffende het volwassenenonderwijs legt de toelatingsvoorwaarden vast en bepaalt dat de centra geen andere toelatingsvoorwaarden mogen stellen. De Vlaamse Regering is gemachtigd om in uitvoering van federale, Europese of andere hiërarchisch hogere regelgeving voortvloeiende verplichtingen aanvullende toelatingsvoorwaarden te bepalen. Het komt echter ook voor dat er in uitvoering van Vlaamse regelgeving aanvullende toelatingsvoorwaarden moeten gesteld worden. In de Vlaamse regelgeving m.b.t. de vergunningsvoorwaarden voor gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters zijn er ook bepalingen opgenomen die betrekking hebben op de kinderbegeleider die nog in een kwalificerend traject zit. Zo moet men minstens 18 jaar worden in het schooljaar waarin hij/zij start met het kwalificerend traject. Een kinderbegeleider die stage loopt moet ook een uittreksel uit het strafregister en een attest van medische geschiktheid aan de organisator van de kinderopvang kunnen voorleggen en deze documenten moeten dateren uit het lopende schooljaar. Met dit voorstel kan de Vlaamse Regering deze aanvullende toelatingsvoorwaarden voor de opleiding Begeleider in de Kinderopvang vastleggen.

Artikel 54

Het decreet van 26 april 2019 betreffende een geïntegreerd beleid voor de erkenning van verworven competenties maakt het mogelijk dat een bewijs van beroepskwalificatie wordt uitgereikt aan kandidaten die in het assessment slaagden. Voor deze geslaagde kandidaten is het van belang dat ook deze bewijzen van beroepskwalificatie, uitgereikt door een cvo, in combinatie met de opleiding Aanvullende Algemene Vorming tot een diploma van het secundair onderwijs leiden

als deze bewijzen van beroepskwalificatie overeenstemmen met de certificaten van de diplomagerichte beroepsopleidingen.

Het decreet van 26 april 2019 betreffende het kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader voorziet bovendien dat als het kwaliteitstoezicht door of steeds samen met de onderwijsinspectie en gedurende het gehele proces van het kwaliteitstoezicht gebeurt, de bewijzen van beroepskwalificatie uitgereikt door de organisatie die onderwerp was van dat toezicht automatisch leidt tot een vrijstelling van een beroeps kwalificerend traject in functie van het behalen van een onderwijskwalificatie.

Tussen de beleidsdomeinen werk en onderwijs en de onderwijsinspectie is afgesproken om op de bewijzen van beroepskwalificatie, afgeleverd door een organisatie buiten onderwijs die koos voor kwaliteitstoezicht (a) door of (b) in samenwerking met de onderwijsinspectie (tijdens het hele proces) de volgende zin op te nemen:

a. Het kwaliteitstoezicht op dit traject gebeurt door de onderwijsinspectie. Daardoor geeft dit bewijs automatisch recht op vrijstelling(en) in het onderwijs zoals bepaald door de geldende wetgeving.

b. Het kwaliteitstoezicht op dit traject gebeurt door de onderwijsinspectie en de toezichthouders van ... (invullen beleidsdomein/naam organisatie). Daardoor geeft dit bewijs automatisch recht op vrijstelling(en) in het onderwijs zoals bepaald door de geldende wetgeving.

Op die manier is mede in antwoord op het Vlor-advies duidelijk welke bewijzen van beroepskwalificatie die afgeleverd werden buiten onderwijs, tot een automatische vrijstelling in een traject naar een onderwijskwalificatie bij een cvo leiden.

Artikel 55

De Vlaamse Regering kent jaarlijks op basis van een advies van een selectiecommissie aanvullende leraarsuren en/of vte toe aan projecten van gecombineerd onderwijs met een substantieel deel afstandsonderwijs. De deadline voor de indiening van de aanvragen door de centra is in het decreet bepaald: uiterlijk 30 april van het voorafgaande schooljaar. Dat blijkt echter te krap om de selectiecommissie voldoende tijd te geven voor de beoordeling, de Vlaamse Regering hierover te laten beslissen en de betrokken centra hiervan te informeren vooraleer het schooljaar is afgelopen. Daarom wordt de deadline vervroegd naar 31 maart.

Artikel 56 en 60

Voor de toekenning van de vte aan de cbe en de leraarsuren aan de cvo zijn er in het decreet betreffende het volwassenenonderwijs afrondingsregels bepaald. De afrondingsregels worden nu ook ingevoerd voor de punten. De punten zullen, net zoals in het verleden, naar beneden afgerond worden tot een geheel getal. De centra dienen immers steeds een volledig punt in te zetten en bovendien moet vermeden worden dat er meer punten worden toegekend dan het totaal beschikbare volume aan punten. In het oude financieringssysteem bestond dit risico niet omdat de punten werden toegekend per volledige schijf van

lesurencursist (bv. bij de cvo: 1 punt per 755 lesuren-cursist). Een cvo dat bij de laatste schijf niet aan een volledig aantal van 755 lesuren-cursist raakte, kreeg hiervoor geen punt meer toegekend. In het nieuwe financieringssysteem worden de punten echter toegekend op basis van het aandeel aan financieringspunten in het totale volume aan beschikbare punten.

Artikel 57 en 61

In het nieuwe financieringssysteem van het volwassenenonderwijs is voorzien dat de cbe en cvo per schooljaar de omkadering en werkingstoelagen ontvangen op basis van het gemiddelde van de prestaties die over drie voorafgaande referteperiodes werden geleverd. Er wordt nu ook een andere referteperiode gehanteerd: een kalenderjaar. Om een goede inschatting van het totale benodigde budget aan werkingstoelagen te kunnen maken, moet ook de registratie van de gegevens van de laatste van de drie referteperiodes volledig afgesloten en geverifieerd zijn. Het geraamde benodigde budget wordt dan ingeschreven in het begrotingsjaar volgend op het kalenderjaar waarin de verificatie werd afgesloten. De uitbetaling van het begrote budget voor de werkingstoelagen van een bepaald schooljaar kan volgens de nieuwe begrotingstechnische richtlijnen pas gebeuren in de tweede helft van dat schooljaar. Hiervoor worden er enkele technische bijstellingen aangebracht in de bepalingen die betrekking hebben op de werkingstoelagen van de cbe en cvo.

De Vlor merkt op dat fluctuaties in de cursistenpopulatie zich door deze aanpassingen pas 1 jaar later in de middelen van een centrum zullen laten voelen en vindt de toelichting bij deze artikelen is onvoldoende duidelijk. Cvo moeten over deze wijziging ook geïnformeerd worden.

Het is inderdaad zo dat fluctuaties in de cursistenpopulatie met vertraging tot een effect in de werkingsmiddelen van de centra zullen leiden. Bij een stijgende cursistenpopulatie is dat een nadeel maar bij een dalende cursistenpopulatie is het juist voordeliger. De reden voor de vertraging is omdat anders geen correcte berekening van het totale budget aan werkingsmiddelen voor de begrotingsopmaak kan gemaakt worden en omdat de uitbetaling van de werkingsmiddelen voor een bepaald schooljaar volgens de begrotingstechnische richtlijnen in de tweede helft van dat schooljaar moet gebeuren. In de overgangsbepaling voor de toekenning van de werkingsmiddelen van het nieuwe financieringssysteem was dit jaar vertraging al ingeschreven voor het schooljaar 2023-2024. In de artikelen waar het principe van de berekeningswijze van de werkingsmiddelen op kruissnelheid voor de cbe en cvo wordt vastgelegd, was de referteperiode al aangepast naar kalenderjaren $n-4$ tot en met $n-2$ maar werd schooljaar $n-1/n$ vermeld i.p.v. schooljaar $n/n+1$. Dit wordt nu gecorrigeerd.

Artikel 58

In het nieuwe financieringssysteem van het volwassenenonderwijs is bepaald dat ook de cursisten van de cbe in principe inschrijvingsgeld verschuldigd zijn. Dit betekent dat de cursisten van de basiseducatie die niet vrijgesteld zijn van inschrijvingsgeld, het inschrijvingsgeld moeten betaald hebben vooraleer ze

ingeschreven kunnen worden en als cursist kunnen worden beschouwd (overeenkomstig de definitie van een cursist in art. 2., 10° en de inschrijvingsvoorwaarden van artikel 37). Bij de bepaling van de financierbaarheid van de cursisten van de cvo is naast de vereiste om ingeschreven te zijn voor het één derde moment van de module, ook expliciet vermeld dat enkel de cursisten in aanmerking komen die het inschrijvingsgeld betaald hebben, als zij daartoe verplicht zijn. Omwille van de gelijkvormigheid wordt nu voorgesteld om dezelfde expliciete vereiste ook bij de bepaling van de financierbaarheid van de cursisten van de cbe in te schrijven.

Artikel 59

Sinds 1 september 2019 gelden er nieuwe rationalisatienormen voor de centra voor volwassenenonderwijs. De cvo kunnen hieraan voldoen door ofwel op eigen kracht het vereiste aantal lesuren cursist te behalen ofwel dankzij de overgedragen leraarsuren van een ander cvo. In dat laatste geval worden de overgedragen leraarsuren omgerekend naar lesuren cursist die in rekening worden gebracht voor het behalen van de rationalisatienorm. Tot het nieuwe financieringssysteem in werking trad, gebeurde die omrekening op basis van de in het decreet vastgelegde delers. Met het nieuwe financieringssysteem is dit echter niet meer mogelijk omdat er nu veel meer wegingsfactoren van toepassing zijn en omdat de toekenning van het aantal leraarsuren gebeurt op basis van het aantal behaalde financieringspunten i.p.v. het zuivere aantal gerealiseerde lesuren cursist. De overgedragen leraarsuren worden daarom omgerekend naar lesuren cursist rekening houdend met de prestaties van het overdragend centrum. Hiervoor wordt eerst de verhouding berekend tussen het aantal lesuren cursist dat het overdragende centrum tijdens de afgelopen referentieperiode gerealiseerd heeft en het aantal leraarsuren dat aan het overdragende centrum werd toegekend. Dit levert een gemiddelde waarde per leraars uur op voor het overdragende centrum. Vervolgens wordt deze gemiddelde waarde toegepast op het aantal overgedragen leraarsuren. Het op deze manier bekomen aantal lesuren cursist wordt dan in rekening gebracht voor het behalen van de rationalisatienorm.

Tevens wordt de rationalisatienorm die betrekking heeft op een cvo dat uitsluitend onderwijsbevoegdheid voor opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en/of de specifieke lerarenopleiding heeft, geschrapt. Deze opleidingen behoren sinds 1 september 2019 immers niet meer tot de bevoegdheid van de cvo maar tot deze van de instellingen voor hoger onderwijs.

De Vlor merkt dat als een cvo leraarsuren wil overhevelen naar een cvo in een andere vestigingsplaats, het noodzakelijk is dat men tijdig een beeld krijgt hoeveel leraarsuren moeten worden overgedragen opdat het ontvangende cvo de rationalisatienorm kan bereiken. Deze specifieke timing blijkt niet duidelijk uit het voorontwerp van decreet.

Door de wijziging van de referentieperiode naar een kalenderjaar zullen de centra sneller dan vroeger (maart versus juni) weten wat hun omkadering voor het

volgende schooljaar is en dus ook tijdig kunnen berekenen hoeveel over te dragen leraarsuren nodig zijn om de rationalisatienorm te behalen.

Artikel 62 en 63

Bij decreet of besluit zijn de geijkte benamingen vastgelegd die betrekking hebben op opleidingen en modules in het volwassenenonderwijs. De benamingen gelden voor alle erkende, gefinancierde of gesubsidieerde centra, over de onderwijsnetten heen. De bedoeling hiervan is transparantie en eenvormigheid creëren naar cursisten, personeelsleden en andere belanghebbenden. Toch wordt in het onderwijsveld vastgesteld dat in sommige gevallen onderwijsverstrekkers communiceren aan de hand van niet-officiële benamingen en dat om uiteenlopende redenen (bv om zich nadrukkelijker te onderscheiden van andere onderwijsverstrekkers, om een eigen context meer specifiek tot uiting te laten komen...). Dit kan ongewenste effecten veroorzaken zoals materiële vergissingen bij de toelating/inschrijving of bij aanvragen van een Vlaams opleidingsverlof of een erkend traject naar werk. Om die reden wordt thans expliciet decretaal bepaald dat centrumbesturen (en ipso facto centra) er in hun communicatie- en informatiebeleid toe gehouden zijn minstens de officiële benamingen van opleidingen en modules te gebruiken.

Gezien het belang van deze maatregel wordt ook in een financiële sanctiemogelijkheid voorzien, in die zin dat een gedeeltelijke terugvordering of inhouding op de werkingsmiddelen kan worden toegepast. Dit is geen precedent vermits een dergelijke boete ook nu al kan worden opgelegd bij inbreuken op de vigerende bepalingen inzake verklaringen m.b.t. de financiering/subsidiëring of bezoldiging van het personeel, gegevensverstrekking, aanwending van de onderwijstijd, verlofregeling en financiële middelen en bepaalde aspecten van het kwaliteitszorgsysteem. Als de bepaling over het gebruik van de officiële benaming na aanmaning door de bevoegde diensten niet wordt nageleefd, kan een sanctie worden opgelegd. De procedure voor de vaststelling van de overtreding en voor de toepassing van de sanctie zal in een besluit van de Vlaamse Regering vastgelegd worden.

Tevens wordt een achterhaalde bepaling m.b.t. het niet meer bestaande Fonds (Inschrijvingsgelden Centra voor Volwassenenonderwijs) aangepast.

Specifiek voor het volwassenenonderwijs voorspelt de Vlor dat de centra voor volwassenenonderwijs (cvo) omwille van de ingewikkelde of lange officiële benamingen, naast de officiële, ook de officieuze benamingen op hun websites zullen vermelden. Dat verzwaart de informatie voor de cursist, die veelal laaggeletterd is. De Vlor vraagt de overheid dus om werk te maken van meer transparante en meer toegankelijke officiële benamingen.

Deze oproep aan de overheid is zeer vreemd want in het volwassenenonderwijs worden de benamingen van de modules steeds in het opleidingsprofiel vastgelegd op voordracht van de pbd en Vocvo en na advies van de Vlor.

De overheid verwacht wel dat de benamingen overeenstemmen met de inhoud (dat de vlag de lading dekt).

De bepaling zorgt volgens de Vlor ook voor bijkomende planlast omdat alle benamingen in alle publicaties aangepast moeten worden.

Als onderwijsverstrekkers deze maatregel als planlast beschouwen, dan hebben ze die initieel wel zelf gecreëerd. Een strikte toepassing van de wet- en regelgeving heeft altijd betekend dat men zich aan officiële benamingen van opleidingen moest houden, wat in de praktijk echter niet altijd het geval is geweest. Thans wordt voor het eerst deze verplichting nog explicieter decretaal vastgelegd, met mogelijkheid tot financiële sanctie bij niet-naleving.

Artikel 64

In de overgangsbepaling van het nieuwe financieringssysteem van het volwassenenonderwijs is bij een vorig decreet een verduidelijking aangebracht. Daarin is er een foute verwijzing geslopen waardoor er een tegenstrijdigheid en overlapping is ontstaan. Dit wordt nu rechtgezet.

Artikel 65

Voor de centra voor basiseducatie zijn er 13 werkingsgebieden vastgelegd in bijlage IV van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs. Als gevolg van de fusies van enkele gemeenten op 1 januari 2019 moeten deze werkingsgebieden ook aangepast worden. Omdat deze fusies geen effect hebben op de grenzen van de huidige werkingsgebieden betreft de aanpassing louter de vervanging van de oude gemeenten door de nieuwe gemeenten.

Deze bepaling heeft terugwerkende kracht omdat het een aanpassing betreft aan een bepaling die in het verleden van kracht werd: de fusies van de betreffende gemeenten werden op 1 januari 2019 van kracht.

Hoofdstuk 9. Wijzigingen van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 66, 69, 70, 72, 73, 79, 81 (overbodige verwijzingen in de reglementering naar centra voor deeltijds onderwijs)

Met het decreet betreffende duaal leren van 30 maart 2018 werden de centra voor deeltijdse vorming opgeheven vanaf 1 september 2019. Deze centra bestaan vanaf die datum niet meer in die hoedanigheid. In het decreet leren en werken worden deze centra nog een aantal keren vermeld. Om dit op te lossen, worden zij overal uit het decreet leren en werken geschrapt. Dit is louter een technische wijziging zonder effect op het systeem.

Artikel 67

Met het decreet van 30 maart 2018 betreffende het duaal leren en de aanlooffase, werd het principe van voltijds engagement uit het huidige stelsel voor leren en werken (dbso en leertijd) overgenomen voor duaal leren, maar met bijkomende vereisten. Daar waar in het centrum voor deeltijds onderwijs (cdo) of het centrum voor de vorming van zelfstandigen en kmo, finaal geen opdracht had in het invullen van het voltijds engagement indien dit niet werd ingevuld met tewerkstelling of een vorm van ondersteuningsproject, wordt er binnen het decreet duaal leren en

de aanloopfase uitdrukkelijk gesteld dat de jongere voltijds op de school aanwezig dient te zijn indien de werkplekcomponent niet is ingevuld (zie 357/22 van de Codex Secundair Onderwijs). Deze bijkomende vereiste verkleint de kans op problematische afwezigheden en verhoogt het tewerkstellingspotentieel. Het is dan ook aangewezen om dit principe door te trekken naar het huidige stelsel voor leren en werken.

JoKER: uit een diepgaande analyse van de cijfers problematische afwezigheden (PA) binnen het deeltijds beroeps secundair onderwijs, bleek dat deze PA merkelijk lager ligt binnen scholen die voorzien in een eigen invulling van het voltijds engagement gedurende de tijd dat een leerling geen invulling heeft van de werkplekcomponent. Op die wijze wordt er aanklampend gewerkt en behouden leerlingen de band met de school, wat zich ook uit in minder afwezigheden gedurende de schoolcomponent. Deze maatregel draagt dan ook bij tot het verlagen van het vroegtijdig schoolverlaten.

Armoede: deze maatregel biedt jongeren een zekerheid tot de school: elk centrum wordt verplicht in te staan voor een invulling van het voltijds engagement en draagt op die manier bij tot een verbeterde uitgangspositie voor het vinden van een leerwerkplek.

Artikel 68, 74, 75, 77, 78

Algemene toelichting

Bij de invoering van het duaal leren met het decreet van 30 maart 2018 betreffende het duaal leren en de aanloopfase, werd eveneens een wijziging aan de persoonlijke ontwikkelingstrajecten aangebracht. Deze persoonlijke ontwikkelingstrajecten zijn vanaf schooljaar 2019-2020 ondergebracht onder de 'naadloze flexibele trajecten' (NAFT) onder het toezicht van het beleidsdomein Welzijn en werden ter voorbereiding van deze overheveling ingeschreven in de regelgeving van Welzijn (via het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2018 betreffende de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor voorzieningen in de jeugdhulp). Deze wijziging werd eveneens ingevoegd in het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, waarbij er aandacht was voor een gestage overgang van de toenmalige organisatie van de persoonlijke ontwikkelingstrajecten en de toekomstige evolutie naar NAFT. Deze overgangperiode liet alle betrokkenen toe om zich te organiseren op de vernieuwde context, met het oog voor de garantie op begeleiding van leerlingen.

Gezien de evolutie van de organisaties in het vormgeven van deze NAFT's, kunnen de overgangsbepalingen worden afgebouwd en de regelgeving van het stelsel voor leren en werken geheel in lijn gebracht worden met de regelgeving NAFT.

Artikelsgewijze toelichtingen

Artikel 68

NAFT wordt opgezet als een aanbod dat flexibel en op maat van een jongere is, zonder daarbij een expliciete koppeling te maken aan een bepaalde organisatievorm binnen een onderwijsstructuur. NAFT kan dus niet standaard in de plaats worden gesteld van een bepaalde invulling (leercomponent en/of werkplekcomponent), maar is steeds naargelang de nood van de jongere. Het is daarbij wel mogelijk dat een NAFT overlapt met een bepaald deel van een organisatievorm van een opleidingsverstrekker.

Gezien deze individuele context het uitgangspunt is, wordt artikel 7 opgeheven.

Artikel 74

Gezien de individuele benadering van een NAFT, is een vooraf vastgelegd organisatievorm voor NAFT niet noodzakelijk en wordt dit artikel opgeheven.

Artikel 75

In dit artikel werd NAFT beperkt tot de leerplichtige leerlingen, in lijn met de doelgroep die destijds werd afgebakend voor de persoonlijke ontwikkelingstrajecten. Deze leeftijdsafbakening is niet meer aan de orde binnen de vigerende regelgeving van het beleidsdomein Welzijn, waardoor deze bepaling kan worden opgeheven.

Artikel 77

Binnen dit artikel wordt de screening van jongeren in het deeltijds beroepssecundair onderwijs beschreven. Deze screening kaderde destijds binnen het vierfasen-model, waarbij een jongere kon gescreend worden naar de fase arbeidsdeelname, brugproject, voortraject of persoonlijk ontwikkelingstraject. Bij de overgang naar duaal leren werd dit vierfasen-model vanaf 1 september 2019 gerationaliseerd naar: arbeidsdeelname, aanloopcomponent of NAFT. Gezien de individuele aard van organisatie van een NAFT, kan dit niet meer beschouwd worden als een 'fase' binnen het stelsel voor leren en werken.

De verwijzing naar NAFT als uitkomst van een screening wordt binnen dit artikel opgeheven.

Daarnaast worden het eerste, tweede en derde lid van dit artikel gewijzigd aangezien jongeren ingeschreven in een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen niet meer worden gescreend door de trajectbegeleider van Syntra Vlaanderen maar door het centrum zelf.

Artikel 78

In lijn met de wijziging van artikel 62 van het decreet leren en werken, wordt ook binnen dit artikel de verwijzing naar NAFT opgeheven.

Wijziging artikel 71

1. Algemene toelichting

Voor het huidig opleidingsaanbod binnen het stelsel leren en werken gelden geen programmatieregels: een centrum kan gans het schooljaar door een opleiding starten of stopzetten. Dat opleidingsaanbod zal echter de volgende jaren geleidelijk worden omgezet naar duale opleidingen (die voltijds secundair onderwijs zijn) en waarvoor elke programmatie het voorwerp zal uitmaken van een beslissing van de

Vlaamse Regering. Vooruitlopend op die nog te bepalen omzettingsskalender kunnen de centra leren en werken zelfs nu al duale opleidingen, na goedkeuring van de Vlaamse Regering, programmeren. De situatie waarin voor eenzelfde onderwijsverstrekker de ene reeks opleidingen buiten elk programmatieconcept kan worden opgericht en een andere reeks opleidingen aan strikte programmatieregels is gekoppeld, is paradoxaal. Daarom wordt thans voor opleidingen leren en werken een transitie maatregel ingevoerd die zal uitdoven als het aanbod leren en werken integraal zal zijn omgezet naar het stelsel duaal leren. Die overgangsmaatregel houdt in dat op het vlak van programmatie de Vlaamse Regering de opleidingen leren en werken in 3 categorieën zal rangschikken: vrij programmeerbaar, programmeerbaar mits goedkeuring door de Vlaamse Regering en niet-programmeerbaar. Hierbij kan dan, onder meer, rekening worden gehouden met de mate waarin opleidingen performant zijn, hoe het toekomstig duaal opleidingsaanbod er uit ziet en welke de beleidsprioriteiten van de Vlaamse Regering zijn. In elk geval wordt door deze nieuwe programmatiebenadering tot op zekere hoogte meer aansluiting gezocht bij inzichten en praktijken die al in het voltijds secundair onderwijs gehanteerd worden. Deze nieuwe programmatieregels gelden binnen het stelsel leren en werken zowel voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs als voor de leertijd, gezien de toekomstige omzetting naar duaal leren op beide van toepassing is.

JoKER: het beperken van de programmatie verplicht centra om gericht opleidingen aan te bieden die leerlingen meer kansen op succes bieden. Dit succes situeert zich voornamelijk in de mogelijkheid om een arbeidsdeelname te combineren met de schoolcomponent. Het geeft de centra bovendien ook richting in het toekomstige duale aanbod, waarbij het in hoofd van elke leerling noodzakelijk is dat deze beschikt over een arbeidsdeelname. Zo niet, dient de leerling de opleiding stop te zetten. Het beschikken over een arbeidsdeelname hangt echter in sterke mate af van de mate waarin een school het opleidingsaanbod heeft afgestemd met vraag en aanbod op de lokale arbeidsmarkt. Een nauwgezetere programmatie biedt dan ook hogere slaagkansen voor de leerling.

Armoede: leerlingen in een fase van arbeidsdeelname binnen het stelsel voor leren en werken zijn tewerkgesteld met een overeenkomst waaraan een leervergoeding is gekoppeld. Deze overeenkomst kan er slechts zijn wanneer er een arbeidsplaats is, die op zijn beurt gekoppeld is aan de doelgerichte programmatie. Op die wijze zorgt een gerichte programmatie dan ook voor een hogere garantie op deze leervergoeding.

Ingevolge de opmerking van de SERV en SYNTRA-VLAANDEREN werd de datum voor indiening van programmatie-aanvragen verdaagd van uiterlijk 31 maart naar uiterlijk 30 april 2020. Verwacht wordt dat er weinig aanvragen zullen zijn. Het uitvoerings-BVR dat in de maak is, gaat in die richting want vele opleidingen zullen hetzij niet hetzij vrij programmeerbaar zijn. Aanpassing van de datum zou dan worden doorgetrokken naar ontwerp Syntra-decreet, waarin diezelfde regeling voor de leertijd. Voor de voorbereiding en indiening van het programmatedossier heeft dit artikel uitwerking met ingang van 1 april 2020.

Artikel 76, 80, 82 (vervangen laatste verwijzingen naar brugproject en voortrajecten)

De uitwerking van het duaal leren en de aanloopfase bracht ook wijzigingen aan in het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap. Deze wijzigingen hadden – naast anderen – vooral betrekking op de omzetting van brugprojecten en voortrajecten naar 'aanloopfase'. Voorliggend artikel vervangt de laatste verwijzingen in het decreet naar deze brugprojecten en voortrajecten en voorziet in de juiste overgangsbepalingen en/of formuleringen. Het voorziet op die wijze ook in een sterkere afstemming met de evolutie naar duaal leren.

De Vlor vraagt om de maatregelen in hoofdstuk 8 van ODXXX nog niet door te voeren en de gesprekken met de stakeholders daarover af te wachten. Ook de SERV en SYNTRA-VLAANDEREN vragen werk te maken van een volwaardig alternatief voor jongeren naast duaal leren, met de Aanloopfase en NAFT en hebben gelijkaardige opmerkingen als de Vlor.

In antwoord hierop wordt gesteld dat fundamenteel nieuw in OD 30 enerzijds de verstrenging van de invulling van het principe "voltijds engagement" is en anderzijds de invoering van een set programmatieregels voor opleidingen leren en werken. Al het overige zijn louter technische aanpassingen die het gevolg zijn van het decreet duaal leren van 30 maart 2018 hetwelk zowel autonome bepalingen bevat als wijzigingsbepalingen van het decreet leren en werken van 10 juli 2008. OD 30 voert dan ook niets fundamenteel nieuw in over de inkanteling van leren en werken in duaal leren.

Voor wat betreft de opmerking van Vlor en SERV over het voltijds engagement:

Het decreet leren en werken van 10 juli 2008 bepaalt nu al in art 4 dat voltijds engagement een weekinvulling van minstens 28 uren betekent. Thans wordt nadrukkelijk gesteld dat op elk moment dat de leerling die geen "arbeidsdeelname" heeft (onder welke vorm dan ook die reglementair daaronder valt), aanwezig moet zijn in het centrum DBSO of Syntra. De lerarenomkadering is al van vergelijkbare grootte als die van het voltijds beroepsonderwijs en elk centrum heeft een verplichte openstelling van 9 halve dagen. Er kan dus geen sprake zijn van aanvullende financieringsmiddelen. Daarenboven is de voorliggende maatregel afgeleid van wat intussen in het duaal leren, ook als de aanbieder een centrum is, van kracht is nl. aanwezigheid op school bij ontstentenis van werk.

Voor wat betreft de programmatieregels:

De opleidingen leren en werken worden de volgende jaren omgezet naar duale en daarvan afgeleide aanloop-structuuronderdelen. Die structuuronderdelen zijn organiseerbaar zowel in voltijdse scholen als in centra DBSO en duale structuuronderdelen zullen slechts mits akkoord van de VR programmeerbaar worden. De mogelijke samenwerking met het bedrijfsleven en de beschikbaarheid van werkplekken in de buurt van de school zullen daarbij cruciaal zijn. Het is dan ook niet meer dan logisch dat aan de tot hiertoe bestaande totaal vrije

oprichtingsmogelijkheid van opleidingen leren en werken een einde komt, als bewarende maatregel. Die opleidingen zullen immers de volgende jaren "van rechtswege" worden geconcordeerd naar duale opleidingen, buiten de programmatie om. Daarnaast zijn er momenteel ook opleidingen die niet meer actueel zijn in het licht van arbeidsmarktbehoeften, wat tot een programmatiestop moet kunnen leiden. De specificiteit van de doelgroep en het feit dat er slechts max 48 centra DBSO zijn, werden door de onderwijsverstrekkers in het verleden altijd aangegrepen om te pas of te onpas voor regelluwte of autonomie te pleiten.

Voor wat betreft de vraag of de vervanging van artikel 67 betekent dat er geen aanvullende middelen beschikbaar worden gemaakt?

De aanvullende werkingsmiddelen zijn nooit verder gekleurd geweest dan dat ze binnen het stelsel leren en werken moeten worden aangewend zonder afwijking naar niet-onderwijsdoeleinden. Op dat vlak verandert OD 30 dus niets.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs

Artikel 83 en 85

In 2009 werd het niveau van het hoger beroepsonderwijs ingevoerd in het Vlaams onderwijssysteem. Sindsdien behoren de opleidingen van dit niveau tot het hoger onderwijs, hoewel ze werden ingericht door de centra voor volwassenenonderwijs en, voor de opleiding verpleegkunde, door scholen voor voltijds secundair onderwijs. De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die door de cvo werden ingericht zijn vanaf academiejaar 2019-2020 ingebed in de hogescholen en vallen vanaf dan onder het kwaliteitszorgsysteem van het hoger onderwijs. De opleiding verpleegkunde blijft georganiseerd worden door scholen voor voltijds secundair onderwijs.

Door voorliggende aanpassing aan artikel 31 van het decreet betreffende de kwaliteit van het onderwijs en door de aanpassing in dit decreet van artikel II.398 van de codex hoger onderwijs wordt de onderwijsinspectie samen met de NVAO bevoegd voor het kwaliteitstoezicht op deze opleiding van het hoger beroepsonderwijs.

Dit beantwoordt aan de vraag van de Vlor naar een transparant toekomstperspectief voor de hbo5-opleiding Verpleegkunde.

Artikel 84

Algemene toelichting

Met de voorliggende maatregel willen we het mogelijk maken dat een Centrum voor Volwassenenonderwijs (CVO) dat niet deel uitmaakt van een onderwijskoepel of van het gemeenschapsonderwijs (GO!) zich ook contractueel kan laten begeleiden door een begeleidingsdienst.

Op dit ogenblik is de regelgeving geschreven vanuit de veronderstelling dat een CVO dat niet bij één van de grote koepels is aangesloten, begeleid wordt door het

Vlaamse Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs (Vocvo). Artikel 44, eerste lid, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs bepaalt immers het volgende:

'Het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs heeft als doelstelling enerzijds de Centra voor Basiseducatie en anderzijds de Centra voor Volwassenenonderwijs, die niet in rekening worden gebracht voor het vaststellen van de personeelsformatie van de pedagogische begeleidingsdiensten, als vermeld in artikel 16 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, te ondersteunen bij de uitvoering van de opdrachten die krachtens dit decreet worden toegekend.'

In het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs is wel voorzien dat de onderwijsinstellingen van het leerplichtonderwijs die geen deel uitmaken van een onderwijskoepel of het GO! zich contractueel kunnen laten begeleiden door een pedagogische begeleidingsdienst (zie artikel 14, §3, eerste lid). Maar die bepaling is momenteel niet geldig voor de Centra voor Basiseducatie en de koepelloze CVO 's. In art. 13 staat immers expliciet dat de daaropvolgende artikelen niet van toepassing zijn op de basiseducatie en de CVO 's die niet in rekening worden gebracht voor de personeelsformatie van de pedagogische begeleidingsdiensten.

We wijzigen artikel 13 van het decreet betreffende de kwaliteit van het onderwijs in die zin dat artikel 14, §3, eerste lid ook van toepassing kan zijn op een CVO die niet deel uitmaakt van een onderwijskoepel of het GO!

Deze maatregel lijkt ons aangewezen aangezien er op dit ogenblik de facto een CVO is dat niet langer deel uitmaakt van een onderwijskoepel of het GO! en zich door de pedagogische begeleidingsdienst van OVSG wil laten begeleiden. Om dit mogelijk te maken dient het artikel 13 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs aangepast te worden. Deze ingreep sluit niet uit dat het desbetreffende CVO zich daarnaast ook laat begeleiden door Vocvo.

Op die manier willen de we de begeleiding van het volwassenenonderwijs maximaal ondersteunen.

De pedagogische begeleidingsdiensten

De pedagogische begeleidingsdiensten van de koepels en het GO! kunnen de vraag krijgen van een CVO die geen deel uitmaakt van een onderwijskoepel of het GO! om dat CVO pedagogisch te begeleiden. Het voorliggend artikel voorziet dat dit steeds gebeurt op contractuele basis, dus de begeleidingsdienst in kwestie ondervindt hiervan geen nadeel.

Het Vocvo

Het voorliggend artikel maakt het mogelijk dat de CVO 's die geen deel uitmaken van een onderwijskoepel of het GO! om zich niet enkel door Vocvo te laten begeleiden, maar om zich daarnaast contractueel te laten begeleiden door één

begeleidingsdienst van een onderwijskoepel of het GO!. Op die manier willen de we de pedagogische begeleiding van het volwassenenonderwijs maximaal ondersteunen.

Het volwassenenonderwijs en de cursisten die eraan deelnemen

Een optimale pedagogische ondersteuning van het volwassenenonderwijs komt onrechtstreeks ook ten goede aan de cursisten van het volwassenenonderwijs, inclusief de jongeren van minder dan 25 jaar of mensen in kansarmoede die aan het volwassenenonderwijs deelnemen. De maatregel geldt ook voor de CVO 's gelegen in Brussel.

Hoofdstuk 11. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Artikel 86

Artikel 123/6, over het overdragen van leerlingengegevens bij verandering van onderwijsinstelling werd in artikel 2 verkeerdelijk uitgesloten van toepassing in het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs, alsook in het deeltijds beroeps secundair onderwijs. Dit wordt nu aangepast waardoor duidelijk is dat dit artikel wel daar van toepassing is.

De communicatie over deze regel is al gebeurd, toen dit artikel werd ingevoegd bij het decreet van 4 april 2014 houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school en gewijzigd is bij het decreet van 17 juni 2016 betreffende het onderwijs XXVI.

De regelgeving voor basisonderwijs is op identieke wijze geregeld als die voor het secundair onderwijs, maar dan in art 31 van het decreet basisonderwijs.

De Vlor wijst op de informatieplicht van de school ten aanzien van de ouders bij overdracht van gegevens.

Art 112 van de codex SO regelt momenteel al dat scholen gegevens die belangrijk zijn voor de studieloopbaan overdragen naar een nieuwe school bij schoolverandering en dat ouders zich hiertegen kunnen verzetten. In de praktijk zullen scholen communiceren over welke gegevens het dan gaat. Het is niet opportuun dat de decreetgeving ter zake wordt uitgebreid. De onderwijsadministratie heeft hierrond overigens nooit vragen of klachten ontvangen.

Artikel 87, punt 1°

De codex secundair onderwijs definieert "programmatie" als de oprichting van een structuuronderdeel dat de voorafgaande twee schooljaren in de school in kwestie niet werd ingericht. Door de uitrol van het duaal leren, dat op kruissnelheid begint te komen, is het niet uitgesloten dat een school de niet-duale variant van een opleiding niet langer organiseert. Dat kan zowel een bewuste keuze zijn omdat de school zich voor die opleiding volledig op duaal leren wil focussen als het gevolg van de keuzes die de leerlingen maken. Als na minstens twee schooljaren de

situatie echter verandert en de heropstart van de niet-duale opleiding opportuun is, dan moet de school opnieuw de ganse programmatieprocedure doorlopen. Gezien de school over de nodige expertise en didactische uitrusting beschikt en gezien duaal en niet-duaal in feite twee leerwegen zijn van eenzelfde opleiding die tot eenzelfde kwalificatie leidt, biedt zo'n programmatieprocedure geen meerwaarde. Vanuit dit gegeven wordt de omschrijving van het begrip "programmatie" aangepast.

Artikel 87, punt 2°

Momenteel staat in de regelgeving dat sociaal maatschappelijke training niet kan als doel hebben om later betaalde of onbetaalde arbeid te verrichten. Nu wordt gecorrigeerd dat dit niet kan om later betaalde arbeid te verrichten, maar wel kan om onbetaalde arbeid te verrichten. De voorbereiding op vrijwilligerswerk en begeleid werk moet dus worden georganiseerd als een sociaal maatschappelijke training en niet als een stage.

Naar aanleiding van de bespreking van een casus op de begeleidingscommissie preventie en bescherming in het Vlaams onderwijs met de FOD WASO blijkt dat de voorbereiding op vrijwilligerswerk, en begeleid werk in opleidingsvorm 1 moet geschrapt worden als mogelijkheid bij stage. De voorbereiding op vrijwilligerswerk en begeleid werk wordt georganiseerd als een sociaal maatschappelijke training.

In plaats van stage moet sociaal maatschappelijke training georganiseerd worden voor de jongeren bij de voorbereiding op vrijwilligerswerk en de voorbereiding op begeleid werk.

Momenteel staat in de regelgeving dat sociaal maatschappelijke training niet kan als doel hebben om later betaalde of onbetaalde arbeid te verrichten. Nu wordt gecorrigeerd dat dit niet kan om later betaalde arbeid te verrichten, maar wel kan om onbetaalde arbeid te verrichten. De voorbereiding op vrijwilligerswerk en begeleid werk moet dus worden georganiseerd als een sociaal maatschappelijke training en niet als een stage.

Artikel 88, 89

Bij decreet of besluit zijn de geijkte benamingen vastgelegd van structuuronderdelen van het secundair onderwijs. Deze benamingen gelden voor alle erkende, gefinancierde of gesubsidieerde secundaire scholen, over de onderwijsnetten heen. De bedoeling hiervan is transparantie en eenvormigheid creëren naar ouders, leerlingen, personeelsleden en andere belanghebbenden. Toch wordt in het onderwijsveld vastgesteld dat in sommige gevallen onderwijsverstrekkers communiceren aan de hand van niet-officiële benamingen en dat om uiteenlopende redenen (bv om zich nadrukkelijker te onderscheiden van andere onderwijsverstrekkers, om een eigen leerplan meer specifiek tot uiting te laten komen). Dit kan ongewenste effecten veroorzaken zoals materiële vergissingen bij de toelating/inschrijving van leerlingen of onterechte verwachtingen van ouders en leerlingen op het vlak van studiebekrachtiging. Om die reden wordt thans expliciet decretaal bepaald dat schoolbesturen (en ipso facto

scholen) er in hun communicatie- en informatiebeleid toe gehouden zijn minstens de officiële benamingen van structuuronderdelen te gebruiken.

Gezien het belang van deze maatregel wordt het niet-naleven ervan opgenomen in artikel 106 van de codex dat de mogelijkheid van een sanctie voorziet.

Voor het secundair onderwijs vraagt de Vlor dat de verplichting de gefaseerde uitrol van de modernisering zou volgen om te vermijden dat scholen verschillende jaren na elkaar hun communicatie moeten aanpassen

Gezien het eerste leerjaar eerste graad vanaf dit schooljaar is gemoderniseerd en het derde leerjaar derde graad pas in 2025 aan bod komt, betekent dit nog een vijfjarige periode, dus erg lang. Dat bij een onmiddellijke verplichting in alle leerjaren de scholen tweemaal hun communicatie moeten aanpassen, is een zwak argument. In beginsel hadden ze altijd al de officiële benamingen moeten hanteren. Daarenboven is de voorliggende maatregel genomen om misleidende info, foute attesteringen en toelatingen etc... te vermijden. Een overgangperiode wordt dus niet opportuun geacht.

Artikel 90

In de decreetgeving voor de diverse onderwijsniveaus is een regeling voorzien inzake vervanging van studiebewijzen die hetzij verloren zijn hetzij initieel toegekend zijn aan een persoon waarvan de naam later is gewijzigd. Ten onrechte werd enkele jaren terug deze regeling in de codex secundair onderwijs weggeschreven. Thans volgt een rechtzetting en dit onder de oorspronkelijke formulering.

Artikel 91

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft geadviseerd (advies 2020/02 van 18 februari 2020) om de bestaande bepalingen over de overdracht van leerlingendossiers zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs aan te passen. Artikel 91 past artikel 123/6 van de codex secundair onderwijs dat advies aan. Een analoog artikel 34 van het ontwerp past artikel 31 van het decreet basisonderwijs aan op vergelijkbare manier. Voor de toelichting kan daarom verwezen worden naar de toelichting bij artikel 34.

Artikel 92

De Codex Secundair Onderwijs voorziet dat een school of groep van scholen als een domein- of campusschool wordt beschouwd als ze aan bepaalde voorwaarden inzake studieaanbod voldoet en op een welomschreven locatie is ingeplant. Een dergelijke school kan dan in aanmerking komen voor voordelen van de Vlaamse Regering.

Met het schrappen van paragraaf 3 worden de programmaties op het niveau van de school (=instellingsnummer) bekeken.

Artikel 93 en 97

Algemene toelichting

1. In het kaderdecreet onderwijsdoelen (ingeschreven in het decreet basisonderwijs en in de codex secundair onderwijs) is de procedure vastgelegd voor de

ontwikkeling, validering en goedkeuring van de onderwijsdoelen. In tegenstelling tot de eerste generatie onderwijsdoelen is voor de nieuwe generatie onderwijsdoelen de valideringscommissie als een extra procedurestap voorzien. De ontwikkelcommissie formuleert een beperkt aantal van sober geformuleerde, duidelijke, competentiegerichte en evalueerbare eindtermen en ontwikkelingsdoelen waar de aspecten kennis, vaardigheden, inzichten en indien van toepassing attitudes aan bod komen. Ze geeft ook het belang en de uitgangspunten ervan aan. De valideringscommissie heeft de opdracht om de kwaliteit van de eindtermen te controleren en valideren op basis van de criteria coherentie, consistentie en evalueerbaarheid. De valideringscommissie heeft bij de start van haar werking een beoordelingskader uitgewerkt met een operationalisering van de criteria coherentie, consistentie en evalueerbaarheid. Dit beoordelingskader is ook bezorgd aan de leden van de ontwikkelcommissies. Op deze manier hanteren de ontwikkelcommissies diezelfde geoperationaliseerde criteria bij de ontwikkeling van de onderwijsdoelen. De ontwikkelcommissies dienen ook de haalbaarheid van de onderwijsdoelen te bewaken in functie van de onderwijstijd en in functie van de specifieke eindtermen voor doorstroomfinaliteit en dubbele finaliteit en het beroeps specifieke gedeelte voor dubbele finaliteit en arbeidsmarktfinaliteit.

De retroactiviteit naar 1 januari 2020 is noodzakelijk opdat de voorliggende maatregelen nog zouden kunnen worden toegepast op de aan gang zijnde ontwikkelprocessen van nieuwe onderwijsdoelen in het kader van de modernisering van het secundair onderwijs. (N.B. deze retroactiviteit is niet nodig voor het basisonderwijs – zie artikel 26 hoger – omdat er daar nog geen nieuwe onderwijsdoelen ontwikkeld worden voor de inwerkingtreding van dit decreet).

Artikel 94, 95

Gezien zowel de opleidingen Se-n-Se (7 TSO en KSO) als de opleiding verpleegkunde HBO twee startdata kunnen hebben tijdens het schooljaar (1 september en 1 februari) en een opleiding(sonderdeel) zich over één semester kan spreiden, moet er binnen dit studieaanbod met jaarlijks twee leerlingengolven rekening worden gehouden. Vandaar heeft de decreetgever, in afwijking op de gebruikelijke teldatum (1 februari van het voorafgaand schooljaar), twee teldata voor desbetreffende opleidingen vastgelegd, nl. 15 januari en 1 juni van het voorafgaand schooljaar. Op elk van deze data worden de leerlingen voor een halve eenheid verrekend bij toepassing van de regelgeving rond financiering/subsidiëring en normering.

De omkaderings- en werkingmiddelen waarover een school voor het volgende schooljaar kan beschikken, worden via "Mijn onderwijs" digitaal verstuurd. Dit gebeurt best zo spoedig mogelijk, na verificatie van het regelmatig leerlingenbestand, met het oog op een optimale voorbereiding van dat nieuwe schooljaar. Hieraan wordt bijgedragen door de teldatum "1 juni" met twee weken te vervroegen. Gezien dit binnen de periode blijft waarin het schooljaar op zijn einde loopt, mag worden verwacht dat deze maatregel weinig of geen schommelingen in de betrokken leerlingenpopulatie van een school zal teweegbrengen.

De datum "1 juni" wordt eveneens gehanteerd in het schooljaar waarin een onthaalklas laattijdig wordt geprogrammeerd. Omdat dit enerzijds uitzonderlijk is maar anderzijds dergelijke programmatie zelfs op 1 juni - door ontstane behoeften - niet uit te sluiten valt, wordt aan dit ijkmoment niet geraakt.

Artikel 96

Van 1 september 2020 tot en met 31 augustus 2025 wordt de mogelijkheid om uren-leraar aan te wenden voor voordrachtgevers tijdelijk verruimd zodat dit principe in het voltijds secundair onderwijs in alle graden en structuuronderdelen kan worden toegepast.

Daarbij wordt het maximumaantal lesuren dat kan worden aangewend op 4 lesuren op weekbasis geplaatst en blijft het 6 lesuren in het studiegebied Ballet en in het studiegebied Integrale veiligheid.

Artikel 98, 99, 100

Artikel 98, 99

In onderwijsdecreet 29 is in artikel 281 de rationalisatienorm per niet-duale opleiding afgeschaft, maar de verwijzingen naar deze norm in artikel 279 en artikel 286 van de codex moest ook nog geschrapt worden.

Dit wordt nu rechtgezet.

Artikel 100 (wijziging van artikel 289)

-wijziging in punt 1°, 2°, 3°, 4° en 5° in verband met de omvormingen.

Vermits vanaf 1/9/2020 de modernisering in opleidingsvorm 3 van start gaat, is het niet wenselijk dat er vanaf dan nog langer omvormingen van opleidingen gebeuren zonder programmaties. De mogelijkheid van omvormen van een opleiding naar een andere opleiding wordt daarom geschrapt, met ingang van 1/9/2020. De laatste omvorming die mogelijk kon worden aangevraagd is diegene die uiterlijk op 1 april 2020 werd aangevraagd, met het oog op een start van de omvorming op 1/9/2019 in het eerste leerjaar van de opleidingsfase. Vanaf 1/9/2019 kunnen er dus geen nieuwe omvormingen meer plaatsvinden.

-wijziging in punt 6° en 10°

Hier wordt verduidelijkt dat de programmaties in opleidingsvorm 3 voor een of meerdere structuuronderdelen gebeuren.

-wijziging in punt 7° voor de programmatie van een bijkomend structuuronderdeel/structuuronderdelen in opleidingsvorm 3.

Er wordt nu ook overal van programmaties van structuuronderdelen gesproken voor de eenvormigheid met het gewoon secundair onderwijs. Het is één van de programmatievereisten dat er een samenwerkingsovereenkomst moet gesloten worden met één of meer scholen voor gewoon secundair onderwijs met een gelijkaardig aanbod in het beroeps secundair onderwijs uit de buurt. Hier wordt de

mogelijkheid aan toegevoegd dat ook met centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs een dergelijke samenwerking mogelijk is. Een observatiefase is een apart structuuronderdeel, dat in alle scholen met opleidingsvorm 3 wordt aangeboden, waarin met de structuuronderdelen die in de latere fases worden aangeboden kennis gemaakt kan worden, en is vrij programmeerbaar.

-wijziging in punt 8° in verband met de uiterste datum voor het indienen van programmatieaanvragen.

Er is voorzien dat die 2 schooljaren voorafgaand moeten gebeuren, maar omdat de inhoud van de gemoderniseerde structuuronderdelen van de opleidingsfase (en ook voor de andere fases) niet vastgelegd zal zijn voor 30 november 2019, is het moeilijk voor scholen om een keuze te maken in de programmeerbare structuuronderdelen. Daarom wordt dit aangepast en wordt de termijn voor een programmatieaanvraag aangepast tot 1 schooljaar voorafgaand aan de programmatie.

Maar ook nadat de inhoud van de opleidingen is vastgelegd, is het aangewezen dat de programmatieaanvragen ingediend worden op 1 schooljaar voorafgaand aan de effectieve programmatie, naar analogie met wat in het gewoon secundair onderwijs van toepassing is. Het schoolbestuur stuurt een gemotiveerde aanvraag met het oprichtingsdossier aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten uiterlijk op 30 november van het schooljaar voorafgaand aan de programmatie. Er wordt ook toegevoegd dat de programmatie van een structuuronderdeel in de integratiefase en de opleidingsfase verschillend van elkaar kan zijn. De programmatie kan in de verschillende leerjaren, of fasen gelijktijdig dan wel progressief worden doorgevoerd, na de modernisering.

-wijziging in punt 9°

De einddatum voor goedkeuring van de programmaties van niet duale structuuronderdelen in opleidingsvorm 3 is sinds onderwijsdecreet 29, vastgesteld op 30 april, in artikel 289, terwijl dit voor programmaties van duale structuuronderdelen, conform de structuuronderdelen in het gewoon secundair onderwijs is vastgesteld op 31 maart. Dit wordt vanaf nu aangepast en op 31 maart gezet, conform het gewoon secundair onderwijs. Er wordt eveneens toegevoegd dat bij overschrijding van die termijn de programmatie van rechtswege is goedgekeurd, conform het gewoon secundair onderwijs.

-wijziging in punt 11°

Hierin wordt geregeld dat bij programmatie van structuuronderdelen in opleidingsvorm 4, de regelgeving van het gewoon secundair onderwijs zo veel als mogelijk van toepassing is. Deze regels gelden zowel bij een reeds bestaande school met opleidingsvorm 4 als bij een nieuwe school met opleidingsvorm 4.

Deze regels zijn niet van toepassing op de scholen met opleidingsvorm 4, type 5, die op elk moment elk structuuronderdeel van de thuischool van een leerling moeten kunnen aanbieden zonder programmatie.

Hierdoor worden structuuronderdelen, die in het voltijds gewoon secundair onderwijs vrij programmeerbaar zijn, ook in het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 4 vrij programmeerbaar. Structuuronderdelen die in het voltijds gewoon secundair onderwijs programmeerbaar zijn mits goedkeuring door de Vlaamse Regering, zijn ook in het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 4, programmeerbaar mits goedkeuring door de Vlaamse Regering. In afwijking hiervan is het onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers niet programmeerbaar in het buitengewoon secundair onderwijs.

Een vrije programmatie wordt bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap gemeld uiterlijk bij de oprichting van het structuuronderdeel in kwestie.

Een programmatie waarover de Vlaamse Regering beslist, wordt bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap aangevraagd uiterlijk één maand vóór de oprichting van het structuuronderdeel in kwestie. Na advies van de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap en de onderwijsinspectie beslist de Vlaamse Regering binnen een termijn van één maand, met uitzondering van de schoolvakanties, na indiening van de aanvraag. De gestelde termijnen zijn vervaltermijnen: een laattijdige aanvraag is onontvankelijk, een laattijdige beslissing is van rechtswege gunstig. Zowel de motivering van de aanvraag als de beslissing houden rekening met de cumulatieve criteria als vermeld in artikel 178 voor niet-duale structuuronderdelen en in artikel 357/63 voor duale structuuronderdelen.

Bij de melding of aanvraag gaan het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, als de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit blijkt dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.

Voor de programmatie van een nieuwe niet duale structuuronderdelen wordt de einddatum voor goedkeuring op 31 maart gezet, conform het gewoon secundair onderwijs. Er wordt eveneens toegevoegd dat bij overschrijding van die termijn de programmatie van rechtswege is goedgekeurd, conform het gewoon secundair onderwijs.

Zo worden de einddata in verband met programmatiebeslissingen voor structuuronderdelen, die voorheen verschilden, gelijkgezet in het secundair onderwijs.

De mogelijkheid van omvormen van een opleiding naar een andere opleiding wordt geschrapt in opleidingsvorm 3. Deze regel gaat in op 1/9/2020, zodat de laatste omvorming die mogelijk was en nog kon aangevraagd worden diegene is die uiterlijk op 1 april 2020 is aangevraagd, met het oog op een start van de omvorming in het eerste jaar van de opleidingsfase op 1/9/2020. Nadien kunnen er geen omvormingen meer aangevraagd worden, maar dient een nieuwe opleiding geprogrammeerd te worden.

Bij de programmatie van een bijkomend structuuronderdeel in opleidingsvorm 3 is één van de programmatievereisten dat er een samenwerkingsovereenkomst moet gesloten worden met één of meer scholen voor gewoon secundair onderwijs met een gelijkaardig aanbod in het beroeps secundair onderwijs uit de buurt. Hier wordt de mogelijkheid aan toegevoegd dat met ook met centra van deeltijds beroepssecundair onderwijs een dergelijke samenwerking mogelijk is.

Momenteel moet je 2 schooljaren voorafgaand aan de programmatie van een nieuw structuuronderdeel een programmatieaanvraag voor opleidingsvorm 3 indienen. Omdat de inhoud van de gemoderniseerde structuuronderdelen van opleidingsvorm 3 niet vastgelegd zal zijn voor 30 november 2019, is het moeilijk voor scholen om een keuze te maken in de programmeerbare structuuronderdelen. Daarom wordt dit aangepast en wordt de termijn voor een programmatieaanvraag aangepast tot 1 schooljaar voorafgaand aan de programmatie. Dit is eveneens de gangbare termijn die geldt in het gewoon secundair onderwijs

Er wordt ook toegevoegd dat de programmatie in de integratiefase kan verschillend zijn van de programmatie in de kwalificatiefase, maar ook identiek kan zijn. De programmatie kan in de verschillende leerjaren, of fasen gelijktijdig dan wel progressief worden doorgevoerd, na de modernisering. Voor de programmatie van een nieuwe niet duale structuuronderdelen van opleidingsvorm 3 wordt de einddatum voor goedkeuring op 31 maart gezet, conform het gewoon secundair onderwijs. Er wordt eveneens toegevoegd dat bij overschrijding van die termijn de programmatie van rechtswege is goedgekeurd, conform het gewoon secundair onderwijs.

Zo worden de einddata in verband met programmatiebeslissingen voor structuuronderdelen, die voorheen verschilden, gelijkgezet in het secundair onderwijs.

Momenteel moet een school geen structuuronderdelen programmeren in opleidingsvorm 4. Dit wordt nu gewijzigd, waardoor zoveel als mogelijk van de programmatieregels voor structuuronderdelen van het gewoon secundair onderwijs eveneens op opleidingsvorm 4 van toepassing worden, met als grootste verschil dat men in opleidingsvorm 4 op ieder moment een nieuw structuuronderdeel kan melden of aanvragen om op te richten.

Impact op relevante doelgroepen

-Voor de scholen die programmeren vergroot het vastleggen van een einddatum voor goedkeuring van programmaties van structuuronderdelen in opleidingsvorm 3, die gelijkloopt met de einddatum voor de duale structuuronderdelen van het gewoon secundair onderwijs en het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3, de transparantie over wanneer ze een eindbeslissing i.v.m. hun programmatieaanvragen mogen verwachten.

-Voor de scholen van opleidingsvorm 3 vergroot de toevoeging van centra deeltijds beroepssecundair onderwijs en de uitzondering om een programmatieaanvraag 1

schooljaar voorafgaand aan programmering te mogen indienen de mogelijkheden om structuuronderdelen te programmeren.

-Voor de leerlingen van opleidingsvorm 3 vergroot dit de keuzemogelijkheden in opleidingen. Ook bevordert de samenwerking (lesbijwoning van buitengewoon in gewoon, delen van leslokalen en ruimtes, delen van materialen, ...) met een school of centrum deeltijds beroepssecundair onderwijs met een gelijkaardig structuuronderdeel in gewoon secundair onderwijs de inclusiekansen van de leerlingen en de mogelijkheden op afstemming tussen het opleidingsaanbod in gewoon en buitengewoon onderwijs.

-Voor de scholen verduidelijkt de schrapping van de mogelijkheid van omvormingen van opleidingen in opleidingsvorm 3 dat nieuwe structuuronderdelen vanaf 1/09/2020 enkel geprogrammeerd kunnen worden.

-Voor de scholen van opleidingsvorm 3 is de aanpassing van de termijn voor een programmatieaanvraag tot 1 schooljaar voorafgaand aan de programmering een afstemming op de termijn die gangbaar is in het gewoon secundair onderwijs.

-Voor de scholen van opleidingsvorm 4 is het toepassen van een aantal van de programmatieregels voor structuuronderdelen van het gewoon secundair onderwijs een verdere afstemming op het gewoon secundair onderwijs.

JoKER:

Voor de leerlingen van opleidingsvorm 3 vergroot de toevoeging van centra van deeltijds beroepssecundair en de uitzondering om een programmatieaanvraag 1 schooljaar voorafgaand aan programmering te mogen indienen de keuzemogelijkheden in opleidingen. Ook bevordert de samenwerking (lesbijwoning van buitengewoon in gewoon, delen van leslokalen en ruimtes, delen van materialen, ...) met een school of centrum met een gelijkaardige opleiding in gewoon secundair onderwijs de inclusiekansen van de leerlingen en de mogelijkheden op afstemming tussen het opleidingsaanbod in gewoon en buitengewoon onderwijs.

De einddatum voor goedkeuring van alle programmeringen van structuuronderdelen in buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 wordt gelijkgezet. Daarenboven loopt deze ook gelijk met de einddatum voor programmeringen van duale structuuronderdelen in het gewoon secundair onderwijs.

Ook wordt de termijn voor indienen van een programmatieaanvraag voor een nieuwe opleiding in opleidingsvorm 3 gelijkgezet met het gewoon secundair onderwijs.

Daarnaast worden de programmatieregels voor structuuronderdelen in opleidingsvorm 4, waar mogelijk, gelijkgezet met die van het gewoon secundair onderwijs.

Voor programmering van nieuwe structuuronderdelen (behalve de vrij programmeerbare structuuronderdelen in opleidingsvorm 4), scholen,

opleidingsvormen en types dient een buso-school een aanvraag in bij AGODI. De Vlaamse Regering moet na een adviesprocedure beslissen of ze de programmatie toestaat of niet.

De communicatie zal gebeuren via een wijziging van de OZB-rationalisatie en programmatie buso (SO/2006/03(BuSO)).

De Vlor vraagt de overheid een bijkomende uitzondering te voorzien voor die scholen die een samenwerkingsovereenkomst afgesloten hebben met een scholengemeenschap.

In artikel 287, §5, 3° en artikel 289, §4, 2° van de codex secundair onderwijs staat dat een school een samenwerkingsovereenkomst tussen de betrokken school en één of meerdere scholen van gewoon voltijds secundair onderwijs moet voorleggen bij programmatieaanvraag van een opleidingsvorm 4. Er is hier dus geen sprake van een samenwerkingsovereenkomst met een scholengemeenschap (al is het mogelijk dat een school bij een dergelijke aanvraag in het verleden een samenwerkingsovereenkomst met alle scholen van een scholengemeenschap heeft voorgelegd). Het is niet wenselijk om naar scholengemeenschappen te verwijzen of een uitzondering te voorzien in dit artikel.

Artikel 101

Algemene toelichting

Momenteel staat in de regelgeving dat een leerling nog ten hoogste twee schooljaren na het schooljaar waarin hij de leeftijd van eenentwintig jaar bereikt, kan blijven in het buitengewoon secundair onderwijs, voor het behalen van een getuigschrift van opleidingsvorm 3 of het diploma van secundair onderwijs in opleidingsvorm 4 of het getuigschrift van alternerende beroepsopleiding. Sinds dit schooljaar (2019/2020) is het mogelijk dat er meerdere getuigschriften kunnen behaald worden in opleidingsvorm 3 en zijn in de duale opleidingen ook andere eind-studiebekrachtigingen mogelijk naast getuigschriften. Ook in opleidingsvorm 4 zijn andere eindstudiegetuigschriften mogelijk naast een diploma. Dit leidt tot onduidelijkheid in verband met wanneer wel en niet mag verlengd tot de leeftijd van 23 jaar. Er wordt daarom verduidelijkt in de regelgeving dat leerlingen tot de leeftijd van 23 jaar in opleidingsvorm 3 of 4 kunnen ingeschreven worden van rechtswege met het oog op het behalen van de studiebewijzen in die opleidingsvormen. De benamingen van de studiebewijzen worden niet langer opgenomen.

JoKER: De regelgeving wordt duidelijker: je kan van rechtswege ingeschreven blijven in het buitengewoon secundair onderwijs tot 23 jaar met het oog op behalen van studiebekrachtigingen.

Impact op de grondrechten en op het gelijkheidsbeginsel:

De maximale leeftijd in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4 blijft zoals nu op 23 jaar, maar de regelgeving is duidelijker over wanneer dit mogelijk is. De maximale leeftijd in het gewoon secundair onderwijs is

vastgelegd op 25 jaar. Dit is onder meer zo om leerlingen vanuit het buitengewoon onderwijs na het afronden van hun opleiding (zeker in opleidingsvorm 3) van het buitengewoon onderwijs de kans te geven nog de overstap te maken naar het gewoon secundair onderwijs, om daar een IAC (individueel aangepast curriculum) of een gemeenschappelijk curriculum te volgen. Indien de maximale leeftijd voor buitengewoon secundair gesteld wordt op 25 jaar, dan heb je deze mogelijkheid niet langer. In opleidingsvorm 4 willen we daarnaast ook de leeftijd op 23 jaar houden om te vermijden dat door veelvuldige verlengingen na 23 jaar de uitstroom van opleidingsvorm 4 (waar type 9 het grootste type is) zou geblokkeerd worden, waardoor ook de instroom in gevaar zou kunnen komen.

Handhaving: Leeftijdsvoorwaarden worden gecontroleerd door het Agentschap voor Onderwijsdiensten bij controle van regelmatige leerlingen.

Communicatie: De communicatie zal gebeuren via een wijziging van de OZB SO/2011/03/BuSO over de structuur en organisatie van het buitengewoon secundair onderwijs.

Wijziging artikel 102

Op vrijdag 25 oktober 2019 besliste de Vlaamse Regering om de huidige werkwijze van het ondersteuningsmodel in het schooljaar 2020-2021 te continueren (VR_2019_2510_DOC.1123/1TER).

Concreet komt deze wijziging erop neer dat het garantiefonds nog een schooljaar langer van toepassing blijft. Daarnaast blijft de specifieke prestatieregeling van de ondersteuners ook nog een schooljaar langer behouden. De verlenging van de transitieperiode zorgt voor de nodige tijd om op basis van de evaluatie van het ondersteuningsmodel een definitief model voor ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijs-behoeften in het gewoon onderwijs uit te werken als onderdeel van een begeleidings-decreet, dat in de plaats komt van het M-decreet.

De Vlor dringt aan op een spoedige vrijgave van het evaluatieonderzoek van het ondersteuningsmodel zodat een toekomstgerichte standpuntbepaling kan gebeuren op grond van deze vaststellingen.

De evaluatie van het ondersteuningsmodel werd ondertussen vrijgegeven en toegelicht.

Art.103

De wijziging van dit artikel is noodzakelijk omdat dit artikel niet langer van toepassing is voor de programmatie van de duale structuuronderdelen van opleidingsvorm 4. Deze vallen immers onder toepassing van artikel 289, §7.

Hoofdstuk 12. Wijzigingen codex hoger onderwijs

Artikel 104

De voorgestelde aanpassing betreft louter een correctie van de definitie van het bewijs van bekwaamheid. Deze definitie vermeldt nu de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs niet, maar het decreet van 4 mei 2018 betreffende de uitbouw

van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten maakte het bekwaamheidsonderzoek wel mogelijk voor de graduaatsopleidingen (zie artikel II.219 §1, 4° van de Codex Hoger Onderwijs).

Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 september 2019. Dit is de inwerkingtredingsdatum van het decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten.

Daarnaast wordt in de definitie van 'studievoortgangsbeslissing' de expliciete verwijzing naar de beslissing houdende de weigering tot inschrijving op basis van het niet naleven van een opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking uit artikel II.246 opgenomen.

Artikel 105

Artikel II.17 stelt dat artikel IV.68 niet van toepassing is op de relaties tussen associaties en universiteiten en hogescholen.

Artikel IV.68 luidt als volgt:

"Het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring, vermeld in titel IV, hoofdstuk VI, van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie van het wetenschaps- en innovatiebeleid stelt jaarlijks een lijst vast van de spin-off ondersteunende bedrijven.

De universiteiten en hogescholen leveren de daartoe nodige en nuttige gegevens aan, onder de voorwaarden als bepaald door de Vlaamse Regering."

Er is evenwel geen link tussen het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring (ECOOM) en de lijst van de spin-off ondersteunende bedrijven die deze moet opstellen enerzijds (artikel IV.68) en de relaties tussen de universiteiten, hogescholen en associaties anderzijds (artikel II.17).

Artikel II.17 van de Codex Hoger Onderwijs is het oorspronkelijke artikel 113 van het Structuurdecreet (decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen). Dit artikel verwees naar artikel 21 van het Dienstverleningsdecreet (decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen). Het initiële artikel 21 van het Dienstverleningsdecreet beperkte de mogelijkheden van VZW 's of andere rechtspersonen om taken van de hogescholen of universiteiten in het kader van de wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening over te nemen. De decreetgever stelde expliciet dat dit artikel niet van toepassing was op de associaties. Dit artikel 21 van het Dienstverleningsdecreet werd evenwel opgeheven met het Aanvullingsdecreet van 19 maart 2004 (decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling

van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen). Op dat ogenblik had dan ook artikel 113 van het Structuurdecreet moeten opgeheven worden, wat niet gebeurd is. Vervolgens werd met het decreet van 4 juli 2008 betreffende het onderwijs 18 artikel 21 opnieuw opgenomen in de lezing zoals het er nu in staat (het opstellen van een lijst door ECOOM). Dit nieuw artikel heeft totaal geen link met het oorspronkelijke artikel 21.

De verwijzing in artikel II.17 naar artikel IV.68 is dan ook niet langer relevant. Artikel II.17 kan dan ook opgeheven worden.

Artikel 106

In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 wordt aan de UHasselt de kans gegeven 4 specifieke bijkomende studierichtingen op te starten die nauw gelinkt zijn aan het Limburgse bedrijfsleven, bestaande onderzoeksactiviteiten en noden op de arbeidsmarkt. Deze studierichtingen zijn: Bachelor Sociale Wetenschappen, Master Materiomics, master systeem- en procesinnovatie in de gezondheidszorg, Master Verpleeg- en Vroedkunde. Hiermee wenst de Vlaamse Regering een bijdrage te leveren aan het verhogen van de participatiegraad in het hoger onderwijs in Limburg.

Met het voorliggende artikel wordt hiertoe aan de UHasselt de onderwijsbevoegdheid gegeven om binnen de desbetreffende studiegebieden uitsluitend deze vier opleidingen in te richten en de desbetreffende graden van bachelor en/of master uit te reiken.

Het is geenszins de bedoeling van dit artikel dat UHasselt nog andere bijkomende opleidingen dan de hoger vermelde zou inrichten.

Alvorens deze opleidingen echt kunnen starten moeten zij nog de procedure nieuwe opleidingen doorlopen, conform artikel II.152 en II.153 van de Codex Hoger Onderwijs: een positief oordeel macrodoelmatigheid door de Commissie Hoger Onderwijs en een positief oordeel Toets Nieuwe Opleiding door de NVAO is vereist alvorens de Vlaamse Regering de beslissing kan nemen om deze opleidingen te erkennen.

In uitvoering van het regeerakkoord kan UHasselt binnen de nieuw verworven studiegebieden ('master geneeskunde', 'master wetenschappen' en 'bachelor politiek en sociale wetenschappen') slechts de procedure 'aanvraag nieuwe opleiding' aanvatten voor de opleidingen 'Bachelor Sociale Wetenschappen', 'Master Materiomics', 'Master Systeem- en procesinnovatie in de gezondheidszorg' en 'Master Verpleeg- en Vroedkunde'. De Vlaamse Regering zal conform het regeerakkoord 2019-2024, geen andere opleidingen toekennen aan UHasselt binnen de nieuw verworven studiegebieden.

Artikel 107 en 111

In het kader van het verzekeren van een laagdrempelig aanbod, vooral ten behoeve van de doelgroep van de zij-instromers, werd voorzien dat de educatieve graduaatsopleidingen, de verkorte educatieve bacheloropleidingen secundair

onderwijs (zonder onderwijsvakken) en de verkorte educatieve masteropleidingen ook aangeboden kunnen worden op de vestigingsplaatsen van de CVO waarmee de hogeschool, resp. universiteit een overeenkomst heeft gesloten om de specifieke lerarenopleidingen over te nemen.

In artikel II.100/2, §2, van de Codex hoger onderwijs, staat dan ook het volgende:

§2. Naast de opleidingen vermeld in artikel II.78 tot en met II.100, kan een hogeschool, in het kader van een School of Arts, of een universiteit in functie van de laagdrempeligheid van het aanbod, het verkorte traject van een educatieve masteropleiding, vermeld in artikel II.114, §4, ook aanbieden op de vestigingsplaats van een centrum voor volwassenenonderwijs, als aan al de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1° het centrum voor volwassenenonderwijs had onderwijsbevoegdheid voor de specifieke lerarenopleiding conform bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2017 betreffende de onderwijsbevoegdheden per vestigingsplaats van de centra voor volwassenenonderwijs;

2° het centrum voor volwassenenonderwijs heeft een overeenkomst gesloten met de hogeschool of universiteit in kwestie als vermeld in artikel III.33/1.

Artikel II.114, §4 handelt enkel over de verkorte versie van de educatieve masteropleidingen, waardoor de instellingen die ervoor kozen om de educatieve masteropleiding als een consecutief traject te organiseren, en dus in sé de opleiding enkel voor zij-instromers aanbieden, geen gebruik zouden kunnen maken van deze maatregel. Dit wordt met het voorliggende artikel rechtgezet voor de universiteiten, zodat een consecutief trajecten zoals vermeld in artikel II.114, §6, ook op de vestigingsplaats van een centrum voor volwassenenonderwijs kan aangeboden worden als het voldoet aan de twee voorwaarden vastgelegd in artikel II.100/2, §2. Voor de consecutieve trajecten die aangeboden worden door hogescholen in de context van een School of Arts, vermeld in artikel II.114, §5, blijft deze mogelijkheid uitgesloten.

Bij het indienen van de dossiers voor de erkenning van de nieuwe educatieve masteropleidingen, conform artikel II.153, §1, van de Codex Hoger Onderwijs heeft een universiteit, door de onduidelijkheid in de regelgeving, reeds een dossier ingediend bij de NVAO voor een consecutieve masteropleiding op zowel de vestigingsplaats van de universiteit zelf als op de vestigingsplaatsen van de centra van volwassenenonderwijs. Conform de op dat ogenblik geldende regelgeving heeft het besluit TNO van de NVAO en het erkenningsbesluit van de Vlaamse Regering enkel betrekking op de vestigingsplaats van de universiteit zelf. Met het voorliggende artikel wordt voor deze universiteit mogelijk gemaakt dat zij enkel een dossier TNO bij de NVAO moet indienen en geen macrodoelmatigheid aanvragen. Het in te dienen dossier kan uiteraard hetzelfde zijn als het oorspronkelijk ingediende dossier. Als het dossier ingediend wordt in het voorjaar 2020 kan, bij een positieve TNO en erkenningsbesluit Vlaamse Regering, het

consecutieve traject nog starten op de vestigingsplaatsen van de CVO in het academiejaar 2020-2021.

De vrijstelling van macrodoelmatigheid en hiermee samenhangend de kosteloosheid geldt enkel voor educatieve masteropleidingen die met ingang van 2019-2020 worden aangeboden (cfr. artikel II.153, §1, 2de lid: *Dat geldt ook voor de educatieve graduaatsopleidingen, vermeld in artikel II.112, en de educatieve masteropleidingen, vermeld in artikel II.114, die met ingang van het academiejaar 2019-2020 aangeboden worden door de hogescholen en universiteiten.*)

Artikel 108

Momenteel is in de codex hoger onderwijs voorzien dat studenten die willen instromen in de educatieve graduaatsopleiding voor het secundair onderwijs, onderwijsvak dans:

- o Geslaagd moeten zijn voor een artistiek toelatingsexamen, dat georganiseerd wordt voor de professionele bacheloropleiding dans, en
- o In het bezit moeten zijn van minimaal vijf jaar nuttige ervaring als professionele danser in een erkend gezelschap.

Twee wijzingen dringen zich op:

- o Er bestaat geen lijst meer van 'erkende gezelschappen'. Bovendien is het danslandschap en de daarbij horende tewerkstelling sterk gevarieerd. Vandaag gebeurt de organisatie van de artistieke danspraktijk meer via collectieven, kortere producties, i.p.v. via een tewerkstelling bij een gezelschap.

- o Voor de andere onderwijsvakken in de educatieve graduaatsopleiding moet de kandidaat 3 jaar nuttige ervaring kunnen aantonen om te kunnen starten in een graduaatsopleiding (codex hoger onderwijs, artikel II.112, §2). In het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de toegang tot en organisatie van de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs wordt dit verder gespecificeerd, nl.

- Drie jaar professionele ervaring in het onderwijsvak, en studiebewijs secundair onderwijs of beroepscertificaat van VDAB in het domein van het onderwijsvak.
- Vijf jaar professionele ervaring in het onderwijs.

Voor het onderwijsvak dans is momenteel steeds vijf jaar professionele ervaring noodzakelijk. Dit zou ook teruggebracht kunnen worden naar 3 jaar, indien er ook een vooropleiding tot danser is. Dit vereist een aanpassing van artikel II.112 van de codex hoger onderwijs, maar ook van eerdergenoemd besluit.

Door deze aanpassingen zullen kandidaten voor de educatieve graduaatsopleiding, onderwijsvak dans gelijk worden behandeld als kandidaten voor andere onderwijsvakken. De term erkend gezelschap, die in de sector niet langer betekenis heeft, wordt weggeschreven. De regelgeving wordt duidelijker voor kandidaten.

Artikel 109

In het academiejaar 2019-2020 gingen de hervormde lerarenopleidingen van start. Eén van de nieuwe opleidingen is de verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs, zonder onderwijsvakken. Deze opleiding vervangt deels de Specifieke lerarenopleiding die niet langer aangeboden wordt, en richt zich specifiek op studenten die reeds een bachelordiploma behaalden en in de materie van hun bachelordiploma willen gaan lesgeven.

Kandidaat leraren die in het bezit zijn van een bachelordiploma, professioneel of academisch, kunnen starten in dit traject. Kandidaat leraren met een masterdiploma kunnen ook starten indien zij in hun opleidingstraject eerst de graad van bachelor behaalden.

Een zij-instromer met een diploma van licentiaat kan niet starten in de verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs, zonder onderwijsvakken. De Codex Hoger Onderwijs stelt immers, in Artikel II.113 §4, dat een kandidaat-student reeds in het bezit moet zijn van een bachelordiploma alvorens tot de verkorte educatieve bachelor te worden toegelaten.

Een licentiaat is echter gelijkgesteld met de graad van master, maar het voorafgaandelijke kandidatuursdiploma is de jure niet gelijkgesteld met de graad van bachelor (Artikel II. 377, Codex Hoger Onderwijs). Dezelfde problematiek geldt voor burgerlijk en industrieel ingenieurs die vóór het academiejaar 2004-2005 hun diploma behaalden.

Kandidaat leraren met deze diploma's kunnen vandaag wel instromen in de verkorte educatieve master voor secundair onderwijs.

De hogescholen vragen om deze studenten ook toe te laten tot de verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs, zonder onderwijsvakken. Het lijkt dat deze groep van studenten nu niet dezelfde keuzeopties krijgt als recenter afgestudeerden.

Met dit artikel willen we het mogelijk maken dat licentiaten en ingenieurs (diploma's van voor de bama hervorming) ook kunnen starten in een verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs, zonder onderwijsvakken.

Dit artikel houdt op te bestaan vanaf academiejaar 2023-2024. Indien uit de verdere monitoring en evaluatie van het lerarentekort en de instroom in de lerarenopleidingen blijkt dat de nood aan leerkrachten te hoog is, kan deze maatregel worden bijgestuurd.

Artikel 110

Vanaf het academiejaar 2019-2020 doen de educatieve masteropleidingen hun intrede in het hogeronderwijslandschap. In de codex hoger onderwijs werd bepaald dat studenten minimum één vakdidactiek kiezen, en dat de hogescholen en universiteiten erover moeten waken dat de kandidaat voldoende inhoudelijke voorkennis (via een bachelor-of masterdiploma) bezit. Ook de bekwaamheidsbewijzen voor educatieve masters zijn gebaseerd op de vakdidactiek(en) die de student volgt.

Het zou mogelijk kunnen zijn dat een student, die reeds een educatieve master behaalde, een bijkomende vakdidactiek wenst te behalen. De logica zegt dat dan, conform de regeling voor het behalen van bijkomende onderwijsvakken in de educatieve bachelor secundair onderwijs, de student opnieuw inschrijft voor de opleiding, maar vrijstellingen toegekend krijgt. Echter, het aandeel vakdidactiek +

eventuele stage, is kleiner dan 30 studiepunten, waardoor artikel II.244 niet van toepassing kan zijn op deze doelgroep.

De Vlor stelt in haar advies dat hij het eens is met deze maatregel, maar vraagt zich af of de bepalingen 2°, 3°, 4° van artikel 92 opgenomen moeten worden en of zij niet zonder voorwerp zijn omdat ze handelen over andere voorgaande diploma's dan de educatieve masteropleiding. Deze opmerking is correct en het artikel en de memorie werden in die zin aangepast.

Artikel 112

In artikel II.167 van de Codex Hoger Onderwijs wordt nog verkeerdelijk verwezen naar artikel II.102 in verband met de lijst van opleidingen hoger onderwijs. Met het decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs en de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wat betreft het hoger onderwijs, wordt deze lijst weggeschreven in artikel II.102 en opgenomen in artikel II.170, §2. Met het voorliggende artikel wordt de verwijzing dan ook rechtgezet.

Deze aanpassing heeft retroactief uitwerking samen met de aanpassingen aan artikel II.102 en artikel II.170, §2, namelijk op 1 oktober 2018. Na deze datum is een verwijzing naar artikel II.102 voor wat betreft de lijst met opleidingen, niet langer relevant. Deze retroactieve rechtzetting is hier dan ook louter een technische aanpassing, die geen nadelige gevolgen heeft.

Artikel 113

Artikel 113, 1°

Artikel II.170, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs verwijst voor het vaststellen van de lijst van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en van de bachelor- en masteropleidingen door de Vlaamse Regering naar de onderwijsbevoegdheid van de hogescholen en universiteiten zoals vermeld in artikel II.78 tot en met II.100. Met het voorliggende artikel wordt bepaald dat ook volgende opleidingen die niet nominatief zijn vermeld in artikel II.78 tot en met II.100, opgenomen worden in deze lijst:

- de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, zoals opgenomen in artikel II.100/1 van de Codex Hoger Onderwijs, in het kader van de uitbreiding van de onderwijsbevoegdheid van een aantal hogescholen;
- de educatieve opleidingen en trajecten op de vestigingsplaatsen van de centra voor volwassenenonderwijs, zoals vermeld en onder de voorwaarden opgesomd in artikel II.100/2, §1 en §2, van de Codex Hoger Onderwijs;
- het verkorte traject van een educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs van de Universiteit Gent in de vestiging Kortrijk, zoals vermeld in artikel II.100/2, §3 van de Codex Hoger Onderwijs;
- het verkort traject, dat volgt op een bachelordiploma behaald in een kunstopleiding, dat enkel gezamenlijk met een School of Arts kan georganiseerd worden, en waarbij de hogeschool waartoe de School of Arts behoort niet de onderwijsbevoegdheid heeft voor het studiegebied onderwijs, zoals vermeld in

artikel II.113, §4, 4de lid. Deze bepaling heeft uitwerking op 1 september 2019, samen met de artikelen II.100/1, II.100/2 en II.113. Deze opleidingen worden al opgenomen op de lijst voor het academiejaar 2019-2020. Het is immers belangrijk om van bij de start van de nieuwe graduaatsopleidingen en de nieuwe educatieve opleidingen een correct overzicht te hebben van het opleidingsaanbod, dit zowel voor de overheid, de onderwijsinstellingen als voor de studenten. Het betreft hier enkel een retroactieve rechtzetting die geen nadelige gevolgen heeft.

Artikel 113 2°

De Codex Hoger Onderwijs bepaalt in artikel II.170, §2 dat de Vlaamse Regering een lijst vast legt van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en van de bachelor- en masteropleidingen die conform deze codex per instelling aangeboden kunnen worden.

De Vlaamse Regering past onder meer op voorstel van de VLUHR wat de benamingen van de opleidingen en het aanbod van afstudeerrichtingen betreft deze lijst jaarlijks aan.

De gegevens die in deze lijst jaarlijks worden vastgelegd, worden vervolgens geregistreerd in het Hogeronderwijsregister zoals bepaald in artikel II.170, §1, waarin ook een link wordt opgenomen naar de websites van de instellingen. De bedoeling hiervan is om duidelijkheid, transparantie en eenvormigheid te creëren naar studenten, personeelsleden en andere belanghebbenden over het aanbod dat onderwijsinstellingen kunnen aanbieden binnen de contouren van de Codex Hoger Onderwijs.

Aan de regeringscommissarissen werd tijdens vorige legislatuur reeds expliciet gevraagd om regelmatig de communicatiekanalen van de onderwijsinstellingen in het kader van hun aanbod van opleidingen en afstudeerrichtingen te screenen. Het onderzoek van de regeringscommissarissen wees uit dat niet alle instellingen hun opleidingsaanbod steeds even transparant voorstellen. Zo werd bijvoorbeeld vastgesteld dat niet enkel de afstudeerrichtingen werden vermeld, maar ook bepaalde keuzetrajecten of leertrajecten, die met een hipper benaming als concurrentietroef worden uitgespeeld. Studenten verwachten dan logischerwijze dat de benaming van dit keuzetraject ook op het diploma vermeld staat, wat niet het geval is. Een dergelijke profilering creëert verwarring en strookt niet met het door de instellingen beloofde engagement om tot een meer transparant aanbod te komen.

Het is uitermate belangrijk dat het onderwijsveld op een uniforme wijze omgaat met de benamingen en de gegevens van het opleidingsaanbod. Dit draagt bij tot meer transparantie en komt tegemoet aan de visie wat rationalisatie van het aanbod betreft zoals verwoord in het regeerakkoord. Daarbij is een adequate bewaking van de wijze waarop het onderwijsaanbod op de markt wordt gezet via diverse communicatiekanalen zoals brochures, panelen, websites essentieel.

Om die reden wordt thans expliciet decretaal bepaald dat instellingsbesturen in hun communicatie- en informatiebeleid ertoe gehouden zijn de benamingen en gegevens van opleidingen en afstudeerrichtingen te gebruiken, zoals deze zijn

terug te vinden in de jaarlijks door de Vlaamse Regering vastgelegde lijst, vermeld in artikel II.170.

De regeringscommissarissen zullen de gevoerde communicatie over het opleidingsaanbod systematisch screenen op hun conformiteit met de vermelde lijst. In het geval dat zij vaststellen dat er bij herhaling niet officiële benamingen worden gehanteerd en/of misleidend wordt gecommuniceerd over het aanbod van opleidingen en afstudeerrichtingen treden zij desgevallend op.

Artikel 114

De voorgestelde aanpassing zorgt ervoor dat het ontvangen en ondertekenen van het onderwijsreglement geen toelatingsvoorwaarde meer is voor studenten van de graduaatopleidingen. Dit betekent een planlastvermindering en meer uniformiteit met de studenten van de bacheloropleidingen.

Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 september 2019. Dit is de inwerkingtredingsdatum van het decreet betreffende de uitbouw van de graduaatopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten.

Artikel 115, 116

Sinds 1 september 2019 zijn de HBO5- en graduaatopleidingen geïntegreerd in de hogescholen. Zij zijn dus nu volwaardig deel van de hogeronderwijsruimte.

De regeling inzake afwijkende toelatingsvoorwaarden voor de graduaatopleidingen (zie artikel II.177 van de Codex Hoger Onderwijs) is evenwel nog niet helemaal afgestemd op de regeling die geldt voor de bacheloropleidingen (zie artikelen II.178 en II.179 van de Codex Hoger Onderwijs).

Voor beide soort opleidingen geldt dat het instellingsbestuur de afwijkende toelatingsvoorwaarden opneemt in het onderwijsreglement. Deze afwijkende voorwaarden kunnen enkel rekening houden met de volgende elementen:

1° humanitaire redenen;

2° medische, psychische of sociale redenen;

3° het algemeen niveau van de student, getoetst met een door het instellingsbestuur georganiseerde toelatingsproef.

In tegenstelling tot wat geldt voor de bacheloropleidingen bevat artikel II.177 i.v.m. de graduaatopleidingen niet de mogelijkheid tot:

- de toetsing van het algemeen niveau van de kandidaat door de validerende instantie van de associatie; zie artikel II.179, §1, tweede lid, punt 3° m.b.t. de bacheloropleidingen:

“3° het algemeen niveau van de kandidaat, getoetst op de door het instellingsbestuur bepaalde wijze. Het instellingsbestuur kan deze toetsing opdragen aan een in artikel II.231 bedoelde validerende instantie. Het instellingsbestuur kan op grond van de toetsing de inschrijving afhankelijk maken van het met succes voltooien van een voorbereidingsprogramma.”.

Inmiddels kwam tussen alle associaties een overeenkomst tot stand (die inging op 1 oktober 2019) over de ontwikkeling en de uitrol van een Vlaanderen brede afwijkende toelatingsprocedure en –proef voor de graduaatsopleidingen, zodat een bewijs van toelating tot een graduaatsopleiding in alle Vlaamse hogescholen geldig is. In dit licht en met het oog op het noodzakelijke evenwicht tussen de reglementen inzake de graduaatsopleidingen van de verschillende instellingen wordt voorgesteld om de decretale bepalingen inzake de afwijkende toelatingsvoorwaarden voor graduaatsopleidingen af te stemmen op de gelijkaardige bepalingen wat betreft de bacheloropleidingen.

In samenhang hiermee wordt ook voorgesteld om de verwijzing naar het artikel van de Codex Hoger Onderwijs inzake de validerende instantie van de associatie te corrigeren van "II.231 naar "II.232".

Artikel 117

Met het oog op het organiseren van de procedure afwijkende toelating tot het hoger onderwijs voor de graduaatsopleidingen en de bacheloropleidingen, zoals bedoeld in de artikelen II.176 t.e.m. II.179 van de Codex Hoger onderwijs van 11 oktober 2013, moeten instellingen van hoger onderwijs en associaties gegevens over natuurlijke personen die nog géén student zijn (en die dus nog niet geregistreerd zijn in de Databank Hoger Onderwijs) kunnen delen. Het is immers de bedoeling dat deze personen niet gaan shoppen over instellingen heen en dat deze instellingen elkaars toelatingsproeven ook valoriseren in hun toelatingsbeleid. Om unieke identificatie van deze personen mogelijk te maken is het gebruik van het rijksregisternummer aangewezen. Dit gebruik – dat voor studenten wel de basis voor registratie in de databank hoger onderwijs is – kan echter niet zonder wettelijke grond. De decreetgever heeft de mogelijkheid hiervoor een wettelijke grond te verschaffen, hierbij uiteraard geen afbreuk doend aan de wetgeving met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens en het gebruik van het rijksregisternummer. Er zijn hiervoor reeds voorgaande precedentes (cf. Decreet van 25 april 2014 betreffende de organisatie van het netwerk voor de gegevensdeling tussen de actoren in de zorg – art. 12,1°). Het gebruik van het rijksregisternummer maakt daarna de koppeling mogelijk met de Databank Hoger Onderwijs als natuurlijk personen via die weg ook effectief toelating krijgen tot het hoger onderwijs in Vlaanderen.

Artikel 118

Met het voorliggende artikel wordt de mogelijkheid gecreëerd om een artistieke toelatingsproef te organiseren voor een aantal kunstgerelateerde opleidingen binnen het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie:

- de bacheloropleiding in de audiovisuele technieken: film, TV en video;
- de bacheloropleiding in de audiovisuele technieken: fotografie.

Deze opleidingen hebben een aantal kenmerken die het zowel voor de studenten als voor de instellingen wenselijk maken om minstens in de mogelijkheid te voorzien om een dergelijke proef te organiseren:

Deze artistieke toelatingsproef is hier dan ook het middel om de studenten te selecteren in functie van de bekwaamheid om de opleiding tot een goed einde te brengen.

Dit artikel opent geen bijkomende rechten. Het heeft geenszins tot gevolg dat deze opleiding van studiegebied verandert, noch raakt aan de kenmerken van de hoger onderwijsinstellingen die de opleidingen aanbiedt

Artikel 119, 120, 131

Met het decreet van 4 mei 2018 betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten werd voorzien dat een student die zich inschrijft voor een educatieve bachelor of een educatieve master geen leerkrediet moet inzetten als deze student reeds in het bezit is van respectievelijk een bachelordiploma of een masterdiploma (het huidige artikel II.203, §1, van de Codex Hoger Onderwijs). De bedoeling van dit artikel was om mogelijke drempels weg te nemen voor deze studenten die al een bachelor- of masterdiploma in een bepaald domein hebben en vervolgens willen starten in een educatieve bachelor- of masteropleiding. Zonder deze bepaling was het immers mogelijk dat een aantal van deze studenten geconfronteerd worden met een tekort aan leerkrediet om (volledig) in te schrijven voor de educatieve bachelor of masteropleiding. Ten opzichte van de oude situatie voor de specifieke lerarenopleidingen (SLO), waar er geen leerkrediet moest ingezet worden, zou dit een achteruitgang betekend hebben.

Rekening houdend met de doelstelling van de bepaling in artikel II.203, §1, van de Codex Hoger Onderwijs – het wegnemen van mogelijke drempels om een educatieve bachelor of master te starten voor die studenten die reeds in het bezit zijn van respectievelijk een bachelor of masterdiploma in een bepaald domein – , is het ook logisch dat deze studenten niet kunnen geweigerd worden voor de inschrijving in een educatieve bachelor- of masteropleiding als hun leerkrediet op dat ogenblik ontoereikend is. Hierbij aansluitend is het dan ook logisch dat zij geen verhoogd studiegeld betalen voor deze opleidingsonderdelen waarvoor hun leerkrediet niet toereikend is. In dezelfde redenering is het dan ook evident dat de hogeronderwijsinstellingen financiering ontvangen voor alle opgenomen en verworven studiepunten, ook al is het leerkrediet van de student niet toereikend. De bepaling in artikel II.203, §1, *“in afwijking van het eerste lid wordt het leerkrediet niet ingezet in een educatieve bacheloropleiding als een student al in het bezit is van een bachelordiploma en in een educatieve masteropleiding als een student al in het bezit is van een masterdiploma”* is hiertoe niet toereikend. Met de voorliggende artikels wordt dit rechtgezet.

Artikel II.205 van de Codex Hoger Onderwijs stelt dat een hogeschool of universiteit de inschrijving van een student kan weigeren als deze student een leerkrediet heeft dat kleiner of gelijk is aan nul. Met het voorliggende artikel wordt hier, in het kader van het wegwerken van de belemmeringen voor die studenten die inschrijven in een educatieve bachelor of masteropleiding en al in het bezit zijn

van respectievelijk een ander bachelor-of masterdiploma, een uitzondering voorzien. Dit sluit aan bij de bepaling uit artikel II.203, §1, die stelt dat het leerkrediet niet ingezet wordt voor deze studenten.

Artikel II.209, §2, van de Codex Hoger Onderwijs stelt dat een hogeschool of universiteit aan een student een bijkomend studiegeld kan vragen voor de studiepunten waarvoor de student op het ogenblik van de inschrijving geen toereikend leerkrediet heeft. Met het voorliggende artikel wordt hier een uitzondering voorzien voor die studenten die inschrijven in een educatieve bachelor- of masteropleiding en al in het bezit zijn van respectievelijk een ander bachelor- of masterdiploma.

Paragraaf 2 van artikel III.4 van de Codex Hoger Onderwijs geeft aan dat voor de berekening van de financiering voor initiële bachelor- en masteropleidingen van een instelling enkel de opgenomen en verworven studiepunten in aanmerking komen waarvoor de student een toereikend leerkrediet heeft op het moment van de inschrijving. Ook hier wordt een uitzondering voorzien voor de studenten die inschrijven in een educatieve bachelor- of masteropleiding en al in het bezit zijn van een ander respectievelijk bachelor- of masterdiploma.

Deze artikelen vervolledigen de initiële bedoeling van artikel II.203, §1 en hebben daarom terugwerkende kracht tot 1 september 2019.

Artikel 121

De Raad van State heeft op 21 januari 2020 (nr. 246.751, zie bijlage) een arrest gewezen in een cassatieberoep tegen een beslissing van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen in een weigeringsdossier.

Concreet ging het om een student die werd geweigerd omdat hij de opgelegde bindende voorwaarden niet had nageleefd. De Raad van State heeft in zijn arrest beslist dat de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen wel bevoegd is voor beroepen tegen het opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking bedoeld in artikel II.246 codex hoger onderwijs. De Raad is van oordeel dat het opleggen van bindende voorwaarden wel een studievoortgangsbewakingmaatregel is in de zin van artikel II.246 codex hoger onderwijs, maar niet de weigering die volgt op het niet voldoen aan een opgelegde bindende voorwaarden. Dat heeft tot gevolg dat geen beroep meer mogelijk is bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen tegen een weigering op grond van het niet nakomen van een bindende voorwaarde, maar enkel tegen de bindende voorwaarde zelf.

Artikel II.246 codex hoger onderwijs onderscheidt drie soorten studievoortgangsbewakingsmaatregelen:

1. Het opleggen van een remediëring aan een student die de cesuur niet behaalt van een niet-bindende toelatingsproef of niet heeft voldaan aan de voorwaarde om aan die proef deel te nemen;
1. Het opleggen van een bindende voorwaarde aan een student die niet is geslaagd voor 60% van de opgenomen studiepunten (wat dan tot gevolg heeft dat een student kan worden geweigerd als hij aan die voorwaarde niet

voldoet, maar dat is een gevolg en op zichzelf geen studievoortgangsbewakingsmaatregel)

Het weigeren van een student waarvan blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Dat is een zelfstandige studievoortgangsbewakingsmaatregel, die dus los staat van het opleggen van bindende voorwaarden al kan het feit dat in het verleden is gebleken dat het opleggen van bindende voorwaarden geen effect heeft gehad, wel meespelen in de beoordeling hiervan.

Het arrest van de Raad van State leidt tot de eigenaardige situatie dat een student die werd geweigerd op grond van het feit dat hij niet heeft voldaan aan een opgelegde bindende voorwaarde, geen beroep kan instellen bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, terwijl een student die wordt geweigerd op grond dat de instelling van oordeel is dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren, dat wel kan. Dit staat op gespannen voet met het gelijkheidsbeginsel, want heeft tot gevolg dat twee studenten in een gelijkaardige situatie op het vlak van beroepsmogelijkheden verschillend worden behandeld naargelang ze geweigerd worden op grond van het niet voldoen aan een bindende voorwaarde dan wel op grond van het feit dat de instelling oordeelt dat een nieuwe inschrijving in hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Het feit dat eerstgenoemde groep van studenten wel al beroep kan instellen tegen het opleggen van de bindende voorwaarde zelf, doet daaraan geen afbreuk.

Dit probleem wordt opgelost via een aanpassing aan artikel II.246 codex hoger onderwijs zodat ook een weigering na het niet voldoen aan een bindende voorwaarde als een afzonderlijke categorie binnen de studievoortgangsbewakingsmaatregelen wordt opgenomen (punt 1°/2). Hiermee verduidelijken we wat altijd de bedoeling is geweest.

Artikel 122

Met het voorliggende artikel wordt in het eerste lid geregeld dat een instelling een anderstalige initiële opleiding niet kan aanbieden als deze opleiding niet aangeboden wordt uiterlijk in het derde academiejaar na de erkenning (dit is na een positief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs of na een positieve beslissing van de Vlaamse Regering). Op deze manier wordt vermeden dat de decretaal voorziene ruimte voor anderstalige initiële opleidingen (9%) ingenomen wordt door opleidingen die een instelling niet op korte termijn wil aanbieden (= de spookopleidingen). Dit neemt de beschikbare ruimte in van andere instellingen om een aanvraag in te dienen en aan anderstalig aanbod uit te bouwen.

Dezelfde argumentatie geldt voor anderstalige initiële opleidingen die ooit opgestart zijn, maar dan gedurende een bepaalde periode niet langer aangeboden worden. Met het tweede lid wordt geregeld dat als een dergelijke opleiding gedurende drie academiejaren niet aangeboden wordt, de instelling dan ook het recht verliest om deze anderstalige opleiding nog verder in de toekomst aan te bieden.

Voor deze bepalingen wordt geen overgangmaatregel voorzien. Dit betekent dat bij de inwerkingtreding van deze bepaling, zij ook van toepassing is op die erkende

anderstalige opleidingen die nog niet of niet meer aangeboden worden. De periode van drie jaar begint te lopen vanaf de erkenning (oordeel Commissie Hoger Onderwijs of beslissing Vlaamse Regering) of vanaf het academiejaar dat de instelling de anderstalige opleiding niet langer aanbiedt.

Het is wel zo dat een hogeronderwijsinstelling nadien wel steeds een aanvraag kan indienen bij de Commissie Hoger Onderwijs volgens de geldende procedure voor eenzelfde anderstalige opleiding als zij deze in de toekomst dan opnieuw wil aanbieden.

Artikel 123

Het eerste lid van artikel II.266, §1 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat anderstalige initiële bacheloropleidingen kunnen aangeboden worden binnen een maximumpercentage van 6%, berekend op alle initiële bacheloropleidingen. Deze grens van 6% is momenteel bereikt voor de initiële anderstalige bacheloropleidingen.

In het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 wordt hierover het volgende gesteld:

“Gelet op de versterking van de positie van het Nederlands in het basis- en secundair onderwijs kan voor de bachelors het aandeel anderstalige opleidingen licht worden opgetrokken tot maximaal 9%. We zien strikt toe op deze beperking, net zoals op het ontstaan van zogenaamde ‘spookopleidingen’ waarmee onvolwaardige Nederlandstalige equivalenten worden aangeboden.”

Dit wordt overgenomen in de beleidsnota Onderwijs 2019-2024 van minister Weyts, onder operationele doelstelling 5.2 Het belang van het Nederlands in het hoger onderwijs waarborgen:

“Ik laat toe dat het aandeel anderstalige bacheloropleidingen wordt opgetrokken tot maximaal 9 %. Ik zie strikt toe dat deze beperking wordt gevolgd en dat er geen zogenaamde ‘spookopleidingen’ ontstaan waarmee onvolwaardige Nederlandstalige equivalenten worden aangeboden.”

Op dit ogenblik zijn het grootste aantal anderstalige bacheloropleidingen professioneel gerichte bacheloropleidingen, waardoor deze opleidingen het grootste deel innemen van de ruimte die de 6% creëerde. Om ook aan de academisch gerichte bacheloropleidingen en de kunstopleidingen (professioneel en academisch gerichte bacheloropleidingen in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten) de kans te geven om een anderstalig aanbod uit te bouwen en aan te bieden, wordt niet enkel de grens van 6% naar 9% opgetrokken, maar wordt er gewerkt met een contingentering. Zo kan binnen het globale aanbod van professioneel gerichte initiële bacheloropleidingen (met uitzondering van de kunstopleidingen) in de toekomst 9% anderstalig zijn. Hetzelfde geldt voor de academisch gerichte initiële opleidingen en voor de initiële kunstopleidingen (professioneel en academisch gerichte initiële bacheloropleidingen in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten). Daarmee wordt ook ingegaan op de vraag van de instellingen om te voorzien in een billijke verdeling van de ruimte die met de verhoging naar 9% vrijkomt voor het anderstalig aanbod.

Hiermee wordt ook tegemoetgekomen aan een gelijkaardige opmerking in het Vlor-advies.

Artikel 124

Op dit ogenblik doorlopen alle bij de Raad ingediende beroepen (uitgezonderd de dossiers inzake de teruggave van leerkrediet omwille van overmacht) verplicht dezelfde procedure. Pas na het uitwisselen van de antwoordnota en wederantwoordnota en het horen van partijen op de zitting, kan de Raad een arrest wijzen.

Dit is ook het geval voor de beroepen die kennelijk onontvankelijk zijn. Binnen die categorie van dossiers zijn er beroepen waarbij voor de verzoekende partij cruciale tijd verloren dreigt te gaan, met name wanneer een andere rechter bevoegd is bij wie een kortgedingprocedure had kunnen worden gevoerd, en de daartoe vereiste spoedeisendheid in vraag kan worden gesteld omwille van het doorlopen van de procedure voor de Raad. Artikel 2246 Burgerlijk Wetboek stelt weliswaar dat een dagvaarding voor een onbevoegde rechter de verjaring stuit, maar zelfs wanneer wordt aangenomen dat dit ook geldt voor beroepen ingesteld bij de Raad, moet worden betwijfeld of die stuiting ook betrekking heeft op de voorwaarde van de spoedeisendheid in een kort geding. Die voorwaarde is immers van de verjaringstermijn te onderscheiden.

Het voorstel beoogt niet om alle kennelijk onontvankelijke beroepen in een verkorte procedure af te handelen: voor het gebrek aan handtekening of het overschrijden van de beroepstermijn is het immers niet uitgesloten dat overmacht wordt aangevoerd, waarover dan een volwaardig debat moet kunnen worden gevoerd.

Voor beroepen tegen beslissingen van instellingen waarvoor de Raad kennelijk niet bevoegd is (op dit ogenblik bv. beslissingen van instellingen leerplichtonderwijs, van instellingen voor vorming en (beroeps)opleiding, van cvo 's, van de examencommissies voor de toelatingsexamens geneeskunde en tandheelkunde, van buitenlandse instellingen, ...) is het doorlopen van de procedure evenwel zinloos.

Het voorstel beoogt daarom de invoering van een toelaatbaarheidsprocedure, waarbij de voorzitter in geval van kennelijke onbevoegdheid van de Raad binnen enkele dagen en alleen zetelend uitspraak kan doen. Dit is in het voordeel van alle betrokken partijen. Het voorstel borgt optimaal de kansen van de verzoekende partij om tijdig en met een nuttige procedure de bevoegde rechter te vatten, en het vermijdt tevens dat instellingen waarvoor de Raad niet bevoegd is kosten moeten maken voor het voeren van de procedure (neerleggen antwoordnota en administratief dossier, verschijnen ter zitting, eventueel aanstellen van een raadsman, ...) Daarenboven verlicht het voorstel de rol van de kamers voor de behandeling van de andere beroepen.

De voorgestelde tekst is geënt op de procedure inzake toelaatbaarheid van cassatieberoepen bij de Raad van State (gecoördineerde wetten op de Raad van State en procedurereglement cassatie).

Ingevolge het Vlor-advies werd een beperkte aanpassing aangebracht in de memorie.

Artikel 125

Artikel II.363 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“De academische raad is samengesteld uit:

- 1° drie achtste vertegenwoordigers van het hogeschoolbestuur;
- 2° drie achtste vertegenwoordigers van het personeel, verkozen door en onder alle personeelsleden van de hogeschool. De kandidaten dienen op het ogenblik van hun verkiezing ten minste 2 jaar een betrekking in de hogeschool te hebben bekleed;
- 3° twee achtste vertegenwoordigers van de studenten van de hogeschool, verkozen door en onder de studenten die voltijds zijn ingeschreven in die hogeschool.”

We stellen schrapping voor om het begrip ‘voltijds student’ in artikel II.363, 3° van de Codex Hoger Onderwijs te vervangen door de student die ten minste 27 studiepunten heeft opgenomen.

Het begrip ‘voltijds’ is nergens gedefinieerd in de Codex Hoger Onderwijs. Met de toenemende flexibiliteit is daarenboven het belang van voltijds ingeschreven te zijn naar de achtergrond verdwenen. Minder en minder studenten nemen een ‘voltijds’ aantal studiepunten op. In de meest recente regelgevende wijzigingen (artikel II.314 CHO) inzake studentenparticipatie is de eis om ‘voltijds’ ingeschreven te zijn, dan ook niet meer weerhouden. We willen ook de oudere wetgevende bepalingen aanpassen aan de gewijzigde realiteit en de eis van een voltijdse inschrijving inzake studentenparticipatie vervangen door op te nemen dat deze studenten ten minste 27 studiepunten moeten opgenomen hebben. . Ook met betrekking tot artikel II.369 van de Codex Hoger Onderwijs wordt voorgesteld om ‘voltijds’ te schrappen en te vervangen door de voorwaarde dat de student ten minste 27 studiepunten moet opgenomen hebben. Op deze manier participeert de student voldoende in het hoger onderwijs om ook een mandaat te kunnen opnemen in de bestuurlijke raden.

In zijn advies stelt de Vlor dat hij tevreden is met het schrappen van het begrip ‘voltijds student’ uit de regelgeving over de participatie van studentenvertegenwoordigers aan een aantal bestuursraden in de hogescholen, dit omdat ‘voltijds student’ niet gedefinieerd wordt in de Codex Hoger Onderwijs. De Vlor vindt wel dat om als studentenvertegenwoordiger een mandaat te kunnen opnemen in de bestuurlijke raden van de hogeschool, de student een minimum van 27 studiepunten moet opnemen omdat er voldoende participatie moet zijn aan het hoger onderwijs. De Vlor vraagt dat zo op te nemen in het decreet. Dit advies wordt opgevolgd en de beide artikels en de memorie worden in die zin aangepast.

Artikel 126

Artikel II.314 §2 van de Codex Hoger Onderwijs stelt:

“De studentenraad op het niveau van de instelling kan beslissen dat participatiecommissies worden opgericht op het niveau van andere onderdelen van de instelling. Ten minste voor wat betreft de adviesorganen op het opleidingsniveau wordt studenten-participatie geregeld zodat de studenten minstens een derde van de stemmen binnen dit orgaan hebben. Wanneer onvoldoende studenten bereid gevonden worden om er deel van uit te maken, kan het adviesorgaan toch functioneren.

De samenstelling en de functioneringswijze van de participatiecommissies worden vastgelegd in het in artikel II.332 bedoelde participatiereglement.”

Artikel II.369 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“Indien de hogeschool meer dan 1 departement telt, richt het hogeschoolbestuur per departement een departementale raad op. Indien het hogeschoolbestuur bepaalde beslissingsbevoegdheden toekent in een andere deelstructuur of op een ander niveau dan het departement, richt het voor deze deelstructuur of voor dit niveau een medezeggenschapsorgaan op dat samengesteld is op analoge wijze als de departementale raad en dat dezelfde bevoegdheden uitoefent.

De departementale raad is als volgt samengesteld:

- 1° het departementshoofd, dat ambtshalve voorzitter is van de departementale raad;
- 2° de helft vertegenwoordigers van het personeel, verkozen door en onder leden van het personeel verbonden aan het departement, met uitzondering van het departementshoofd. De kandidaten dienen op het ogenblik van de verkiezing ten minste 2 jaar een betrekking in de hogeschool te hebben bekleed;
- 3° een vierde vertegenwoordigers van de studenten verkozen door en onder de studenten die verbonden zijn aan het departement en voltijds zijn ingeschreven in die hogeschool;
- 4° een vierde vertegenwoordigers uit de sociaal-economische en culturele milieus, gecoöpteerd door het departementshoofd en de vertegenwoordigers, bedoeld in 2° en 3°.

In haar nota van 6 maart 2019 wijst het College van regeringscommissarissen op het gebrek aan coherentie tussen de beide artikels en dit op twee punten:

- Artikel II.314 van de Codex Hoger Onderwijs stelt inderdaad dat in participatiecommissies op niveau van de opleiding 1/3 van de leden studenten moeten zijn, terwijl artikel II.369 van dezelfde codex stelt dat dit ¼ moet zijn.
- Dat studentenvertegenwoordigers ‘voltijds’ zijn ingeschreven aan de hogeschool wordt slechts in twee (‘oudere’) artikels omtrent studentenparticipatie als voorwaarde gesteld, namelijk artikel II.369 en artikel II.363 van de Codex Hoger Onderwijs. In alle andere artikels omtrent studentenparticipatie wordt die voorwaarde niet gesteld.

Teneinde beide artikels op dit punt coherent te maken, stellen we voor om

a/in de eerste alinea van artikel II.369 van de Codex Hoger Onderwijs na het woord 'uitoefent' toe te voegen ", tenzij het gaat om een participatiecommissie op niveau van een opleiding. In dat laatste geval dienen 1/3 van de leden binnen die commissie studenten te zijn".

Artikel II.314 van de Codex Hoger Onderwijs is het meest recent ingevoerd precies met de bedoeling om de stem van de studenten zwaarder te laten doorklinken op het niveau waar zij het nauwst mee verbonden zijn, namelijk het niveau van de opleiding. De toevoeging aan artikel II.369 bevestigt dit ondubbelzinnig. Indien hogeschoolbesturen een aparte participatiecommissie oprichten op niveau van de opleiding (bv. een commissie met adviesbevoegdheid die zich buigt over het curriculum van de opleiding) dient 1/3 van de leden van die commissie te bestaan uit studenten. In alle andere gevallen (dus met betrekking tot participatiecommissies niet op het niveau van de opleiding) dienen deze participatiecommissies de samenstelling van de departementale raad te volgen;

b/in artikel II.369 3° het woord 'voltijds' te schrappen.

Het begrip 'voltijds' is nergens gedefinieerd in de Codex Hoger Onderwijs. Met de toenemende flexibiliteit is daarenboven het belang van voltijds ingeschreven te zijn naar de achtergrond verdwenen. Minder en minder studenten nemen een 'voltijds' aantal studiepunten op. In de meest recente regelgevende wijzigingen (artikel II.314 Codex Hoger Onderwijs) inzake studentenparticipatie is de eis om 'voltijds' ingeschreven te zijn, dan ook niet meer weerhouden. We willen ook de oudere wetgevende bepalingen aanpassen aan de gewijzigde realiteit en de eis van een voltijdse inschrijving inzake studentenparticipatie schrappen. Ook met betrekking tot artikel II.363 van de Codex Hoger Onderwijs (zie specifieke fiche) wordt voorgesteld om 'voltijds' te schrappen.

De Vlor vindt dat om als studentenvertegenwoordiger een mandaat te kunnen opnemen, de student een minimum van 27 studiepunten moet opnemen omdat er voldoende participatie moet zijn aan het hoger onderwijs.

De Vlor vindt ook dat de decreetgever van dit moment gebruik zou kunnen maken om andere onduidelijkheden in art. II.314 (en het daaraan gekoppelde artikel II.369) aan te pakken.

Dit voorstel moet nog verder in detail bekeken worden en verder afgestemd worden en zal eventueel later in een decreet worden opgenomen.

Artikel 127

In de nieuwe cumulatierегeling is niet meer opgenomen dat het hogeschoolbestuur toestemming moet verlenen voor het uitoefenen van een andere beroepsactiviteit of een andere bezoldigde activiteit door leden van het onderwijzend personeel met een voltijdse opdracht en de algemeen directeur. Het is dan ook niet meer nodig op te nemen dat de raad van de School of Arts advies moet verlenen over het

uitoefenen van nevenactiviteiten. De desbetreffende bepaling kan dan ook opgeheven worden.

Artikel 128

De voorgestelde aanpassing zorgt voor een correcte verwijzing naar de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die moeten worden omgevormd en die mogen worden ingericht na een negatief besluit over de toets nieuwe opleiding. Het huidig artikel bepaalt dat bestaande hbo5-opleidingen moeten worden omgevormd en dat "het instellingsbestuur nog maximaal één academiejaar de om te vormen hbo5opleiding (kan) aanbieden".

Maar artikel II.3 33° /1 bepaalt de definitie van een hbo5-opleiding: "een opleiding van het hoger beroepsonderwijs die buiten de context van deze codex werd of wordt aangeboden, met name door een cvo of een secundaire school".

Om duidelijk te maken dat de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die werden geactualiseerd moeten worden omgevormd en nog 1 academiejaar kunnen worden ingericht na een negatief besluit over de toets nieuwe opleiding, wordt de term 'hbo5-opleiding' vervangen door 'opleiding van het hoger beroepsonderwijs'.

Daarnaast wordt het lid dat werd ingevoegd bij artikel 86 van het decreet houdende vaststelling van het kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs van 18 mei 2018 maar verkeerdelijk werd opgeheven door het decreet van 1 maart 2019 opnieuw toegevoegd. Dit lid bepaalde dat de toets nieuwe opleiding voor de omvorming van een bestaande opleiding van het hoger beroepsonderwijs kosteloos is. Het gaat met name over de eerste behandeling door de accreditatieorganisatie. Conform art. II.153/6, §3, van de Codex Hoger Onderwijs kunnen hogescholen een aanvraag (na een negatief ontwerp-beoordelingsrapport) intrekken en binnen 60 dagen met een aangepast dossier opnieuw een aanvraag toets nieuwe opleiding bij de accreditatieorganisatie indienen. Pas na beoordeling van deze heringediende aanvraag volgt er een toetsingsbesluit. Paragraaf 6 van artikel II.395 bepaalt namelijk dat hogescholen na een negatief toetsingsbesluit nogmaals een aanvraag mogen indienen. Deze nieuwe aanvraag is niet kosteloos.

Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 september 2019. Dit is de inwerkingtredingsdatum van het decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten.

Artikel 129

De voorgestelde aanpassing betreft het opnieuw invoeren van de rechtsgrond om middelen over te dragen tussen hogescholen en scholen voor voltijds gewoon secundair onderwijs die een samenwerkingsverband hebben gesloten voor de hbo5-opleiding verpleegkunde.

Deze mogelijkheid was opgenomen in het decreet betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, dat door het decreet van 4 mei 2018 betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen werd opgeheven.

De regelgeving in verband met de graduaatsopleidingen werd opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs, maar verkeerdelijk werd deze mogelijkheid van overdracht van middelen niet mee overgenomen. Dit wordt door dit artikel rechtgezet met ingang van 1 september 2019, de datum waarop deze regelgeving werd opgenomen in de codex hoger onderwijs.

De Vlor is tevreden over deze maatregel, maar betreurt dat hij niet kadert in een transparant toekomstperspectief voor de hbo5opleidingen Verpleegkunde.

In antwoord op deze opmerking wordt verwezen naar het volgende artikel van dit decreet waar de mogelijkheid wordt gecreëerd voor elke participerende instelling van een samenwerkingsverband om de accreditatieorganisatie te vragen om samen met de onderwijsinspectie een beoordeling uit te voeren van de kwaliteit van de opleiding Dit kadert in een transparant toekomstperspectief voor deze opleidingen.

Artikel 130

In 2009 werd het niveau van het hoger beroepsonderwijs ingevoerd in het Vlaams onderwijssysteem. Sindsdien behoren de opleidingen van dit niveau tot het hoger onderwijs, hoewel ze werden ingericht door de centra voor volwassenenonderwijs en, voor de opleiding verpleegkunde, door scholen voor voltijds secundair onderwijs. De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die door de cvo werden ingericht zijn vanaf academiejaar 2019-2020 ingebed in de hogescholen en vallen vanaf dan onder het kwaliteitszorgsysteem van het hoger onderwijs. De opleiding verpleegkunde blijft georganiseerd worden door scholen voor voltijds secundair onderwijs.

Daarnaast kan elke partner van een samenwerkingsverband (dus de school voor voltijds secundair onderwijs of de hogeschool) de NVAO vragen om een beoordeling van de kwaliteit uit te voeren samen met de onderwijsinspectie. Deze beoordeling wordt gebaseerd op de kwaliteitskenmerken voorzien in het hoger onderwijs.

Artikel 132

Door het kort na elkaar opmaken van verschillende decreten die betrekking hebben op dezelfde artikelen is er in de nummering van artikel III.5, §2 een fout geslopen en is er tweemaal een paragraaf §2/1 in de Codex Hoger Onderwijs opgenomen. Dit wordt hier rechtgezet.

Deze correctie gaat in op 1 september 2019, dit is de datum van de inwerkingtreding van het oorspronkelijke artikel. Aangezien er enkel een correctie is aan de nummering van het artikel, heeft dit geen verdere consequenties.

Artikel 133

De voorgestelde aanpassing betreft louter een verduidelijking van de regelgeving. De vraag werd namelijk gesteld of bij de berekening van de middelen voor de graduaatsopleidingen de indexering 2X moet berekend worden vanaf het begrotingsjaar 2020, 1X via paragraaf 1 en 1X via paragraaf 3 van artikel III.42/1 van de Codex Hoger Onderwijs. Om duidelijkheid te creëren wordt met de

voorliggende bepaling duidelijk gesteld dat de indexering in paragraaf 1 beperkt is tot en met het begrotingsjaar 2019.

Dit artikel heeft uitwerking vanaf 1 januari 2019. Dit is de inwerkingtredingsdatum van het oorspronkelijke artikel.

Artikel 134

Bij onderwijsdecreet 28 van 15 juni 2018 is een vernieuwde cumulatierегeling voor het onderwijzend en academisch personeel van de universiteiten en hogescholen opgenomen. Daarbij zijn sommige bepalingen naar een ander artikel verplaatst en zijn er een aantal nieuwe artikelen toegevoegd. Als gevolg daarvan klopt de verwijzing naar de cumulatierегeling in een aantal andere artikelen niet meer. De foutieve verwijzing wordt hierbij rechtgezet.

De verwijzing in artikel V.11 van de codex hoger onderwijs naar de ambtshalve reductie als gevolg van de cumulatierегeling wordt aangepast aan de nieuwe nummering.

Deze bepaling heeft retroactieve uitwerking tot 1 september 2018, zodat de aanpassing aansluit bij de datum waarop de nieuwe cumulatierегeling in werking getreden is.

Artikel 135

1. Algemene toelichting

Bij onderwijsdecreet 28 van 15 juni 2018 is een vernieuwde cumulatierегeling voor het onderwijzend en academisch personeel van de universiteiten en hogescholen opgenomen. Waar volgens de oude cumulatierегeling een ambtshalve reductie van de opdracht maar gebeurde voor personeelsleden met een voltijdse opdracht, is dit in de nieuwe cumulatierегeling het geval voor personeelsleden met ten minste een halftijdse opdracht. Het artikel over het terugkeerrecht na een vrijwillige of ambtshalve reductie van de opdracht van een lid van het zelfstandig academisch personeel is nog opgevat volgens de oude cumulatierегeling. Het terugkeerrecht naar de opdracht van voor een vrijwillige of ambtshalve reductie van de opdracht is in artikel V.45 alleen maar mogelijk voor leden van het zelfstandig academisch personeel die oorspronkelijk een voltijdse opdracht hadden. Aangezien de ambtshalve reductie van de opdracht nu ook mogelijk is voor personeelsleden met een deeltijdse opdracht, is het logisch dat ook deze personeelsleden van het terugkeerrecht kunnen genieten. Dit wordt hierbij rechtgezet.

2. Artikelsgewijze toelichting

Het eerste lid van artikel V.45 van de codex hoger onderwijs wordt geherformuleerd zodat ook personeelsleden zonder voltijdse opdracht een terugkeerrecht krijgen. Het terugkeerrecht geldt voor het volume van de opdracht dat het personeelslid voor de reductie uitoefende. Als een personeelslid een opdracht uitoefende van 80% die door toepassing van de cumulatierегels gereduceerd werd tot 50% heeft het op grond van de nieuwe regeling recht op een terugkeer naar een opdrachtvolume van 80%, niet op een hoger opdrachtpercentage.

De bepaling dat een personeelslid na de terugkeer naar het oorspronkelijke opdracht-volume het overeenstemmende salaris geniet, is in de nieuwe regeling weggelaten. De regel dat het salaris in overeenstemming moet zijn met het opdrachtvolume volgt immers voort uit artikel V.35, 3de lid van de codex en moet niet herhaald worden.

Naast de eerder inhoudelijke wijzigingen bevat het artikel ook een aantal technische wijzigingen. De verwijzing naar de cumulatieregeling is vernummerd en de einddatum van het terugkeerrecht is aangepast aan de nieuwe pensioenregelgeving.

Omwille van de inhoudelijke aanpassingen in het artikel, heeft dit geen retroactieve uitwerking.

Artikel 136

Bij onderwijsdecreet 28 van 15 juni 2018 is een vernieuwde cumulatieregeling voor het onderwijzend en academisch personeel van de universiteiten en hogescholen opgenomen. Daarbij zijn sommige bepalingen naar een ander artikel verplaatst en zijn er een aantal nieuwe artikelen toegevoegd. Als gevolg daarvan klopt de verwijzing naar de cumulatieregeling in een aantal andere artikelen niet meer. De foutieve verwijzing wordt hierbij rechtgezet.

De verwijzing in artikel V.164, §2 van de codex hoger onderwijs naar de uitzondering op de cumulatieregeling voor het hoger kunstonderwijs wordt aangepast aan de nieuwe nummering.

Deze bepaling heeft retroactieve uitwerking tot 1 september 2018, zodat de aanpassing aansluit bij de datum waarop de nieuwe cumulatieregeling in werking getreden is.

Artikel 137

1. Algemene toelichting

De toevoeging aan artikel V.188 van de codex hoger onderwijs biedt de hogescholen de mogelijkheid om voor de werving van leden van het administratief en technisch personeel een wervingsreserve aan te leggen. Dit zorgt voor een vermindering van de administratieve lasten bij de hogescholen omdat ze voor gelijkaardige functies niet telkens een nieuwe wervingsprocedure moeten opstarten. De universiteiten hebben op basis van artikel V.51 van de codex hoger onderwijs al langer de mogelijkheid een wervingsreserve aan te leggen voor het administratief en technisch personeel.

2. Artikelsgewijze toelichtingen

De mogelijkheid om een wervingsreserve aan te leggen geldt alleen voor een cluster van verwante functies. De reserve volstaat niet voor een specifieke functie. Bij een vacature voor een specifieke functie moet er een bijkomende selectie uit de wervingsreserve plaatsvinden. Bij het aanleggen van een wervingsreserve moet het hogeschoolbestuur de geldigheidsduur ervan bepalen, afhankelijk van de aard

van de te begeven functies. Het hogeschoolbestuur moet de kandidaten informeren dat zij in een werfreserve zullen opgenomen worden.

Artikel 138

1. Algemene toelichting

De algemene regel, opgenomen in artikel V.206/5 van de codex hoger onderwijs, is dat de lectoren van een CVO die in het kader van de overgang van de HBO5opleidingen en de uitbouw van de lerarenopleidingen naar een hogeschool overgaan, in een ambt van het onderwijzend personeel ingeschaald worden rekening houdend met het minimale bekwaamheidsbewijs. Het minimaal vereiste bekwaamheidsbewijs voor een ambt van het onderwijzend personeel aan een hogeschool is een bachelordiploma. In de diplomavereisten voor de toegang tot het ambt van lector bachelor aan een CVO is een graduaatsdiploma gelijkgesteld met een bachelordiploma. Als gevolg van het verschil in diplomavereisten kan een lector aan een CVO met een graduaatsdiploma in principe niet overgaan naar een hogeschool. Om te vermijden dat hierdoor een deel van de lectoren van de CVO niet naar een hogeschool kunnen overgaan, is een overgangsregeling uitgewerkt die bepaalt dat bij de inschaling van de personeelsleden een graduaatsdiploma gelijkgesteld is met een bachelordiploma.

Deze gelijkstelling geldt alleen voor de inschaling in een ambt van het onderwijzend personeel van de hogeschool. Als het personeelslid nadien een uitbreiding van de omvang van de opdracht wil, gelden de diplomavereisten zoals die voor de personeelsleden van een hogeschool gelden. Om de tewerkstellingsmogelijkheden van personeelsleden die met een graduaatsdiploma van een CVO naar een hogeschool overgekomen zijn te vergroten, wordt de afwijking van de diplomavereiste uitgebreid tot een verhoging van de omvang van het opdrachtpercentage van de betrokken personeelsleden.

Er wordt geen afbreuk gedaan aan de grondrechten of het gelijkheidsbeginsel

2. Artikelsgewijze toelichtingen

De overgangsregeling in artikel V.206/6, 1°, van de codex hoger onderwijs wordt aangevuld met een uitbreiding van de omvang van de opdracht van het personeelslid dat van een CVO naar een hogeschool is overgegaan.

De wijziging aan artikel V.206/6, 1°, heeft uitwerking met ingang van 1 september 2019. Dit is de datum waarop de personeelsleden naar de hogeschool overgaan en vanaf wanneer zij onder de rechtspositieregeling van de personeelsleden van de hogescholen vallen. De retroactiviteit is nodig om het personeelsbeleid van de hogescholen te vereenvoudigen en de tewerkstellingskansen van de betrokken personeelsleden binnen de hogescholen te vergroten.

Artikel 139

De verwijzing in artikel V.276, §3 van de codex hoger onderwijs naar de uitzondering op de cumulatieregeling voor het hoger kunstonderwijs wordt aangepast aan de nieuwe nummering.

Deze bepaling heeft retroactieve uitwerking tot 1 september 2018, zodat de aanpassing aansluit bij de datum waarop de nieuwe cumulatierегeling in werking getreden is.

Hoofdstuk 13. Wijzigingen van het decreet van 10 juli 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

Wijziging artikel 140 en 141

Algemene toelichting

Het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen regelt de verbintenissen van de 3 partijen die betrokken zijn bij de overeenkomst van alternerende opleiding en de stageovereenkomst alternerende opleiding nl. de leerling, de onderneming en de opleidingsverstrekker. Eén van de verplichtingen van de onderneming is om een exemplaar van de overeenkomst te bezorgen aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren. In de praktijk wordt vastgesteld dat het bijna altijd de opleidingsverstrekker is die een exemplaar van de overeenkomst bezorgt aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren. Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren adviseert dan ook om deze verplichting bij de opleidingsverstrekker te leggen. Aangezien de opleidingsverstrekkers ook moeten instaan voor de opmaak van de overeenkomst, is het logisch dat zij ook zorgen voor het bezorgen van een exemplaar van de overeenkomst. Dit biedt ook de meeste garantie op een volledige registratie van alle overeenkomsten, wat belangrijk is met het oog op toezicht en volledige beleidsinfo.

In de praktijk nemen de opleidingsverstrekkers ook een groot deel van de erkennings-aanvragen voor hun rekening, een administratieve last die decretaal niet bij hen ligt. Er zal een actieplan uitgewerkt worden zodat meer ondernemingen zelf hun erkenningsaanvragen indienen en die administratieve last bij de opleidingsverstrekkers vermindert.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 140

Dit artikel somt de verbintenissen van de onderneming op. De verbintenis bepaald in punt 3° (het bezorgen van een exemplaar van de overeenkomst aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren) wordt opgeheven.

Artikel 141

Dit artikel somt de verbintenissen van de opleidingsverstrekker op. Er wordt een verbintenis toegevoegd inzake het bezorgen van een exemplaar van de overeenkomst aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.

Hoofdstuk 14. Wijzigingen van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016

Artikel 142

Binnen de regeling voor behoud (rationalisatie) van de onderwijsinternaten wordt een tweede genadejaar voorzien (het eerste genadejaar werd in 2017 geïntroduceerd).

De instellingen die hiermee omvat worden, worden geduid in deel III, hoofdstuk 2, afdeling 1, artikel III.8. Het gaat hierbij om alle soorten onderwijsinternaten die verblijf voorzien op schooldagen.

Het aantal genadejaren komt hiermee gelijk aan dat van de scholen basisonderwijs. Binnen het secundair onderwijs is er maar één genadejaar en gaat men hierna over tot fusies of reorganisaties. Omwille van de toekenning van omkadering binnen internaten is dit geen optie. Een fusie van internaten leidt namelijk tot het verlies van het grootste deel van de toegewezen omkadering. Het bestaan van een onderwijsinternaat kan namelijk van levensbelang zijn voor een school.

Artikel 143

Aan cursisten en leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften die een opleiding in het gefinancierd of gesubsidieerd volwassenenonderwijs volgen en daar aan de toelatingsvoorwaarden voldoen, en aan studenten met een functiebeperking die in het gefinancierd of gesubsidieerd hoger onderwijs ingeschreven zijn in een bachelor-, een master-, een bachelor-na-bachelor - of een master-namasteropleiding, of in een schakel- of voorbereidingsprogramma of in een specifieke lerarenopleiding, kunnen speciale onderwijsleermiddelen ter beschikking worden gesteld.

Sinds 1 september 2019 maken ook de graduaatsopleidingen van het hoger beroepsonderwijs deel uit van het hoger onderwijs. Ze vallen dus niet meer onder het 'gefinancierd en gesubsidieerd volwassenenonderwijs', zoals omschreven in artikel IV.38. Aangezien het niet de bedoeling van de regelgever is om studenten met functiebeperkingen uit het hoger beroepsonderwijs uit te sluiten van speciale onderwijsleermiddelen, dienen de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs in artikel IV.38 §1 dus expliciet vermeld te worden in de opsomming onder het 'gefinancierd en gesubsidieerd hoger onderwijs' en dit met terugwerkende kracht tot 1 september 2019.

Artikel 144

1. Synchron internetonderwijs en Bednet

Het Synchron Internet Onderwijs (SIO) is een specifieke vorm van afstandslernen, waarbij een jongere die fysiek niet in staat is om in de klas aanwezig te zijn toch kan deelnemen aan het klasgebeuren "in real time" door middel van en ondersteund door ICT-toepassingen. SIO biedt aan leerlingen voor wie het door ziekte, ongeval of moederschapsrust tijdelijk onmogelijk is om onderwijs te volgen in hun school, de mogelijkheid om op afstand, via de computer, rechtstreeks en in interactie met de leerkrachten en klasgenoten de lessen te volgen. SIO ondersteunt het leerproces, beperkt de leerachterstand en bereidt de terugkeer naar school voor. SIO kan gecombineerd worden met TOAH.

Voor SIO is er een centrale organisator, vzw Bednet. VZW Bednet startte in het schooljaar 2006-2007 met enkele proeftrajecten. VZW Bednet realiseert begeleiding op maat van de zieke leerling door de schoolomgeving aan te bieden via het internet. Dit is een gebruiks- en kindvriendelijke oplossing die binnen het leerplichtonderwijs een aantal mogelijkheden biedt. SIO werd door de vzw "op de kaart gezet". Bednet vzw werd vanaf het begin door de overheid gesubsidieerd. In het decreet van 25 april 2014 betreffende het Onderwijs XXIV werd synchroon internetonderwijs decretaal verankerd. Sinds 1 september 2015 is SIO dan ook een recht voor elk ziek kind in Vlaanderen en de Nederlandstalige scholen in Brussel. De subsidie voor vzw Bednet werd simultaan opgetrokken tot 2,3 miljoen euro. Vanaf het toekennen van deze hogere subsidie werden er tussen vzw Bednet en de Vlaamse Overheid concretere afspraken gemaakt over de te leveren prestaties, in zeer belangrijke mate het bereik van de doelgroep.

1.1 Synchroon internetonderwijs in OD29

In onderwijsdecreet XXIX van 5 april 2019 werden met art. 10, 105, 137 en 139 bepalingen omtrent het synchroon internetonderwijs ingevoerd in het decreet basisonderwijs, de codex secundair onderwijs en het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs. Voornamelijk de artikelen met betrekking tot wijzigingen in het BVR betreffende codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs zijn in deze van belang. Volgende bepalingen werden ingevoegd:

Art. IV.52.

De regering garandeert de centrale organisatie van het synchroon internetonderwijs, verder in dit hoofdstuk SIO te noemen, zoals vermeld in artikel 36/1 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 117/1 van de Codex Secundair Onderwijs.

De regering bepaalt de opdracht van de centrale organisator.

De subsidieovereenkomst heeft maximaal een duurtijd van vier schooljaren.

De centrale organisator neemt een vertegenwoordiging van de regering op in zijn bestuursorganen.

Art. IV.53.

Een organisatie die de taak van centrale organisator wil opnemen, al dan niet in samenwerking met andere partners voor specifieke deelopdrachten, moet daarvoor, na oproep door de Vlaamse Regering, een aanvraagdossier indienen.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanstelling van de centrale organisator en de manier waarop de organisatie haar samenwerking met andere partners voor specifieke deelopdrachten moet beschrijven.

In deze artikelen wordt bepaald dat SIO aangeboden wordt via centrale organisatie. Een zeer belangrijk gegeven binnen SIO is het beoordelen van de zinvolheid en de haalbaarheid. Hiervoor kan geen statische lijst van criteria uitgewerkt worden. Het is belangrijk dat die afweging gemaakt wordt door een organisatie die daar ook de nodige expertise voor heeft. Het vergaande recht en gebruik van SIO is uniek in de wereld. Het gehele concept wordt hier, in Vlaanderen, uitgewerkt. Dit dient te gebeuren door een organisatie die daar dan ook de middelen toe krijgt.

De Vlaamse regering sloot in OD29 met het oog op de centrale organisatie een beheersovereenkomst, voor een maximale periode van 4 schooljaren, af.

- De centrale organisatie krijgt zo de nodige zekerheid voor een langere periode, wat meer mogelijkheid geeft tot langere termijnplanning, personeelsontwikkeling ....
- Voor de overheid is er een betere basis om eventuele bijkomende investeringen (bvb. Voor materiaalontwikkeling) te doen dan bij een jaarlijks gesubsidieerde organisatie.
- Om de zoveel jaar (maximaal na 4) kan concurrentie spelen zodat verzekerd is dat er met de meest competitieve en performante centrale organisatie voor het Synchron internetonderwijs van dat moment gewerkt wordt.
- In de beheersovereenkomst wordt ook de opdracht van de centrale organisatie gespecificeerd. Die opdracht bevat elementen als het ter beschikking stellen van het materiaal voor SIO-trajecten, een helpdeskfunctie en technische ondersteuning, het toetsen van de voorwaarden en criteria, activiteiten op het vlak van materiaal- en methodieontwikkeling, onderzoek en vorming in verband met SIO .... Deelopdrachten kunnen toegewezen worden aan andere organisaties dan de centrale organisatie. Bij de (minstens vierjaarlijkse) openstelling kunnen organisaties ook postuleren voor het invullen van deelopdrachten. De eindverantwoordelijkheid ligt bij de centrale organisatie, het is dan ook met die centrale organisatie dat de Vlaamse Regering een subsidieovereenkomst sluit en waarin ze zal participeren aan de bestuursorganen.

De inwerkingtreding van deze bepalingen in OD29 is 1 september 2019. In de memorie van toelichting werd toen verduidelijkt dat deze inwerkingtreding de inwerkingtreding is van de voorbereidingsfase (uitschrijven van een regelgeving en procedure voor de centrale organisator, selecteren van een centrale organisator, ...). De centrale organisator zou zijn taak als de organisator van synchron internetonderwijs, bedoeld als zijnde de praktische organisatie van SIO-trajecten aan jongeren die afwezig zijn van school omwille van medische redenen aanvangen op 1 september 2020.

1.2 Centrale organisator van het synchron internetonderwijs in voorbereiding
Conform OD29 wordt in de loop van 2019 - 2020 een overslag gemaakt van de 'jaarlijkse subsidie aan Bednet VZW' naar een 'meerjarige subsidieovereenkomst met een centrale organisator van het synchron internetonderwijs (COSIO), die na mededinging aangeduid wordt'. De redenering achter deze meerjarige kaderovereenkomst, staat vermeld in de vorige alinea.

De COSIO zou, volgens OD 29, op 1 september 2020 van start gaan met de praktische organisatie van de SIO-trajecten. De dienstverlening van het SIO dient echter wel voortgezet te worden, zodat we de kwetsbare groep zieke kinderen niet in de kou laten staan. De subsidie 2020 voor Bednet werd dan ook voortgezet, maar in tijd beperkt tot eind augustus 2020.

In februari 2020 stellen we echter vast er zich een aantal issues voordoen die uitgeklaard moeten worden.

- De samenstelling van het vergoedingsmodel.
- In OD29 werd nog niet toegevoegd dat de Vlaamse Regering over het vergoedingsmodel kan beslissen. Dit zal in de praktijk echter met een Besluit van de Vlaamse Regering en kaderovereenkomst geregeld worden. Het legaliteitsbeginsel vraagt dat er een decretale basis ingeschreven wordt.
- Indien we de mededinging een ernstige kans willen geven, moeten we de potentiële kandidaten voldoende tijd geven om hun aanvraagdossier op te stellen.
- Na selectie (waar best ook enige tijd voor genomen wordt) moet de gekozen COSIO zich goed kunnen voorbereiden op de concrete start.
- Na de aanstelling van de COSIO moet er nog een subsidiebesluit komen om de subsidie daadwerkelijk aan de COSIO uit te kunnen keren.
- Kortom: de timing voor de start van de werking van de COSIO op 1 september 2020 is (te) krap geworden, willen we dit dossier op een gedegen manier aanpakken.

Er wordt een artikel toegevoegd in ODXXX dat de inwerkingtreding van de COSIO uitstelt naar 1 september 2020. Het huidig artikel, met een vroegere inwerkingtreding, wordt opgeheven. Op 1 september 2020 start de selectieprocedure en voorbereidingstijd voor de COSIO. De praktische organisatie van SIO-trajecten door de COSIO zal starten op 1 januari 2021.

De subsidie 2020 voor Bednet zal verlengd worden tot het gehele kalenderjaar per Besluit van de Vlaamse Regering, conform de werkwijze van de voorbije jaren. Bednet dient een inhoudelijk- en financieel verslag in, waar zicht gegeven wordt op de gehele werking en het aantal 'bediende leerlingen'. De subsidie (het vergoedingsmodel) aan Bednet is voor 2020 als volgt opgebouwd:

- 114.350 euro per begonnen schijf van 50 leerlingen;
- et een maximum van 2.287.000 euro (= 1.000 leerlingen), ook al worden er meer leerlingen geholpen;
- de gemiddelde kost per leerling (ongeacht de duurtijd van het SIO) is 2.287 euro.

Er worden ook drie inhoudelijke wijzigingen toegevoegd aan artikel IV.52 in ODXXX:

- De overeenkomst wordt verlengd tot een maximale duur van vijf kalenderjaren. Op deze manier kan de nieuwe minister van Onderwijs telkens na ongeveer 1 jaar in zijn of haar legislatuur een beslissing nemen over de centrale organisator.
- De Vlaamse Regering krijgt (conform het legaliteitsbeginsel) een decretale basis om over het vergoedingsmodel te beslissen. In het artikel IV.52 worden mogelijke, algemene bouwstenen van het vergoedingsmodel toegevoegd. Dit blijft zeer algemeen, zodat er in de kaderovereenkomst en het Besluit van de Vlaamse Regering ruimte blijft voor flexibiliteit en onderhandeling met de COSIO-kandidaten.

- In plaats van "bestuursorganen" wordt gesproken over één bestuursorgaan.

Artikel 145, 146, 147

Deze artikelen betreffen technische aanpassingen.

Naar aanleiding van wijzigingen in de regelgeving m.b.t. de ambten in het deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs, zijn er aanpassingen nodig aan de regelgeving ICT-coördinatie. Ook de benaming "academie" voor het deeltijds kunstonderwijs werd opgenomen.

Deze wijzigingen treden in werking op de dezelfde datum als de oorspronkelijke wijzigingen.

Artikelsgewijze toelichtingen

Art. 145

De term "school voor deeltijds kunstonderwijs" wordt vervangen door "academie".

Art. 146

De term "academie" wordt toegevoegd. De berekening van het aantal lesuren cursist die door de centra voor volwassenenonderwijs gerealiseerd werden, wordt in overeenstemming gebracht met de berekening van de omkadering en werkingsmiddelen volgens het nieuwe financieringssysteem van het volwassenenonderwijs. Dit betekent dat vanaf het schooljaar 2022-2023 ook voor de ICT-coördinatie rekening wordt gehouden met het gemiddelde van de prestaties die in de drie voorafgaande referentieperiodes gerealiseerd werden.

Art. 147

In de 1° is de personeelscategorie "administratief personeel" geschrapt, aangezien deze categorie niet langer bestaat.

In de 2° en 3° zijn de ambten en puntenwaarden aangepast aan het besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2018 betreffende het opleidingsaanbod, de organisatie, de personeelsformatie, de inning van het inschrijvingsgeld en de certificering van het deeltijds kunstonderwijs.

In de 3°/1 wordt voor het ondersteunend personeel in het volwassenenonderwijs verwezen naar het desbetreffende besluit van de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk 15. Wijzigingen van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs

Artikel 148, 149, 150, 151, 152, 153

De eerste twee wijzigingsbepalingen vervangen doorheen het decreet deeltijds kunstonderwijs de term 'eindoelen' door 'onderwijsdoelen' omdat dit het concept is dat nu voor alle onderwijsniveaus wordt gebruikt. De wijziging heeft geen enkele inhoudelijke consequentie. (artikel 148, 149)

De overige wijzigingsbepalingen (artikel 150, 151, 152, 153) stellen de afstemming tussen langlopende studierichtingen en de beroepskwalificaties op punt. De

artikelen 12, 14, 16 en 18 van het decreet deeltijds kunstonderwijs sommen de verschillende langlopende studierichtingen per domein op die tegelijk de benamingen zijn van de beroepskwalificaties waartoe ze opleiden. Tijdens het tot stand komen van de regelgeving, was de exacte benaming van de beroepskwalificaties nog niet bekend. De benaming van de beroepskwalificaties verschilt uiteindelijk in een aantal gevallen van de studierichting. Beroepskwalificaties die toeleiden naar een maatschappelijke sector buiten de arbeidsmarkt, met name de amateurkunsten, bevatten het prefix 'amateur'.

De decreetswijziging herformuleert de artikelen 12, 14, 16 en 18 lichtjes in die zin dat de gelijknamigheid van de studierichtingen en de beroepskwalificaties verdwijnt. De inhoudelijke koppeling tussen studierichting en beroepskwalificatie wordt via het besluit van de Vlaamse Regering over de einddoelen gemaakt. Hiervoor wordt een decretale rechtsgrond voorzien.

Op die manier kunnen de huidige ingeburgerde benamingen van de studierichtingen behouden blijven in uitvoeringsbesluiten, leerplannen, jaarplannen en websites van academies.

Artikel 154

De eerste en tweede wijziging aan artikel 67 §2 stroomlijnen de toepassing van de financierbaarheidsvoorwaarden op andere bepalingen in het decreet. In de oorspronkelijke bepaling liep de termijn waarin een leerling twee derde van de lessen aanwezig moet zijn vanaf de inschrijving. Omdat schoolbesturen al vanaf de eerste schooldag van maart kunnen starten met inschrijven voor het komende schooljaar (art. 37 §2), wordt de start van de termijn voor de verplichte aanwezigheid gelijk gelegd met de start van het schooljaar.

De Vlor merkt op dat als een leerling zich pas eind september inschrijft, hij of zij al vier lessen afwezig is en ziet daarvoor twee mogelijke oplossingen:

(1) de periode waarop de aanwezigheden worden berekend voor de leerlingen die zich in september inschrijven, begint pas vanaf het moment van de inschrijving;

Dit is echter voor AGODI onmogelijk uit te voeren.

(2) de afwezigheden van een leerling tijdens de lessen voorafgaand aan de inschrijving, worden als gewettigde afwezigheden gemarkeerd.

Dit veroorzaakt een ongelijkheid tussen leerlingen. Het minimaliseert het belang van de lessen in september en geeft tegelijk leerlingen die pas eind september (net voor de deadline van 1 oktober) inschrijven veel meer kansen op ongewettigd afwezig zijn dan leerlingen die op 1 september starten.

Met onderwijsdecreet 29 is de uiterste betaaldatum voor het inschrijvingsgeld verschoven. Conform artikel 90 moet een leerling vóór 1 november het

inschrijvingsgeld betaald hebben. Voorheen was dat 1 oktober. Het inschrijvingsgeld betaald hebben wordt een voorwaarde om de financierbaarheid van de leerling vast te stellen. Voorheen was deze voorwaarde gekoppeld aan de definitie van regelmatige leerling, maar omwille van het verschuiven van de uiterste betaaldatum is de voorwaarde daar geschrappt.

De derde wijziging voegt een vijfde paragraaf toe aan artikel 67. Leerlingen kunnen de vakken van één opleiding in meer dan één academie volgen. Die regeling is opgenomen in het organisatiebesluit. Het organisatiebesluit bevat ook een bepaling die de financiering regelt. Elke academie krijgt de helft van de omkadering, vandaar dat deze leerlingen in de leerlingenadministratie 50%-leerlingen genoemd worden. Volgens het legaliteitsbeginsel komt het aan de decreetgever toe om de regels voor de financiering en subsidiering van academies vast te leggen. De bepaling die de financiering regelt, wordt daarom opgenomen in het decreet.

De wijzigingsbepaling verfijnt eveneens de toepassing van de wegingsfactoren. Als een leerling zijn opleiding in meer academies volgt, kan het voorkomen dat de ene vestigingsplaats in een dunbevolkt gebied en de andere in een dichtbevolkt gebied gelegen is. De bepaling regelt de toepassing van de wegingsfactor. Enkel in de academie waar de leerling les volgt in een dunbevolkte gemeente wordt de wegingsfactor 1,05 toegepast. Dit gebeurt ook enkel als de leerling voor die helft volledig les volgt in een dunbevolkte gemeente. Technisch gezien wordt de wegingsfactor dunbevolkt dus in rekening gebracht als de deling van omkadering tussen de verschillende academies is gebeurd. De wegingsfactor Brussel-Voeren van 1,4, wordt op dezelfde manier toegepast.

Het tweede lid van de wijzigingsbepaling regelt de financierbaarheid van leerlingen die in twee of meer academies meer opleidingen volgen. Omdat een leerling maar één keer per domein meetelt, moet het Agentschap voor Onderwijsdiensten bij de omkaderingsberekening zelf bepalen in welke academie de leerling financierbaar is. Voor die beslissing ontbrak tot nu toe de decretale rechtsgrond. Het Agentschap paste de regel toe dat de leerling meetelt in de academie waar hij het eerst aan de inschrijvingsvoorwaarden voldaan heeft, d.w.z. het academiereglement en het artistiek pedagogisch project heeft goedgekeurd. Met onderwijsdecreet 29 is de voorwaarde dat de leerling de helft van het inschrijvingsgeld moet betalen als inschrijvingsvoorwaarde geschrappt.

De wijzigingsbepaling voegt een getrapte procedure in. In eerste instantie kunnen de directeurs van de betrokken academies in onderling overleg bepalen waar de leerling financierbaar is. Het Agentschap voor Onderwijsdiensten bezorgt hen daartoe de lijsten van de leerlingen die zich in meer academies gelijktijdig hebben ingeschreven. Als ze geen akkoord bereiken, is de leerling financierbaar in de academie waar de inschrijving van de leerling voor het eerst geregistreerd is in Discimus, het elektronisch systeem dat het Agentschap voor Onderwijsdiensten voor de uitwisseling van leerlingengegevens gebruikt. Vanaf het schooljaar 2019-2020 is het deeltijds kunstonderwijs ook in dat systeem opgenomen.

De Vlor betreurt deze maatregel en vraagt dat Discimus bij inschrijving op z'n minst aangeeft of de leerling al in andere academie(s) is ingeschreven.

Deze vraag is voorzien in Discimus; dit komt binnenkort in orde, wanneer de koppeling met de databank Rijksregisternummers gelegd is.

Artikel 155

De toevoeging maakt het voor een schoolbestuur mogelijk om ook tussen zijn academies onderling lestijden over te dragen. Schoolbesturen met meer academies, bijvoorbeeld in de grote steden zoals Gent en Antwerpen, kunnen op die manier de omkadering optimaler benutten.

De oorspronkelijke regelgeving bepaalt enkel dat het schoolbestuur intern moet vastleggen hoeveel lestijden het wil overdragen. Om de besteding van het lestijdenpakket te kunnen opvolgen, moet het Agentschap voor Onderwijsdiensten een zicht hebben op de overdrachten, hetzij naar het volgende schooljaar, hetzij naar een andere academie.

Artikel 156 en 165

Bij decreet of besluit zijn de geijkte benamingen vastgelegd van structuuronderdelen die in het deeltijds kunstonderwijs worden gehanteerd. Deze benamingen gelden voor alle erkende, gefinancierde of gesubsidieerde secundaire scholen, over de onderwijsnetten heen. De bedoeling hiervan is transparantie en eenvormigheid creëren naar ouders, leerlingen, personeelsleden en andere belanghebbenden.

Toch wordt in het onderwijsveld vastgesteld dat in sommige gevallen onderwijsverstrekkers communiceren aan de hand van niet-officiële benamingen en dat om uiteenlopende redenen (bv om zich nadrukkelijker te onderscheiden van andere onderwijsverstrekkers, om een eigen leerplan meer specifiek tot uiting te laten komen). Dit kan ongewenste effecten veroorzaken zoals materiële vergissingen bij de toelating/inschrijving van leerlingen of onterechte verwachtingen van ouders en leerlingen op het vlak van studiebekrachtiging. Om die reden wordt thans expliciet decretaal bepaald dat schoolbesturen (en scholen) er in hun communicatie- en informatiebeleid toe gehouden zijn minstens de officiële benamingen van structuuronderdelen te gebruiken.

Gezien het belang van deze maatregel wordt ook in een financiële sanctiemogelijkheid voorzien, in die zin dat een gedeeltelijke terugvordering of inhouding op de werkingsmiddelen kan worden toegepast.

Artikel 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 166

De eerste wijzigingsbepaling (artikel 157) voorziet in artikel 110 van het decreet deeltijds kunstonderwijs een verdeelsleutel om de leerlingen van de domeinoverschrijdende initiatieopleiding mee te tellen in de programmatie- en rationalisatienormen op domeinniveau. De domeinoverschrijdende eerste graad vormt in de programmatie- en rationalisatieregelgeving een afzonderlijk structuuronderdeel dat niet is ondergebracht in een bepaald domein. Daardoor is het niet duidelijk hoe deze leerlingen meetellen voor het bereiken van de programmatie- en rationalisatienormen die op domeinniveau zijn vastgelegd.

De wijzigingsbepaling hanteert een zuiver mathematische benadering. Het aantal leerlingen wordt gedeeld door het aantal domeinen dat de academie organiseert. Het evenredige deel wordt bij de leerlingenaantallen van de overige structuuronderdelen van een domein geteld. Een meer inhoudelijke benadering waarbij er wordt uitgegaan van de domeinen die in de domeinoverschrijdende initiatieopleiding effectief aanbod komen, zou de toepassing en controle van de regelgeving veel complexer maken. De academies hebben veel autonomie over de inhoudelijke invulling van de domeinoverschrijdende initiatieopleiding, waardoor de invulling jaarlijks kan wisselen.

De Vlor pleit ervoor om de academie inspraak te geven: voor de domeinoverschrijdende eerste graad, moet de academie mee kunnen bepalen voor welk domein een bepaalde leerling meetelt.

Het voorstel van de Vlor is echter administratief onhaalbaar.

De tweede wijzigingsbepaling (artikel 158) verfijnt in artikel 114 de toepassing van de programmatie-normen voor domeinen in een nieuwe academie. Zo worden er afrondingsregels toegevoegd, omdat de pro rata-norm niet telkens een geheel getal oplevert. De uitkomst wordt steeds afgerond naar een geheel getal.

De oprichtingsperiode voor een nieuw domein in een nieuwe academie is twaalf schooljaren. Vanaf het dertiende schooljaar worden de rationalisatienormen van toepassing. Veel schoolbesturen richten de structuuronderdelen van de 1e, 2e, 3e en 4e graad gelijktijdig op. Op het moment dat een schoolbestuur de verplichte structuuronderdelen volledig heeft uitgebouwd en de programmatienorm bereikt wordt, heeft het nieuwe domein zijn levensvatbaarheid bewezen. Het is logisch dat de oprichtingsperiode dan is afgerond. De wijzigingsbepaling zorgt ervoor dat het nieuwe domein in het daaropvolgende schooljaar onderhevig wordt aan de rationalisatienormen.

Als een domein de programmatienorm niet haalt, kan de oprichting toch doorgaan als het domein in het voorgaande schooljaar de norm wel gehaald heeft. Die regeling wordt ook wel het genadejaar genoemd. Als een domein twee schooljaren op rij de norm niet haalt, worden de leerlingen die er les volgen, niet langer meegeteld in de omkaderingsberekening voor het volgende schooljaar. De wijzigingsbepaling verduidelijkt de genade-jaarregeling door te verwijzen naar twee opeenvolgende teldagen. In het laatste oprichtingsjaar moet de academie de volledige programmatienorm voor de domeinen in oprichting bereiken. Het tweede lid laat ook voor dat laatste schooljaar een genadejaar toe.

De derde wijzigingsbepaling (artikel 159) zorgt voor dezelfde verfijningen in artikel 115, dat de oprichting van een nieuw domein in een bestaande academie regelt: afrondingsregels, verkorte oprichtingsperiode en verduidelijking van het genadejaar.

De vierde wijzigingsbepaling (artikel 160) verduidelijkt de regelgeving over de oprichting van structuuronderdelen in artikel 116. In een aantal structuuronderdelen bestaan verschillende trajecten. Zo kunnen academies de 4e graad van het domein beeldende en audiovisuele kunsten in een vier-, vijf- of tienjarig traject organiseren. Schoolbesturen kiezen er vaak voor om meer trajecten gelijktijdig uit te bouwen. In de oorspronkelijke programmatieregelgeving was het niet duidelijk wanneer de oprichting van een structuuronderdeel in dat geval voltooid is. Door te verwijzen naar het aantal schooljaren van de oprichting in plaats van het aantal opgerichte leerjaren wordt de toepassing duidelijker voor structuuronderdelen waarvoor academies meer trajecten kunnen oprichten.

De vijfde wijzigingsbepaling (artikel 161) introduceert in artikel 117, dat de oprichting van een nieuw structuuronderdeel regelt, afrondingsregels voor de berekening van de jaarlijkse programmatienorm. De genadejaarregeling wordt verduidelijkt naar analogie van de regeling voor academies en domeinen in oprichting. Ten slotte verduidelijkt de wijzigings-bepaling ook de toepassing van jaarlijkse programmatienorm. Door te verwijzen naar het aantal schooljaren van de oprichting in plaats van het aantal opgerichte leerjaren wordt de toepassing duidelijker voor structuuronderdelen waarvoor academies meer trajecten kunnen oprichten.

De zevende wijzigingsbepaling (artikel 162) verduidelijkt de toepassing van de rationalisatienormen. Als een schoolbestuur beslist om een domein of structuuronderdeel stop te zetten omdat de rationalisatienorm niet bereikt wordt, kunnen de leerlingen hun schooljaar er toch voltooien. Een sluiting met onmiddellijke ingang op de teldag (1 februari) zou voor de leerlingen en hun ouders heel wat praktische problemen opleveren, waardoor het risico bestaat dat leerlingen hun opleiding stopzetten. De sluiting vindt dus plaats bij het begin van het schooljaar. Ze gebeurt in één beweging, er is geen afbouwscenario mogelijk, althans niet gesubsidieerd of gefinancierd. Uiteraard kan een schoolbestuur ervoor kiezen om het domein of structuuronderdeel met eigen middelen voort te zetten. Bij de sluiting van een academie geldt in principe dezelfde regeling, maar het is onwaarschijnlijk dat zo'n sluiting zal plaatsvinden. Het schoolbestuur zal dan wellicht de academie overhevelen naar een ander schoolbestuur.

De achtste wijzigingsbepaling (artikel 163) verlaagt de rationalisatienorm voor het domein Beeldende en Audiovisuele Kunst in de Brusselse academies in het geval het schoolbestuur alleen de structuuronderdelen van de eerste graad, de tweede graad en de derde graad voor jongeren organiseert. Dit om academies die zich in hun beeldende en audiovisuele kunstaanbod exclusief op kinderen en jongeren richten de kans te geven om dit aanbod in stand te houden.

De tiende wijzigingsbepaling (artikel 166) begrenst in artikel 156 de overgangsmaatregel die de oprichting van een structuuronderdeel beeldende en audiovisuele cultuur, danscultuur, woordkunst-dramacultuur, muziekcultuur of muziekgeschiedenis vrijstelt van de programmatievoorwaarden en -normen. De overgangsmaatregel is te verantwoorden in het licht het van de overgang van de

oude naar de nieuwe structuur en verzekert de vlotte doorstroom van leerlingen van de vroegere hogere graad naar dit nieuwe aanbod. Na drie schooljaren is de overgangperiode achter de rug. Schoolbesturen kunnen die structuuronderdelen nog oprichten, maar zijn dan onderhevig aan de programmatievoorwaarden.

De Vlor pleit om:

- de rationalisatienorm niet toe te passen m.b.t. alle kortlopende studierichtingen, omdat die in de praktijk zelden of nooit de rationalisatienorm halen en dus op termijn niet meer ingericht zullen worden, wat zal leiden tot een verschraving van het aanbod.

Rationalisatienorm volledig loslaten is moeilijk te verdedigen tegenover andere opleidingen en zeker in tijden van budgettaire beheersbaarheid.

- een academie meteen de onderwijsbevoegdheid toe te kennen als zij beslist om een bepaald structuuronderdeel op te starten. Op de manier moet zij die niet telkens opnieuw aanvragen.

Het moeten vragen van onderwijsbevoegdheid is geen optie. Of de procedure eenvoudiger kan moet verder bekeken worden.

Artikel 164

Door een wijziging aan artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2018 betreffende de lokale samenwerkingsinitiatieven tussen scholen voor basis- secundair onderwijs, instellingen voor hoger onderwijs en de academies voor deeltijds kunstonderwijs is de deadline voor academies en scholen om een ondersteuningsaanvraag in te dienen met twee weken vervroegd; van 1 maart naar 15 februari (Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019).

Met het oog op een vlottere afhandeling van de aanvraag- en gunningsprocedure heeft de Vlaamse Regering zowel de indiendatum als de uiterste datum waarop de beoordelingscommissie haar gemotiveerde rangschikking bezorgt aan de minister 2 weken vervroegd. Daardoor is er voldoende tijd om de daaropvolgende stappen te nemen, o.a. opmaak ministerieel besluit, advies inspectie van financiën, communicatie naar de scholen en academies. Op die manier vernemen scholen en academies uiterlijk 15 mei of hun aanvraag al dan niet is goedgekeurd.

De nieuwe indiendatum is echter nog niet decretaal vastgelegd, waardoor er een tegenspraak is ontstaan tussen het decreet en het uitvoeringsbesluit. De voorgestelde wijziging corrigeert dat. In het decreet wordt niet gewoon de datum aangepast, maar wordt delegatie verleend aan de Vlaamse Regering om de uiterste indieningsdatum te bepalen.

De wijziging heeft retroactief uitwerking met ingang van 1 september 2019, de inwerkingtreding van het wijzigingsbesluit.

Hoofdstuk 16. Wijzigingen van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding

Artikel 167

Recente regelgeving (BVR 19 juli 2019) bakent in de uitvoeringsreglementering op de leerlingenbegeleiding het toepassingsgebied welomlijnd af, zodat geen misvattingen of verkeerde interpretaties mogelijk zijn. De Raad van State heeft in zijn advies bij voormeld BVR gesuggereerd om de desbetreffende omschrijving van het toepassingsgebied door te trekken naar de decreetgeving op leerlingenbegeleiding, dat de rechtsgrond vormt, zodat conformiteit ontstaat.

Hoofdstuk 17. Wijziging van het decreet van 28 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid

Artikel 168 en 169

Naar analogie met het optrekken van het aantal halve dagen voor 5-jarigen die leerplichtig zijn in het kleuteronderwijs wordt in het groeipakket het aantal dagen eveneens verhoogd van 250 naar 275. Artikel 169 treedt pas in werking vanaf 1 september 2021 aangezien pas dan leerlingen in het lager onderwijs instappen die onder de leerplicht voor de 5-jarigen vielen.

Daarnaast werd ook de terminologie in paragraaf 5 van artikel 27 aangepast aan de huidige context van de selectieve participatietoelage van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Zo werden de termen "de aanvrager of de wettelijke vertegenwoordiger" en "bevoegde dienst van de Vlaamse Regering" respectievelijk vervangen door "een ouder of een werkelijke opvoeder" en "uitbetalingsactor".

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

De Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Wouter BEKE